

ΠΑΝΔΩΡΑ.

Ι. ΙΟΥΝΙΟΥ. 1853.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

ΦΥΛΛ. 77.

Ο ΤΑΥΡΟΜΑΧΟΣ.

(Εκ τού Γερμανικού.)

(Συντομία και τέλος. Ίδε πολλά. ΟΣΤ'.)

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Διέγος μὲ τὸ ἱππικὸν τοῦ δὲν εἶχε δυνάμειν ἵνα ἐμποδίσῃ, ὥστε τὰ ἐν τῷ φρουρίῳ Πονυτάλης μὴ γίνωσι γνωστὰ εἰς Σαβιλλίαν, διεκνήθη δὴν τὰ χεῖρα εἰς τὴν πόλιν, ὅτι ἀνάγκη πασαίνοι ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν τὸ φρούριον, ὅτι τοῦ ὑποίου δλαὶ σχεδὸν αἱ ἐπίτημοι αἰσχρογένειαι, ἔχον συγγενεῖς καὶ φίλους προσκεκλημένους εἰς τὸν φρούριον, καὶ ἵνα ἐλευθερώσωσιν αὐτούς. Ὁ μέγας κωμικὸν ἀγγέλειν εἰς ὅλους τὴν ἐπικίνδυνον θέσιν τῆς πόλεως, καὶ ὅλοι οἱ πολῖται ἐβράζον τὰ δπλα ἀμέσως ἐταγματίζθη σῶμα ἐθελόντων, καὶ περὶ τὴν 8 ὥραν τῆς πρωίας ἀνεχώρησεν εἰς τὸ φρούριον Πονυτάλης, ὅπου ἐβράσεν περὶ τὴν 11 καὶ ἐντὸς ἡμισίας ὅπου ἐπολιόρκησε στενωπὸν αὐτό.

Ἡ μέλαινα σημαία μὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ταύρου ἐκμημάτιζεν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου πύργου. Οἱ στασιῶται ἦσαν ἀρκετὰ ἰσχυροὶ ὥστε νὰ ἀποκρούσωσι μίαν καὶ δύο μάχας· ἀλλ' ὁ γούργης δὲν εἶχε πλέον τὴν πρώτην τύχη· οἱ ἀριστοὶ αὐτοῦ ἀρχηγοὶ ὁ Ζωόρηστριων καὶ ὁ Διέγος ἐλείπον ἤδη· καὶ τὸν μὲν Ζωόρηστριωνα εἶχε διατάξει νὰ δέσωσιν εἰς μίαν στήλην, μετὰ τοῦ ἑκτελεσθῆ ἢ καταδικῆ, ὁ δὲ Διέγος, ἂν καὶ ἐπισημῶς δὲν εἶχε γίνῃ ἑκπτώτος ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ, μικρὰν ἐπιβρόχην εἶχεν ἐπὶ τοῦ στρατοῦ· οἱ ἀγριώτατοι τῶν στασιωτῶν ἦσαν δυσχερεστῆρον διὰ τὴν καταδικῆν τοῦ Ζωόρηστριωνος, πολλοὶ δ' ἄλλοι πεισιφρόντες εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ φρουρίου μεθυσμένοι καὶ ἐκτὸς φρενῶν.

Ἐν τοῦτοις τὸ φρούριον ἦτο παρεσκευασμένον δι' ἀμύνην, καὶ ὅλοι οἱ προμαχῶνες κατείχοντο ἀπὸ στρατιώτας. Περὶ τὴν 12 ὥραν ἤρχισεν ἡ μάχη. Καὶ οἱ μὲν στασιῶται ὑπερασπίζοντο ἀνδρείως, οἱ δὲ πωλιόρκηται, ἀπεύδοντες νὰ ἐλευθερώσωσι τοὺς αἰχμαλώτους συγγενεῖς των προσέβαλλον μὲ ἐπίσης μεγάλην ἀνδρεία· καὶ ἐπιτηδειότητα τὰ ἀδύνατα μέρη τοῦ φρουρίου ἠνοίξαν μάλιστα εἰς μερικὰ μέρη τοῦ φρουρίου καὶ βωγμῆς, καὶ κατέστρεψαν πλῆθος Βαρ-
1.

τουλέρων. Τρόμος κατέλασε τους λοιπούς... ποσπλάματα του ζωφάστρινος άφηναν τας θέσεις των, άποφαρισμένοι έν τή άπελπισία αύτων να έρομύησαι καθωπλισμένοι έξω ο δέ Πάυλος Ύούγγης ηναγκάσθη να υποχωρήσθ εις την βίαν των στασιωτών, και ενθ' έπεχείρουν ήδη τήν έξοδον, γρηγοράς τις στασιώτης έλυσε τά δεσμά του ζωφάστρινος.

Έν τούτοις ο άδων Άλδάρος Ιαβός λαβών παρά τής Ζαλέας τά κλειδιά των θυραμάτων, έν οίς ο ζωφάστρινος τήν περσιλεύσαν νύκτα είχε κλείσει κατά τήν άπουσίαν του στρατηγού τούς υπαρέτας και τούς ξένους, τούς ηλευθέρωσεν άμέσως, και άμα ίδών τόν ζωφάστρινον ότι μετά τού γέροντος εκείνου έπεχείρουν να φύγουν διά τινος βωγγύης, έρωτήσαν έν' αυτούς μετά των περι άνόθου ίπποτών, και δέσαντες αύτων τας χείρας και τούς πόδας τούς έκαθισαν εις τό ίδιον μέρος, όπου αύτοι πρό όλίγου είχαν κλείσει τούς άλλους. 'Ισχύτως και οι λοιποί στασιώται οι μετά του Ύούγγου εισπηδήσαντες έξω ηναγκάσθησαν να υποχωρήσωσιν εις τό πλήθος των πολιτορμητών. Ο Πάυλος Τουδίλλας ο στρατηγός, Διέγος ο ταυρομάχος ο αδελφός του, άμρότεροι κεκλωμένοι από πληγάς, 25 άλλοι άξιωματικοί των στασιωτών, και ή πιστή Ζαλέα, ήτις άφού έθηκε τά κλειδιά εις τόν άδων Άλδάρου, ηρωϊκά είχε πολεμήσει πλησίον του Διέγου, συλληφίσαν ούτοι, και τήν έσπέραν εκείνη ήταν εις τά δεσμοτάκια τής Σιβιλίας.

Έν τοσούτω τήν άκόλουθον ήμέραν κατ' άπαίτησιν του άδων Άλδάρου έδούθη εις τήν Ζαλέαν χάριν τής τρυφεράς αότης ήλιείας ή έλευθερία και ή άδικη να υπερετή εις τή φυλακήν τόν Διέγον, ήπερ του όποιου και μένου είχε μεταχειρισθ τά σπλα κατά τήν μάχην. Η οίκου δέσποια του μαρκεσιού Πουντάλης μετά των λοιπών προσκελευόμενοι του γάμου έπέστρεψεν έπίσης εις Σιβιλίαν, όπου ο γέρον μαρκέσιος, περι τής άναγγώσεως του όποιου έδίσταξον οι Ιατροί έκομίσθη επί έθης φρεσίης, ο δέ γάμος φυσικώ τή λόγω άνεβλήθη επί άόριστον καιρόν.

Η Ζαλέα ένσυχλοείτο πάντοτε φιλοφρόνως εις τήν οείαν του μαρκεσιού· τούς δέ λοιπούς στασιώτας έμελλε να διαλύη αύτην τής δικαιοσύνης έπιτροπής διορισθείας έπίτηδες. Ο φιλικός Δ' βασιλεύς τής Ισπανίας, δειά να διαύξ τήν προς τόν μαρκεσιού Πουντάλης Ιδοικιτέραν συμπάθειαν του ως προς άρχαίον θεοτόπον τή, τόν άναγγώσαν έντακτον βασιλικόν έπιτροπον εις τήν δίαν των Ηερτουλαίων. Μεγαλμ πρόνόμια ήταν συνδεσμεύμενα με τό κούλοιο, τούτο είλεγχο μάλιστα, ότι ο στρατηγός είχε λάβει πληρωσιουσίτητά να χάρισθ τήν ζωήν εις τούς άξιούς χάριτος. Ένωθείται δ' ότι η Ζαλέα όλας τας έλπίδας τας είχε εις τόν μαρκέσιον, και δια τούτο θερημάς παρακάλει τόν θεόν περι τής άναγγώσεως αύτου, όστις μόνος ήδύνατο, και έπρεπε να χάρισθ τήν ζωήν εις τόν άγκιστον αύτης Διέγον. Και πραγματικώς μετά δύο μήνας ως εκ θύλακτος ανέλαβει έντελώς ο μαρκέσιος έντότοις έφύασε και ή ήμέρα τής καταδίκης.

Όλα τά ξενοδογία ήσαν πλήρη από ξένους εκ Παδείρων, εκ Ιεραδά, μάλιστα δ' εκ Μαδρίτης πλει-

στοι είχαν έλθει διά να πληροφορηώσιν τήν άπόφασιν τής δικαστικής έπιτροπής, ήτις εξέδοθη επί τέλους άυστηρά μέν, αλλά δικαία. Ο ζωφάστρινος είχε καταδικασθ εις τόν δικ τροχού θάνατον, ο δέ Πάυλος Τουδίλλας εις άποκεφάλισιν, και οι όλιγοτερον ένοχοι, μεταξύ των όποιων ήτο και ο Διέγος, εις τήν άγχόνην. Η άπόφασις διεδίδετο από στόματος εις στόμα, και μεγάλην συγκίνησιν έπροξένησεν εις τήν λαόν, ζητούντα χάριν διά τόν ταυρομάχον. Η Ζαλέα ότε ήκουσε τήν καταδικήν έπεσε λιποθυμημένη εις τας άγκυλας τής Μαρικίτας, ήτις και αύτη έγραψε θερημά δάκρυα ο άδων Άλδάρος συνεκινήθη, και ήσαν εκ μέριος του έσυγχώρουν εις τόν Διέγον τά καταστροφάματα, τά όποια είχαν υπαγορεύσει ο πρός τήν Μαρικίταν έρωσ αούτο.

Η καταδική έμελλε να εκτελεσθ τήν άκόλουθον ήμέραν ένόπιον όλων των άξιωματικών τής έπαρχίας επί τής μεγάλης πλατείας τής Σιβιλίας, όπου πρό δέκα ετών η οίκου δέσποια ηναγκαστοί είχε θανατωθ, εις τόν αούτον τόπον όπου ο ταυρομάχος είχε ενόπιον τήν Ζαλέαν. Τό πλήθος έγγύγιζε, και ήχαυ χάριν διά τόν άγκιστον του Διέγον τήν βασιλείαν των ταυρομάχων, όσαισι τς ο γέρον Ματθαίος ήλθεν εις τήν Σιβιλίαν με ήλόκληρον τήγμα ταυρομάχων άπισταλιμένων έπίτηδες εκ τής Μαδρίτης, δια να ζητήσωσιν από τόν μαρκέσιον Πουντάλης χάριν διά τόν Διέγον, ή τούλάχιστον άναβολήν τής καταδίκης, έν' έλπίδι του να μεταβλήθ ο βασιλεύς τήν ποινήν.

α Κύριέ μου, άκριβήθ ο μαρκέσιος, ή δικαιοσύνη τής Αύτου Μιχαηλιότητος, πρέπει να μείν ήπρόσβλητος, ούτε εις έσας ούτε εις κανένα άλλον είναι συμαχορημίον να υπεξαμείσται ένοχόν τινά από τής προακούσεως τιμωρίας. Ο Ματθαίος τόν παρακάλει μετά δακρύων, άλλ' ο μαρκέσιος ήτον άκαμπτος. Μετά τόν ταυρομάχον ήλθεν ή Μαρικίτα, παρακαλούσα τόν πατέρα τας να μη λησμονήσθ τας έλδουλεύσεις του Διέγου Τουδίλλα, ε εις αούτον χειρωσείτε τήν ζωήν σας, πάτερ! η έπει επί τέλους. — Να, άκριβήθ ο μαρκέσιος, διά τούτο και τή έκαρμα τήν χάριν να μη τιμωρηθ ως ο ζωφάστρινος· άλλ' ουδέν ήτέον πρέπει να ήμολογήσω ότι χρηριστώ τήν ζωήν μου και εις τήν Ζαλέαν. Μόλις έπρόφερε τας λέξεις τάυτας, και ίδού η Ζαλέα με τήν κόμην λυτήν έπισεν εις τούς πόδας αούτου· έν άνόνωτο από τά δάκρυά της να προσφέρη ούδε λέξιν ήτο θέλημα έλευθέρη και ήμιος ο γέρον μαρκέσιος έμεινεν άκαμπτος.

Τέλος έφύασεν ή ώρα του θανάτου· όλα ή προφύ τής Σιβιλίας ήτον επί ποδός, επειδή ο λαός ήπειλε να έλευθέρωθ διά τής βίας τόν άγκιστον του Διέγον. Ο μαρκέσιος Πουντάλης έκομίσθη εις τόν τόπον τής καταδίκης επί φρεσίης. Είθως δε μετά τήν έλευσί του ήρξισεν ή εκτέλεσις τής καταδίκης. Κατά πρότον έθανατώθη ο ζωφάστρινος, με φρικώδεις όλογομους και με κατήρας κατασπαρχυθείς επί του τροχού. Μετ' αούτων έμελλον να φρονιθώσιν οι αδελφοί Τουδίλλας. Ητις μέν φρεάν παρίσθα η Ζαλέα εις τούς πόδας του μαρκεσιού, έδοκίμασε τήν δύναμιν των πα-

ραλλήσεών της, άλλ' εις μάτην τή έπιτρέπη μόνον η άπομαρτίση εκ δευτέρου τόν Διέγον. Η Ζαλέα έλαβε τας χείρας του ταυρομάχου, και τας κατέβρεχε με τά δάκρυά της· ο Διέγος τή έπέτραψε τούτο, και λεπτόν τι μειδίαμα έφάνη επί του σκουθωπού του προσώπου· άλλ' ότε οι δήμιοι έπλησίασαν εις τόν αδελφόν του, άμέσως διεύθυνε τά όμματά του προς αούτον. Άφού δε έλυσαν ούτοι τά δεσμά μετ' ών οι δύο αδελφοί ήσαν δεδεμένοι ο εις μετά του άλλου, οι καταδίκιοι ηεπήσθησαν άλλήλους, τόν τελευταίον άσπασμόν· α χάρις, χάρις δι' αούτους! η άνεβόησε το πλήθος· συγκινήθη από τόν αδελφικόν άσπασμόν οι στρατιώται συνεπυανώθησαν εις τήν γρομμήν των θεατών, και έγγύζον τά σπλα των. Ο Πάυλος Τουδίλλας ανέθ εις τό πύγμα — μετά μίαν στιγμήν είχε πύσει του ζήν. Ο Διέγος εκλινη τήν κεφαλήν και κρυνηθόν έβρεν τά δάκρυα από τούς όφθαλμούς του. Η Ζαλέα του έπίλει τήν χείρα, άλλ' αούτος δεν ήτο πλέον εις κατάστασιν να τήν παρατηρήσθ.

Μετ' όλίγας στιγμάς πλησίασαντες οι δήμιοι έπέμψαν τόν βρόχον περι τόν τράχηλον του Διέγου· η Ζαλέα λυκισθείσα από τούς δήμους άρχικιν έξυπότην γρομγήν· ο δε λαός άνέκραξεν εκ νέου· α χάρις, χάρις διά τόν ταυρομάχον. Ηδη άνεσύρατο ο Διέγος επί του ζυλιου πύγματος, ότε ο μαρκέσιος Πουντάλης έθαυε σημαίον τιν· οι δήμιοι έπάθησαν. « Δυνάμει τής εξουσίας τής δουλείας μου, παρά τής Αύτου Καθολικής Μεγαλειότητος, η άνετραξεν ο γέρον μαρκέσιος, α χαρίζω τήν ζωήν εις τόν Διέγον τόν ταυρομάχον. α Θεουβώδης αλλαγαμός εξέρχθη μεταξού του συνημένου πλήθους· όδδ ταυρομάχος έτραξεν εις τήν Ζαλέαν, ήτις λυποθυμημένη έπεσεν εις τας άγκυλας αούτου. Τό πλήθος έφορηθήσαν τότε εις τόν τόπον τής καταδίκης, έβρεν τόν ταυρομάχον μετά τής Ζαλέας έν θριάμβω εις τό θέατρον· τόν παρακάλεσαν δ' εθής τήν άκόλουθον ήμέραν να παρειασθ επί τής σκηνής, άλλ' ο Διέγος τούς εξήτησε άναβολήν δι' όλιτά ήμέρας. Ο γέρον Ματθαίος και οι μετ' αούτου ταυρομάχοι συνεχίριον αούτον και είλον ότι δεν θα αναχωρήσωσιν, πριν τόν ίδιον αγωνίζόμενον επί σκηνής. Τίποτε δεν δύνμηαι να έρηθθ εις σās, Κύριοι μου, έλεγεν ο Διέγος, α θλ με ήδανε· τό κατ' έμέ όμιος έπεθύμουν η άφίτου τήν χόραν ταύτην, όπου η χειρ του δημίου με έμεινεν.— Η χάρις του βασιλείας, έλεπεν ο Ματθαίος, ήμοιάζει τό ούρνιον πύρ, τό όποιο καθαρίζει πάν ζτι έγγύζει.»

Ο Διέγος μετά τής Ζαλέας έπέστρεψεν εις τόν οίκιστον αούτου, τόν όποιον μετά τήν δυστυχ ή εκείνου έσπέραν, καθ' ήν τόν εύρον εκεί οι τρεις ξένοι, δεν είχαν άκόμη επισκεφθ. Εις τό διάστημα των όκτώ τόστων ήμερών πρό τής ταυρομαχίας, εις ήν ο Διέγος κατά πρώτον έμελλε να παρουσιασθ αούτις, έλαβον χόραν άμοιβαίαι τινες γλυκασαι συνδιαλέξεις μεταξύ αούτου και τής Ζαλέας. Αύτη τή εξωμολογήθη τόν έρωτά της, τόν παρακάλεσε να άπέλυωσιν εις ξένας χόρας και να έγκαταλείψωσι τόν τόπον, όπου τούσας λύπας έδοκίμασεν· ο Διέγος τή ύπεσχέθη να εκπληρώσθ τό θέλημά της.

Τέλος άνετειλεν ή ήμέρα τής ταυρομαχίας· όλον τό θέατρον ήτο πλήρες θεατών. Ηδη από μεσημβρίας έπερίμενε τό πλήθος πρό τής εισόδου. Και ο μαρκέσιος Πουντάλης μετά τής θυγατρός του και του άδων Άλδάρου είχε έλθει πρόσ τμηήν του Διέγου· ό δε γέρον Ματθαίος μετά των ταυρομάχων είχε καθέξει έλαιτέραν θέσιν. Ηρξισε τό δράμα. Τό όνομα του Διέγου διεδίδετο από στόματος εις στόμα και ότε τέλους έφάνη επί σκηνής, τόν ύπεδέχθησαν άταλεύτητοι χειροκροτήσεις. Ο ταυρομάχος έφώρει τήν πολιτευσάτην του σκολήν· χρυσάι ύσανοι εκάλυπτον τόν έλαφρόν επανδύτην αούτου, ξιανή μεταξωτή ζώνη έσφιγγε τήν σφύη του, τήν δε κεφαλήν του εκάλυπτε πύλος μεταξωτός με πτερόν προσκλιωμένον δια άδαμαντοκοσμήτου βελόνης.

Μετ' τήν συνήθη άνδρείαν και χάριν κατέρρεν εις τή μανιώδης ζώνην τήν θανατηφόρον πληγήν θορυβώδης χειροκροτήσεις διεδέχθησαν τήν πρόξιν· ο ταυρομάχος περιέφερε τούς όφθαλμούς εις τούς θεατάς, και είδεν ότι και ή θύνα διαρκίτα και ο άδων Άλδάρος τόν έχειροκροτούν. Η Ζαλέα παρατήρη τόν κύριον της έντρομος και κάτωχος, λέγουσα καθ' έαυτήν. « Θεέ μου έλέσθ με. Πώς τούς παρατηρεί! άκόμη τήν αγαπή άκόμη ζηλεύει τόν άδων Άλδάρου.

Εις τήν δευτέραν πράξιν ο Διέγος ήτο μεγαλοπρεπέστερος, έμελλε να αγωνισθ με τόν τρυφερότατον ταύρον τής Σιέρρας Μορένας. φιλοτιμώμενος να φανή άξιος των χειροκροτήσιων και έπευρημίων του Ματθαίου και των λοιπών ταυρομάχων, τή κατέρρε τήν θανάσιμον πληγήν μετά τινά προσωπιτήν μάχην διακράσαν δέκα λεπτά. Νέται ζωηρά χειροκροτήσεις άντήχησαν πανταχούθεν. Άλλ' ότε ο Διέγος ύψωσε τούς όφθαλμούς εις τήν Μαρικίταν και τόν άδων Άλδάρου, ο άδων Άλδάρος έκράτει τας χείρας τής Μαρικίτας εις τας χείρας του, και έψιθύριεν εις τό ύπιον αούτης.

Ο Διέγος ησθάνθη τήν λύσαν του έρωτός του, τής ζητατοπίας του, του άδιαλλάκτου μίσους του έξηρημένην μανιωδέστερον, ή άλλοτε. Τό πνεύμα των Ηερτουλαίων έξύπνησεν εις τήν ψυχήν του· παρεφέρθη από τήν αούτην μανίαν, άψ' ής και ο τραυματισθείς ταύρος του, και τρομαρά είκόνες παρίσαντο εις τήν φαντασίαν αούτου· η είκών του αδελφού του συμρομένου επί τό πύγμα, ή τής Μαρικίτας έν τή πύργη με λελυμένην κόμην κλειούσης πρό των ποδιών αούτου, και η του άδων Άλδάρου με τή σκώρμα και τήν περιφρόνησιν εις τά χείλη παρίσταν τó λογικόν του. « Κύριε εις έμέ, έφάνην άδύνατος, και δέν ήρωσήθην από τήν βίαν μου, κριμα εις έμέ! η έλεγεν καθ' έαυτόν. Ητοχ ή Ζαλέα! η είκων αούτης δεν ήτον ίκανή να διαχύσθ φώς επί των ζοφρών τούτων ιδεών.

Η μανία του Διέγου έστράφη τότε κατά τού ίδιου αούτου προσώπου, άπερ ενόσεν η Ζαλέα και ήδύνατο ίσως με κίνδυνον τής ζωής της να τόν άποσέρη εκ του θεάτρον, και να τόν σώσθ από τας βασανζούσας αούτον τρομαράς ιδέας, τας όποιας άνεγνώσαν

ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ· ἀλλὰ δὴναίς τις ἀήκτος τὴν ἐρᾶται ἀκίνητον εἰς τὴν θέσιν τῆς· ὑπέβλεψεν ἢ δυστυχῆς ἐσωτερικῶς φρικωδέστατος βασιλέως. Οὐδένα γὰρ, ὅστις εἰσαχθὲν εἰς τὸ θάλασσαν εἴχερ φέσει εἰς αὐτὴν βλέμματα μειδιδόντα, δὲν ἔφησεν πλέον εἰς αὐτὴν το βλέμμα· «θεέ μου! θεέ μου!» ἔλεγον ἢ νῦν κρηένος, «φώτισέ μοι καὶ μίαν ἄλλην φράσιν νὰ μὲ νυττάξῃ, καὶ εἶναι ἠετισμένους.» Ἀλλ' οὐ ταυρομάχος μόνον τὴν δόξαν Βιβακίταν ἠτένιζεν, ἠὲ εἴχε τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὰς ἐσωτικὰς ἐμφράσεις τοῦ μνηστήρος τῆς.

Ὁ τελευταῖος ταῦρος εἰσήχθη. Τοῦ δὲ λιέγιστο ἢ ζυλάτυπος μανὶς εἴχε φθῆσαι εἰς τὸν ὕψιστον αὐτῆς βαθέην. Ἄντι νὰ ἀγωνισθῆ μετὸν ταῦρον, ὡς τὸ ἐπερίμενον ὄλοι, ἐφώρησε μετὸ ζῆρος εἰς τὴν χεῖρα εἰς τὸ θεωρεῖον τοῦ μαρκισίου Πονντάκης καὶ ἀπειπίας μετὰ ἀγροῦ καὶ σκοπευτικόν βλέμμα εἰς τοὺς δύο ἐρωμένους ἀνεκράξε μετὰ τρομακτικὴν φωνὴν «Ἐγκατρίστης τὸν θεόν, Κύριε Μαρκίσιε, ὅτι μοι ἐρχέταις τὴν ζωὴν. Δὸν ἄλλο ἔχει, εἰδὲ τὸ ζῆρος τοῦτα ἄδυνατο ἦδη νὰ σὲ διατροπήσῃ, ἀλλὰ σε λησποῖακι, καὶ ἀποθνήσκω ἐγώ. Ὑπὶκνε Μαρκίσιε! ὕπικνε! ἀκακίτην χρόνον ἐξίστα, ἄρα ὁ ἔρος σου δὲν ἀνέκει εἰς ἐμὲ.

Δὲν κηρῆρμεν ποῖος ἀγαθὸς δαίμων ἐπιπέδισε τὸν ταυρομάχον ἀπὸ τοῦ νὰ κλέψῃ τριπλοὺν φόνον, ἀλλ' ἢ ὄθωμ Χιλῆς περιελθεῖ νὰ ἐρᾷ αὐτῶν. Ὁ λιέγιστος τοῦδὲλ καὶ ἐπιστρέψας ἐκείθεν ἐφώρησαν ἐπὶ τοῦ ταύρου, καὶ ἐμπῆξας τὸ ζῆρος εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, ἐστάθη μετὰ ταυρομάχου· χεῖρας ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ ἡρωισμὸν ζῶν ἐσπερῶντο μετὰ τὰ κέρατά του τὴν ταυρομάχον εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸν ἐπέταξε ὑπὸ τοῦς πόδας αὐτοῦ τότε ἐκροῦθησαν φωναί τινος· «Ὡς! εἴχε τὸν ταῦρον!» ὁ ταυρομάχος ἐδοκίμασε νὰ σηκωθῆ, ἀλλ' εἰς μίαν τὸν εἶλον ἐγκαταλείπει πλέον αἱ δυνάμεις ἀπείπει· ἵσκιε ταυρομάχοι· ἐφώρησαν εἰς τὸν πόνον, ὃ δὲ δὸν ἄλλοτε ἐπέδησαν ἀπὸ τὸ θεωρεῖόν του, καὶ ἐκέντησε τὸν ταῦρον ἐπιπλάσει μετὸ ζῆρος εἰς τὴν ἀξιὸν μαρῆλλον, ὅτις ὁ ταῦρος ἀπέπεισαν.

«Ὡς! εἴχε! Ζῆτος ὁ δὲ ἄλλοτε! ἔγραψε τὸ πικρὸν ὃ ἄλλοτε βίβας ἐν περφορητικῶν βλέμματα εἰς τὸν ταυρομάχον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Μαρκίσιαν. Ἡ Ζαλέα δεχόμενα ἄγνωστὸς πικρὸν τὸν λιέγον εἰς ὁ δὲ τὰ θεωρεῖα τῆς τρίτης σειράς κηρῆρμεν ὑπογροῦ τινος, τὸ περφορητικὸν πικρὸν ἀνελακίαν, ἢ ἀποθνήσκω ὁ σάβανος, ὃ Βλαυαλλῆρος, ὃ κηρῆρμεν, ὃ ἄνθρωπος, ὃ ἀποθνήσκω ὁ μαρκαλλῆρος! ὃ ἀποθνήσκω ὁ μαρκαλλῆρος! ἀπὸ ταῦν αἱ τελευταῖαι λέξεις αἴτινας προσέειπον τῶν ἀσπασ τὸ ἀποθνήσκω τῶν ἀτόγων. Τοιοῦτος ἔστι ὁ ἀποθνήσκω τῆς πικρὸς δαυλλῆρος πικρὸν τὸν ἀέρον τοῦδὲλ τὸν βασιλέα τῶν ταυρομάχων!

«Ἰδοὺ ὁ λαὸς» ἐφώρησαν ὁ μαρκαλλῆρος Πονντάκης ἐπιστρέψων μετὰ τῆς Μαρκίσιαν καὶ τοῦ δὲ ἄλλοτε. Ὁ δὲ ταυρομάχος ἐφώρησε εἰς τὴν πικρὸν μινον δομάτιον, καὶ οἱ ἱατρὸι κατέβαλον πικρὸν πικρὸν ἀπὸ τὸν ἀσπασ. Ἡ Ζαλέα ἠρώτη μετὰ δακρῶν ἂν ὑπάρχῃ ἑλπί, σωτηρία, καὶ κανεὶ δὲν ἔδυνατο νὰ τὴν παραρηχῆσῃ, οὐδ' ὃ γερὸν Μαρκίσιε,

ὅστις ἐλάθοντο κλαίων πλησίον τῆς κλίμας τοῦ ποταμοῦ ἀντιζῆλον αὐτοῦ. Τέλος ἐπροκαλλῆσα ὁ περφορητικὸς μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ὀποῦ ὁ αἰγῶς ἔφηνε λυγρότερος· ἢ Μῦθον ἢ ἀφραεὶς τῶν ἀμαρτιῶν εἶναι ἢ Θεραπειᾶ τῆς ψυχῆς. ἢ

Γαβριὴλ Σοφοῦλης.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΤΗΣ

ΜΕΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ.

(Τὸς. Ἐκ Φωλ. Οὐστ.)

Τὸ Κράτος τοῦ Χρυστοῦ Ὁρδίου ὑψίστιο ἀπὸ ὡς μεσοτεῖχος μετὰ τῶν Ῥωσῶν καὶ τῆς Ταυρομαχίας. Νῆς τὴν καταστροφὴν του, εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ σπουδαίου τούτου σποσίου τῆς Μόσχας, ἀνετέλεισε καὶ μίαν γυνῆ Ἑλλήνας, ἠγλαδὴ ἢ περφορητικὸς Σοφίε, ἢ τοῦ τελευταίου ἡξικαντοῦ Ἀυτοκράτορος ἀνεπὶ. Ἐκαστηρεῖται μετὰ τοῦ Μεγάλου Κναίπου Ἰωάννου Γ' Βλαυαλλῆρος, περὶ οὐ ἀνωτέρω ἀγροῦ, δὲν ἔπαισε κατ' ἡμέραν ἐρωτικῶν τῶν ὄλων τῆς «κόσον χρόνον ὄφιλον νὰ ἔμει ὄφιλον τῶν Μαργαλοῦν» ἑσποῦ ἐπέτρεψε τῆς εὐχῆς (67). Οὐ πικρὸν ὃ ὄφισιον, ἐπὶ τοῦ Ἰωάννου Α' βλέπόμενος τῆς Ῥωσσίας, καὶ κατὰ τὴν ἑλληνην ὁδὸν, στρατιομαχίαι εἰς τὰ πέρας τοῦ Βαλακίπου φρονίου, ὅπες ἀποθνήσκω ὑπὸ τῶν Τατάρων ἐν αὐτῶ τῶ ἑσποῦ, ἐχρηστίσκειν εἰς κλειδὸς τῆς Χρυστοῦ. Μαρκίσιαν ἢ βασιλεῖα τῶν Κανῶν, ὑπερμαρκαλλῆρος ὑπὸ τῶν Τατάρων, ἔμεινε πικρὸν ἀσπασ χρόνον ἀκλόντος. Ὀὐδὲ οἱ περφορητικὸν νῆκε τοῦ Μεγάλου ἡξικαντοῦ δὲν ἐφώρησαν εἰς εἰς τὴν κηρῆρμεν Ταυρομαχίας, ἢ καὶ περφορητικὸν τῆ Ῥωσσία τὴν μὲν τῆς Μαρκίσιαν γῶρον, ὅπες ἐφώρησε τὸ ὡς θεωρεῖον ἡρωισμὸν κατὰ τῆς Ἀξοῦσιαν. Ἐπὶ δὲ εἰς Ἀυτοκρατορίας τῆς Ἄννης, οἱ δύο γνωστοὶ στρατῶν Μόσχας καὶ Λάτσης, ὁ μὲν διὰ ζῆρος, ὁ δὲ διὰ θεωρεῖον, ἐφώρησαν εἰς τὴν Χρυστοῦ, ἐφώρησαν τῆς πικρὸς πόδας καὶ αὐτὴν τὴν Βαυαυαλλῆρος. Καὶ μολόντοι ἐγκαταλείψαντες αὐτὴν ἐπιστρέψων πικρὸν, ὅπες ἐφώρησε ἢ τελευταίη τῆς τῆς Ταυρομαχίας ἡρωισμὸν. Τὰ ἀποτελέσματα, ὡς ἐφώρησε αὐτὴν τῶν δύο ταυρομαχίαν ἐπὶ τῆς Αἰκατερινίας, κατὰ τὴν ἐκ 1771—1774 καὶ 1787—1791, ἡξικαντοῦ ἐφώρησε κατὰ τῆς κατὰ τῶν ὡς

(67) Καρ κρι εἰ ν ο ς γ κ 71.

πρὸς τὴν λοιπὴν μεσημερινήν Ῥωσσίαν πρᾶχθέντων ἑπὶ τῶν Ἀυτοκρατορῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Νικολάου.

«Ἰδοὺ παρῆγομεν ὅτι αἱ ἀνεπείπει δλων τῶν ἐσωτικῶν τούτων ἐφώρησαν τοῖς πανταγοῦ τότε Ῥωσσίαις. Διὰ μὲν τοῦς ἐν τῇ Ταυρικῇ κατ' ἀρχὴν δὲν ἦσαν ἐφώρησαι, διότι οἱ Τατάρων, ὅσον ἡξικαντοῦ ἐστὶν ἡρωισμὸν ὑπὸ τῶν Ῥωσῶν, τοσοῦτον ρηλιγιωτικῶν κατεδίωκον τοῦς Χριστιανούς ὡπλοῦς των. Ἡ τοσικὴ παρῆγομεν ἡξικαντοῦ Ἑλλήνων, ὅστινες λειτουργοῦντες ἐφώρησαν ἐν αὐταῖς ταῖς ἐκκλησίαις ὑπὸ τῶν Μωχμεθανῶν ὄσφ δὲ ἢ κατὰδυνατῆα ἠξικαντοῦ, τοσοῦτον ἐφώρησε ἢ ἐφώρησε ἀπὸ αὐτῶν ἀπαλλαγῆς. Τὰ πικρὰ παρῆγομεν, τὰ ὄσφ οἱ Ταυρικοὶ Ἑλλήνας καὶ ἄλλοι Χριστιανοὶ, τὰ πόνοντα πίκροντες, ἀνεπείπει, τῶ 1784, πρὸς τὸν Ῥωσσίαν ἐν τῇ Βαχτασαρλίᾳ ἀνεπείπει Νικηφοροβίον ἐφώρησε ὀλίγου νὰ θεωρεῖται.

Ἐφώρησε ὁ πρῶτος ἐπὶ τῆς Αἰκατερινίας πικρὸς μετὰ τῶν Τούρκων. Αἱ νῆκε τῶν Ῥωσῶν, ὑπὸ μὲν τὸν Ὁρδίου ἐν τῇ Ἀρχιπελάγῳ, ὑπὸ δὲ τὸν Ἀσλοφορῆιον ἐν τῇ Ταυρικῇ, ἐφώρησε τὰ μεγάλῃτα ἀποτελέσματα. Ἀὐτὶ μὲν ἠξικαντοῦ τοῦς τοῦκοῦς νὰ ἀνεπείπει τὴν αὐτονομίαν τοῦ Ταυρικοῦ Κανῆτος καὶ νὰ παρῆγομεν τὰ ἐκταῖα ὄσφ πολλοῦ κατὰ Κέρτς καὶ Γενικαλῆ τοῖς Ῥωσσίαις αἱ δὲ τοῦ Ὁρδίου ἐφώρησαν μεγίλην τινὰ μετανάστευσιν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ῥωσσίαν, περὶ ἢ ἡξικαντοῦ ἐφώρησε ἐν αἰκίω τῶν.

Οἱ Ταυρομαχίας, τοιοῦτον πικρὸς ἀπαλλαγέντες τοῦ ἑνὸς τῶν δεσποτῶν των, ἠξικαντοῦ νὰ ἀπαρῆγομεν καὶ ἄλλας ὄφισιας ἀνεπείπειται ὄσφ ἀπὸ μαρκαλλῆρος καὶ ληθαργίας εἰς νεκρὸν δραστηριότητα καὶ ἐνεργεῖαν. Σκεπτόμενοι περὶ τῆς συμπαθείας καὶ τῶν ἐφώρησε ἡξικαντοῦ τῆ Ῥωσσίαις κατὰ μνημνευθέντων προνομίων, ὅπες οἱ δημογινεῖς των ἐκαρποῦντο εἰς τὴν Μόσχαν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Νεαπόλιν, πρὸ πάντων δὲ περὶ τῆς ἐξασπασ τῆς Ἀυτοκρατορίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἰνοίαις, ἀποφασίζοντο νὰ ἐπικαλεσθῶν εἰς ἐκαστοῦς τὸ ἔλιος αὐτῶν. Κατ' εὐτυχίαν ἐφώρησε μετὰ τῶν ὄσφ ἀπὸ ἐπιπλάσει εἰς τὸ νὰ διεφώρησε τὴν ὑπείπει ταῦτων.

Ὀὐτος ἦν ὁ τῶν ἐν Μαρτίῳ ἢ Μαρτιουπίει, (προμαχίαι τῆς προτενοῦσας τῶν Κανῶν) κατοικούντων Ἑλλήνων ἱεροῦ, τοῖνομα Ἰγνῆτιος, ὁ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς ἱερατρίας Συνόδου α Καρφαλίας καὶ Ὄσθικῆς Μητροπόλεως ὡ διορισθείς. Κατὰ συμβουλήν των προτενοῦσων τῆς γῶρας, συνέταξεν ἀναφορᾶν, τῇ 16 Ἰουλίου τοῦ 1778, πρὸς τὸν Ἀυτοκρατοριστῶν, διαλαβερούσαν τῆς θεηρίας τῶν Ταυρομαχίαν Χριστιανῶν πικραλλῆσαι, ὅπες αὐτὴ εὐδοκῆται νὰ ὑποδαγῆ αὐτοῦς ὑπὸ τῷ σικῆτρον τῆς καὶ ἐπιστρέψῃ νὰ ἀποκαταστήθωσιν ἐν Ῥωσσίαις. Τὴν δὲ ἀνεπείπει αὐτῶν ἐνεπείπει εἰς τὸν διάσπρον Σουβῆροφ, ἐφώρησαν τῶν εἰς Βαχτασαρλίαν, ὅπες τῶ ἐφώρησε τὴν ἐξαπείπει εἰς τὴν Πατριούπολιν.

Ἡ πρὸς αὐτοῦ ἀπῆντησε τῆς Ἀυτοκρατορίας

ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἦλπιταν ἐπὶ μακρῶν ἢ ἀπάντησαι αὐτὴ ἐξεδόθη τῇ 21 Μαῖου 1779 καὶ εὐρίσκειται ἐν τῇ πλήρει συλλογῇ τῶν Ὁρθοξων (OS). Ἰδοὺ ἐν συντόμῳ τινὰ αὐτῆς κεφαλῆαι. Α) Ἀπαντες οἱ Ταυρικοὶ Χριστιανοὶ, οἱ ἐπιθυμούντες νὰ μετακινήσων εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ὡς ἦνε πείπειται εἰς τὴν προσηλαίαν τῆς Ἀυτοκρατορίας, ὅσοι ἐφώρησε αὐτῶν εἰνε ὄφισιας τῶ Κανῶ, ἀπαλλάσσονται τῶν χρεῶν δημοσίαις τοῖς δὲ λοιποῖς ἐνδέσιν ἐπιχωρηγούνηται τὰ τῆς ὀδοπορίας. Β) Καρφοῦρα γῆπεδα διανεμονται αὐτοῖς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀξοῦσιου (ἡξικαντοῦ τῆς Αἰκατερινίας) ὄσφ μετὰ ὄλων τῶν εἰνε αἰκίαν, ἐλευθέρων αἰς πάντος δασμοῦ. Γ) Τοῖς ἡξικαντοῖς καὶ χερσοτέχνας ἐπιπέπειται νὰ ἀποκαταστήθωσιν εἰς τὴν Αἰκατερινίασάβαν καὶ εἰς τὴν μέλλουσαι νὰ κατασκευασθῇ Μαρτιούπολιν. Δ) Φορολογία ἐπιπέπειται αὐτοῖς μόνον μετὰ παρελευσιν 10 ἐτῶν (ἀλλὰ καὶ τότε κατὰ εὐτελεπτάτων διατάγματα). Ε) Ἡ Κυβέρνησις θέλει λάβεῖ πρόνοιαν περὶ τῆς δαπάνης τῶν ἀνεπείπει αὐτοῖς οἰκοδομημάτων. ΣΤ) Πίκρη κατὰ καιρὸν στρατολογίας εἰνε ἐκείθεν. Ζ) Συρρωζήται αὐτοῖς ὄσφ διοικῶσιν ἀπὸ ἐκαστῶν τῆν δημοργίαν καὶ αὐτονομίαν των. Η) Ὄς πρὸς τὴν ἐμπορίαν, ναυτιλίαν, καὶ πάντος εἰδος βιαλλῆρος, ἀπολαβερούσαι τὰ αὐτὰ δικαιοῦματα, ὡπες οἱ λοιποὶ ὑπῆκοι τῆς ἐπιπλάσει.

Καὶ πρὶν ἐπι δημοσιουθῇ ἢ διορισθῇ αὐτὴ διατάξει ἡξικαντοῦ νὰ προτενοῦσων διὰ τὴν μετακινήσειαν. Θ) Ἰγνῆτιος ἡξικαντοῦ εἰς τούτο ἀνάματα. «Κυβερῆ ὁ Μωσῆς,» λέγει ὁ ἀρχιερεὺς Γαβριὴλ, ὁ περιεργῶς τὸν περιεργῶν τούτο γεγονός, «καθὼς ὁ Μωσῆς ἐφώρησε τοῖς Ἰσραηλίταις ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ δουλείᾳ εἰς τὴν γῆν τῆς Βραγγελλίας, οὕτως ὁ Ἰγνῆτιος ἐλευθέρωσε τοῖς συμπατριώταις του ἀπὸ τοῦ σικῆτρον τῶν Τούρκων ζυγοῦ. Ἡ πρόβλεψις τοῦ καλῶς ἀντήρησε καὶ σκεπασίπεισαν ἀπῆσαν τὴν Ταυρομαχίαν πανταγοῦ ὄσφ, ἀνεπείπειται ἀπῆσαι τὴν ἡξικαντοῦ περὶ τῶν ἱερατρίας, ἐγκαταλείπει ἀδαρῆσαι τῆς κατοικίας καὶ τῆς γενεθλίας ἐπίπας τῶν, τῶς ἱεροῦς ναοῦ καὶ τὰ θεωρεῖα τῆς. Πολλὰ γῶρσιν κατεργασθῶσαν πολλά διαλαβεῖται οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν ἡξικαντοῦ μαχίας.

Ὁ δὲ Κανὸς οὐδέλοκ τὸν μεταγινεῖται ἐφώρησε καλῶς, αὐτῆς κατὰ τῆς θεωρεῖον τοῦ Κανῆτος, ὄλοι οἱ ἀδὲσποτοι ἀγροὶ ἐφώρησε ὀδοπορία αὐτοῦ, καὶ περφορητικὸν τὸ προσηλαίαν τῆς πολιτείας αὐτοῦ δὲν ἐφώρησε.

Ἐπὶ τῆς 20 ἡξικαντοῦ Ἑλλήνων, ἄνδρες, γυναῖκες, τέκνα, ὄσφ τῶν πρὸς τὸν νέον πατρίδα των. Ἡ προσηλαίαν αὐτοῖς γῶρας, μολόντοι φέπει πικραλλῆσαι, ἡξικαντοῦ ἡξικαντοῦ ἀπῆσαι ὄσφ καλλεργασίει, χερσομαχίαι πρῶτον ὡς νῆκε τῶν ἱππῶν τῶν Κο

(68) Ὑπὸ ἀριθμὸν 14.879. Τὸ ἐφώρησε τούτο, ἐφώρησε γῶρσιν ὑπὸ τῶν ἀσπασ τῆς Αἰκατερινίας Ἀυτοκρατορίας, διαλαβεῖται περὶ τῆ Ἑλλητικῆς τῆς Μαρτιούπολεως, ἀνεπείπει, ἐντός περιεργῶν ἀργῶν ὄσφ.

ζάκων. Καθιδρυθέντων δὲ ἐκεῖσε τῶν Ταυροελλήνων, νέα σπουδὴ, νέα φιλοπονία ἀναβλαστάνει εἰς τὰς στέππας· οἱ μὲν γεωργοῦσι τοὺς ἀγρούς καὶ τοὺς κήπους, οἱ δὲ συλλέγουσι λίθους καὶ ὕλικόν, ἄλλοι δὲ κατασκευάζουσι οἰκήματα. Βίς τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς Μαιώτιδος, κατὰ τινὰ ὄρατον πρὸς τὴν λίμνην Λοφον, (πλησίον τοῦ ποταμοῦ Καλκῆς, (69) ὅπου πρὸ 555 ἐτῶν εἶχε συμβῆ ἡ δυστυχὴς ἐκείνη μάχη, ζῆτις καὶ ἔργου τοὺς τότε Ταυροελλήνας εἰς τὴν τωρικίαν, ἣν διέφυγον ἤδη οἱ ἀπόγονοί των) κατέβηλον τὰ θεμέλια πόλεως, ἔχοντες κυρίως φροντίδα περὶ κατασκευῆς νησῶν, ὅπου καρακτεθεῖσαν τὰ διεσθέντα ἐκ τῆς Ταυρικῆς ἱερὰ πράγματα, οἷον τὰς εἰκόνας, τὰ ἄμφοι κ. α. Τὸ δὲ κτίσμα τοῦτο, ἀπέχον περίπου 150 χιλίόμετρα τοῦ μεγάλου ἐμπορίου Ταγαρόργου, ὠνόμασαν Μαριούπολιν, εἰς μνήμην τῆς ἐν τῷ Κριμαίῳ προϊσταμένης ποτὲ κοινότητος τῶν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ Μαριούπολις περιέχει 3300 κατοίκους, τοὺς πλείους, Ἕλληνας, τῆσάραις ὀρθόδοξοις ἐκκλησίαις, ἑλληνικὴν δημοκράτειαν, ἐν ἑλληνοφώνῳ σχολεῖον, εὐαγγέλιον, ἀλλ' ἀσέμματα, τεχνουργεῖα, δηλαδὴ μακρονοῦν, ὅπως πλίνθων, ἀσβεστός κτλ. Ὁ ἐν τῷ προκτεταῖῳ νησί τῆς θησαυρῶν θεωρεῖται πρὸ πάντων ὡς πολλὰ σέβαστος, ἐνεκα τῆς πικροτάτης καὶ πολυτίμου τῆς ἀγίας Παρθένου εἰκόνης· ἐν αὐτῷ συνέρχονται προσκυνηταὶ πανταχόθεν τῆς ἐπαρχίας, εὐλαβεῖς χάριν.

Τὸ ἐπιρρατέστερον μέρος τῶν μεταναστῶν κατοικοῦντες ἐν τοῖς ἀγροσίν, λαβόντες ἕκαστος τριάντα ἠωροκόμματα (ἕκατὸν εἰκοσι πέντε Γερμανικά) στρέμματα γηπέδου. Βῆθις ἐξ ἀρχῆς εἰσέστησαν εἰκοσιν ἀποικίαις, προσθέντες ὕστερον ἐπὶ τῆσάραις, τὰς ὅποιαις ὠνόμασαν ὁμοίως, μὲ τὰς πατρίας κώμας των, οἷον Καμάραν Γεσιάταν, Γοφόρου, Λάσπην, Μαχιάπιν, κτλ· ἔχουσι δὲ (πῶς γάρ οὐ;) καὶ τὴν ε Κοωνσταντινουπόλιν αὐτῶν κνίε ἱερωνικῶν, κληθείσαν οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ μητροπολίτου των.

Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἀνὴρ κατοίει πρῶτον, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, εἰς πρῶτον ὑπόγειον καλύβην. Ἐραυότερον προσκευάσθη μὲν πρὸς χεῖρας αὐτοῦ λίθινον οἰκοδόμημα ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ὁ πολλὰ ἤδη γέρον προερεῖτο τὴν διαμονὴν εἰς τὴν ἐξῆχθ' παρὰ τῷ ποταμῷ Κελμίῳ, ὅπου εἶχεν ἀγροκίαν μετὰ μεγάλου κήπου καὶ παρακλήσιον. Ἐρχισα νὰ ἀνεγείρῃ αὐτόθι καὶ μοναστήριον, σημννυόμενον ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἀλλὰ ὁ θάνατος αὐτοῦ, ἤδη ἄγοντος τὸ ἐβδομηκὸστόν καὶ ἐπέκεινα ἔτος τῆς ηλικίας, διέκοψε τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, τὸ 1786. Ἀποδησάντος τοῦ Ἰγνάτιου, ἐξέλιπεν ἡ Γοθία λεγομένη ἐπισκοπὴ ἐξ ὁλοκλήρου. (69α)

(69) Παράξ. τὴν σελ. 43 τῆς προόδου διατριβῆς.
(69α) Ὁ διάλογος καὶ συμπαιρῆτις τοῦ Ἰγνάτιου Δωρόθεου, λαβὼν τὴν εἰσηλὸν τοῦ ἐπισκόπου Θεοδοσίας καὶ Μαριούπολεως, μετέφερε τὴν καθέδραν του εἰς τὴν Ταυρικὴν. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τὴν αὐτὴν ἐπισκοπὴν, μετονομαθεύσαν Ἀλικατερινουπόλιν καὶ Ταγαρόργου, ἀρχικρατεῖ ὁ αὐτὸς Ἰγνάτιος, ἐν δὲ τῇ Μαριούπολις ὁ προϊστάμενός ἐκεῖσε εἶναι ὁ Κ. Ὁρβότσης Παντελεήμων.

Ὡς πατὴρ ἀνεχόμενος πάντα ἐπ' ἀγαθῷ τῶν τέκνων, ὁ Ἰγνάτιος ἐθεράπευε διανοητῶς τὰς ἀνάγκαις τῆς κοινότητος του. Τῶν ὄντι αὐτὴ ἡ μερίμνα καὶ περιπολικὴ αὐτοῦ τόσῳ μᾶλλον ἤτο ἐπιφορτικὴ, ὅση προήλθον ἐπικινδυνότητα νοσήματα ἐκ τῶν πόνων τοῦ συνοικισμοῦ καὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ κλίματος μετὰ τῶν πρότερον εἰς τὸν διαφερόντως εὐρησθ' ἔσθ' τῆς Ταυρικῆς εὐθυσμῶν. Ἢ ἐλάττωσις τῶν ἠλλήνων ἐν τῇ τῶν πρώτων ἐτῶν ἐγίνε τοσαύτη, ὡστε τῷ 1792, κατὰ τὰς δημοσεύς καταγραφάς, τὸ ὅλον αὐτῶν δὲν ὑπερῆυκε τὸν ἀριθμὸν τῶν 18,000. Εἶχεν αὐτὴ ὁμοίως, ἐκτὸς τῶν νοσημάτων, καὶ ἄλλὰ τινὰ αἰτίαν, ταύτην, ὅτι πολλοὶ, κατακτηθέντες τῷ 1783 τοῦ Κριμαίου ὑπὸ τῶν Ῥώσων, ἐπέστρεψαν ἐκεῖσε. Πρῶτον δὲ πάλιν ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν ἐκαμε μεγάλην προσόδον, ὡστε ὑπολογίζεται ἕως εἰς 30.000, συμπεριλαμβανόμενον τῶν ὕστερον ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς ἐπελθόντων Ἐλλήνων καὶ ὀλίγων τινῶν ἀπὸ τῆς Βλασσαρκίας.

Οἱ περὶ τὴν Μαιώτιδα Ἕλληνες, ὡς ἐκαλεῖται ἐμπειροὶ μᾶλλον τῆς κηπουρίας καὶ ἀμπελοουργίας ἢ τῶν κυρίως γεωργικῶν, δὲν ἤδεον νὰ προέλθωσι τὰς παιδείας τῆς στέππας εἰς τὸν τῆς βελτιώσεως βελόθον, εἰς τὸν ἕραρον τας οἱ ἄμφοι αὐτοῖς πρὸς δυαὶν Γερμανικῶν Μενουονιτῶν ἀποικιοί. Ἰσαύτως καὶ ἡ ἐμπορεία καὶ ἡ ναυτιλία τῶν βραδείως μόνον προσδαύουσι. Ἀφιμάζουσι δὲ καλῶς τὰ ἀλλοετικὰ παρ' αὐτοῖς καὶ τὴν ἀμεριβόλην ὅτι τὸ χαλεπὸν, ὅπου πρῶτον οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἕλληνες, ὡς ἐπὶ τὸ πάλυ συνάγεται πρῶτον καὶ προπαρασκευάζεται ὑπὸ τῶν Ποντικῶν συμπατριωτῶν των.

Περὶ τῆς κινεματικής τῶν ἐκεῖσε ἀνατροπῆς καὶ ἀναπτύξεως ἡ Κυβερνήσις πρὸ πολλοῦ ἐπρονόησε, συστήσατο Ἑλληνικὸν Σχολεῖον ἐν Μαριούπολιν. Ἄλλα δὲ παιδαγωγεῖα ὑπάρχουσι κατὰ τὰς κώμας διανοηόμενα ὑπὸ τῶν ἱερῶν. Ταῖα τῆ περὶ τῆς ἐκπαίδευσως φροντίς πράγει καλῶς καρπούς· οἱ νέοι ὁμοίως ἕδν τὴν Ἑλληνικὴν καθαρῶτερα παρὰ οἱ προγενέστεροι· ἡ Ταυρικὴ ἀποικροῦται ἀπὸ μύλλον, καὶ παρὰ τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ καὶ παρὰ τῇ κατὰ τὴν καὶ ἡμέραν βίῳ. Ὁλίγον κατ' ὀλίγον ὁ χρόνος θίλει ἐξελείφει καὶ τὰ ἄλλα εἶτε ὡς πρὸς τὰ ἔθνη εἶτε ὡς πρὸς τὸν ἱματισμὸν λείψανα τῆς μακρῆς καταδυνασταίας αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τατάρων. Λιὰ τί λοιπὸν νὰ ἀπελπίζεται τις, ὅτι καὶ οἱ ἀπικαι οἱ σῆτοι, ὅστινες, ἀρ' ὅτου κατὰ τὸν ὅ πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα κατέλιπον τὴν ἐπιφανῆ ἰδίαν των πατριὰ τῶσα βιάσανα ὑπέρερον, εἰς τῶσας ἐναλλαγὰς τῆς τύχης ἐπέβησαν, ὁλοσφί ποτε, σὺν θεῷ, εἰς τὸ μύλλον δικαιολογησὶ τὴν καταγωγήν των;

Δὲν εἶχον δὲ ἀκολουθεῖται ὅλοι οἱ Ταυροελλήνες τῶν Ἰγνάτιου εἰς τὴν Ῥωσσίαν· διέμειναν, ὡς ὀφείσκονεν ἐν στοιχειοτικῶν καταλόγων, ἀκόμη κατὰ τὸ ἔτος 1779 τοῦλάχιστον 10000 ἐν τῇ χερσονήσῳ· οἱ μὲν δὲ ἐκέρδιζον πολλὰ χρήματα ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν ὑποστειτικῶν τοῦ Χάνου, οἱ δὲ ἀπέκοινο σιωπῆτος Ἰγνικόντιος, ἐν δὲ τῇ Μαριούπολις ὁ προϊστάμενός ἐκεῖσε εἶναι ὁ Κ. Ὁρβότσης Παντελεήμων.

χομένοι τὴν ὄραν, ὅτε πᾶσα ἡ χώρα ἐκεῖνη ἐμελλε νὰ ὑποταχθῇ τοῖς Ῥώσσοις. Τῇ ἀληθείᾳ τὸ συμβῆναι τοῦτο δὲν ἐβράδυνεν ὁ Νάνος, εἰς τὰ ἔσχατα πολιτικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῶν Μορδῶν καὶ ἄλλων μεγιστάνων του, ἀρῆξαι τῷ ἔτει 1783, ὅπως διείγῃ ἀνεστάνον καὶ ἤσυχον βίον, ὅλον τὴν Κριμαίαν εἰς τὴν διακρίσιν τῶν Ῥώσων. Οὕτως κατ'ἄνδρ' καὶ ἡ τελευταία αὐτῆς φοβερῆς ποτε τῶν Τατάρων δυναστείας. Τότε ἐπατήθη, ὡς εἴπομεν ἤδη, πλεῖθος τῶν ἐν τῇ ἀξιοκλήσει ἐπαρχίᾳ Ἑλλήνων εἰς τὴν ἀσφαλῶς καὶ εἰρημικῶς ἐσχίσαν Ταυρικὴν. Πύξανθ' ἔλας οὗτος προστι, ἀφ' ὅπου, δυνάμις τοῦ κατὰ τὸ 1798 οὐκάζει, ὁμοίως διεβῆσαν εἰς τὴν Ἱεροδοσίαν, ὅπου ἔτυγον ἀπανίας εὐνοίας εἰς μέρος τοῦ κυβερνήτου Προνοβῆκου (1812) ὡστε τὸ σῶμα των ἄχρι τοῦδε αὐτοῦ κατοικούντων Ἑλλήνων ὑπερβαίνει τοὺς 16500. Ἀπολαμβάνουσι δὲ πάντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ὡς οἱ αὐτόχθονες, τινὲς δὲ καὶ ἰδιαίτερα προνομία, μετεργόμενοι οἱ μὲν τὴν γεωργίαν, οἱ δὲ τὴν ἐμπόσον, ἄλλοι τὰ πολιτικὰ, ἄλλοι τὰ στρατιωτικὰ.

Δὲν σκοπεῖται νὰ διατηρηθῶν τὰ καθ' ἕκαστα περὶ αὐτῶν. Μολαταῦτα εἰς κλάδος αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἰδίαν ἐξιστόρησιν, ὡς κατ' ἐξῆχθ' ἀξιωματικῶς ἐννοεῖται τὸ λεγόμενον « Μπαλακλαβικήν Ἑλληνικὴν γράμμα κ. » Ἢ ἀξιωματικῶς αὐτὴ φιλῆ ἡξιοκλήσει ἐγκρίτου γράμμα, τοῦ ἐξουσιοτῆτος Ἰώσσου Σαρονόβου. Καὶ ἡμεῖς ἐργαζόμεν κατὰ νόον νὰ μεταφράσωμεν ἐν ἐκτάσει τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀκριβέστατα ἐπιχειρηματικὴν πραγματικῶν (70), ἀλλὰ τὸ στενὸν τοῦ παρόντος ἀφθῶν δὲν μὰς ἐπιτρέπει, εἰ μὴ νὰ ἀναφέρωμεν ὀλίγα τινὰ ἀποσπασματα αὐτῆς.

Ἐπίτετι ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ μνήμη τοῦ πρώτου τῆς Μεγάλης Ἀλικατερινῆς κατὰ τὴν Τουρκικὴν πολέμου καὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ὁρβόριου, εἰς τῆς ὀπίσθας τὰ λαμπρὰ κατορθώματα οἱ Μανιάται καὶ οἱ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνου τῶσων ἀνδρείως συνετέλεσαν. Κοίνομεν διὰ τοῦτο περὶ τὸν νὰ γράψωμεν ἐν ἐκτάσει ἐνταῦθα πράγματα γνωστά.

Ἀμὰ μετὰ τὴν διακήρυξιν τοῦ πολέμου, ὁ Ῥωσσοὶς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν πρόεδρος, Κόρης Πανίνος, δι' ἐπιστολῆς ἡμερολογουμένης τῆς 22 Ἰανουαρίου 1769, πρόεταρε τὸν ἐν Ἱωόμην· Στέφανον Μαυρομυχάλην, ἀρχηγὸν τῶν Σπαρτιατικῶν λεγεῶνων, εἰς συμπαρήξιν μετὰ τῶν ὁμοθρησκῶν τῶν Βιπίσας ὁ Ὁρβόρος, εἰςπλεῖστας μὲ τὸν στόλον εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, δημοσιεῖται ἀνάλογον προκήρυξιν τῆς ἀτοκράτοροςσε. (Ὁ Μαυρομυχάλης ἀσπάζεται πρῶτον

μύατα τὴν πρότασιν τοῦ Πανίνου, ἀποκρινόμενος καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ ἐξαποστολῆς πρὸς τὸν Ὁρβόριον, τοῦ ἑαυτοῦ ἀνεψιῦ καὶ τοῦ Κ. Ἀγγέλου Ἀδαμοπούλου. Ἐν τινι ἀκολουθῶν ἐπιστολῇ ὁ Ῥωσσοὶς Νάνοσ· ἐκφράζει τὴν μεγάλην αὐτοῦ εὐχαιριστήσιν, προσθέτον ἐπὶ τέλους τῆδε α ἔν μόνον πλὴ ὁμῶν ἐξαιτοῦμαι, ὁμονοσεῖτε καὶ ὁ θεός· ὄζει ἐυλογησὶ τὰ ὄπλα σας.

Ἀμέσως οἱ Ἕλληνες, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Πελοποννήσιοι καὶ Αἰγαιοπελαγίται, ἰδίᾳ των δαπάνη συνεκρήθησαν ὀκτὼ τάγματα στρατοῦ, ὅσοις ἀδελφικῶς ἐσυμμερίζετο μὲ τοὺς Ῥώσσους πάντα τῶν μαχῶν κίνδυνον καὶ πόνον, πάντα τῶν νικῶν στέφανον, μὴ ἐξαιρουμένου οὐδὲ τοῦ παρὰ Ἰζσαμῆ στυθέντος τριπλίου. Ἀπέδειξαν, λέγει ὁ Σαρονόβιος, ἐπαριουκῆσας 25 ἄγωνας ἐντὸς 4 ἐτῶν καὶ ὁμοῦ ἐπανέστα τὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀνεπαίστως φιλοξενίαν τῶν Ἑλλήνων, ἀπέδειξαν οἱ ὁμοθρησκῶι μας τὴν μεγάλητέραν ὁμιλὴν καὶ ἀνδρείαν, εὐχῶς καὶ ἰδιαίτερον ἐπιτηδείτητα νὰ ὑπηρετήσωσιν ἄλλοτε ἄλλοις, νὺν μὲν ἐν τῷ πεζικῷ, νὺν δὲ ἐν τῇ ναυτικῷ. Ἢ μακρὰ καταπέσις ὑπὸ ἀνημέρων καὶ βιαιῶν Τουρκικῶν Πασάδων, ἐξήνλησαν ἀπύσαν τὴν ὑπομονήν των καὶ ἐνέπνευσαν ἐκδικήσιν κατὰ τῶν τυράννων των μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς πίστεως, ὑπὲρ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, συνείταναν ἀναντιφρόντως πάλυ εἰς τὸ νικηφόρον ἀποτέλεσμα τῆς κατὰ τὸ Αἰγαίον πύλατος ἐκστρατείας.

Ἄλλ' ὅταν ὁ πόλεμος ἐκλίνε πρὸς τὸ τέλος, ἀνησύχησαν περὶ τῶν μελλόντων ἤθειον ἄρα πάλιν ὑποκύβει εἰς τοὺς παραργισμένους, ἀσπύδους ἔχθρος των; Τοῦτο φοβούμενοι ἐξαποστέλλουσι περὶ τῶν πρακτικῶν προσειῶν πρὸς τὸν Ὁρβόριον. Ὁ δὲ, πραγματικῶς ἐγνωσάντων αὐτοῖς διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις ἀνταπιστέλλει γράμματα τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1774 πρὸς τὸν Ὁλοσφί· τὸν ἀνδρείως καὶ πιστοῦς Ταγματάρχας, Καπιτάνους, Ἀξιωματικούς καὶ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ Ἀλβανικοῦ Στρατοῦ, ἐπαγγελνόμενος αὐτοῖς ἕσουλιν εἰς τὴν Ῥωσσίαν. Περιέχονται αὐτόθι καὶ τὰ τῆδε· Ἢ μετέτρα φίλιᾳ, τῆς ὀπίσθας τοσαῦτα ἐλάδομεν τεκμήρια, οὐδέποτε θέλει ἐξαιλειφθῆ ἐκ τῆς μνήμης μας. Ὅθεν θέλω φροντίσαι θερημύατα περὶ τῆς ἠρχίας καὶ ἀσφαλείας σας. Ἐν αὐτόπτης τῶν μόχθων καὶ ἀνδραγαθειῶν σας, θέλω παντὶ σθένει τοῦτου ἐνεκα ἐπαγρυπνεῖ ὑπὲρ τῶν συμφορούντων σας· Ἢ τοιαῦτα διέθεσις τῶν παρὰ τῇ ἐν Μαριούπολι Αὐτῆ εὐνοουμένου ἀνδρός ἐπέφερε τοῦτο, ὅτι τὸ ἀκλόουθον ἔτος οἱ πρὸς Αὐτὴν τὴν ἀτοκράτορῆσιν ἀποσταλόντες Ἕλληνες, ὁ ταγματάρχης Κωνσταντίνος Γεωργίου καὶ ὁ Καπιτάνος Στ. Μαυρομυχάλης, ἡξιοθεσαν εὐμενεστάτης δεξιότητος. Ἢ ἀπάντησις, εἰς τὴν ἠπῶσαν ἡ Ἀλικατερινὴ ὑπόσχεσις νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν ἰδιαίτεράν μακρικὴν προστασίαν, διατύσσει πρὸς τοὺς ἄλλοις ὡς ἀκολούθως.

Α.) Ὅτι αἱ νεοστὶ κατακτηθεῖσαι καὶ ἐπὶ τῷ στόματι τῆς Μαιώτιδος κείμεναι Ταυρικαὶ πόλεις Κερτς καὶ Γενικαλε προσδιορίζονται πρὸς ἄφελος καὶ ἀστυλοῦν τῶν Ἑλλήνων. Β.) Ὅτι οὐχὶ μόνον οἱ κατὰ τῶν

(70) Αἱ πηγῆ τοῦ Σαρονόβου εἶνε αἱ ἀφφαλισταί, ἐν πραγματικῶς τῆς Κυβερνήσεως, τὰ ἐν τῷ Ἀρχεῖβ' τῆς Μπαλακλαβῆς διαφυλασσόμενα ἔγγραφα, ἐπιστολαὶ συγχεθῶν ἰσθῶν ἀνδρῶν, κ. α. Γερμανικήσι· δε ὁ ἀκριβὴς ὁμοίως βέβαιος, εἰ αἱ δι' ἀλληλογραφίας διαπραγματεύσεις τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸν Πανίνον, τὸν Ὁρβόριον κ. α., δὲν εὐρίσκονται ἐν τῷ ἐπιφανεῖ Ἀρχεῖβ' εἰ μὴ ἀπὸ ἰσχυροῦ καὶ ἀκρίβειστα Ῥωσσοῦ μεταφραθεῖσαι, καὶ φρονί διὰ τοῦτο, ὅτι τὰ πρῶτότετα εἶεναι καὶ σὴνόνται παρὰ τῇ εὐκαρίβει τοῦ Μαυρομυχάλη.

Τούρκων ἐσχάτως ἐστρατεύσαντες, ἀλλ' ἅπαντες ὄσοι ἐπιθυμοῦσι, θέλουσιν ἁπλῶς τὰς οἰκονομίας τῶν παραπεριβηθέντων ἐκείνων διὰ τῶν πλοίων καὶ διαπύρας τῆς Κυβερνήσεως. Γ'.) Ὅτι ἡ Κυβέρνησις χορηγῆι τὰ ἐξόδα πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ ἐκκλησιῶν, νοσοκομείων, φαρμακοπειῶν, οἰκιῶν. Δ'.) Ὅτι εἶνε ἀποσταθμεύσεις στρατευμάτων. Ε'.) Ὅτι αἱ προσπάθειαι τῶν περὶ ἀδείας τοῦ ναυτείας μεταξὺ αὐτῶν ἔνα ἐπισκοπῶν, στρατηγῶν ὡς καὶ ἴδιον δικαστήριον, ἐγκρίνεται. Ζ'.) Ὅτι πρὸς περισσώτερον εὐκαλοῦν τῆς ἐμπορίας τῶν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ συστήσωσιν ἑλληνικὴν δημοσίαν. Η'.) Ὅτι ἔχουσι πρὸς τοῖς αὐτῶν ἱστορίας ὡς οἱ λοιποὶ ὑπάρχουσι τῆς Ρωσσίας.

Καθὼς ἔλαβον τὰς ὑποσχέσεις ταύτας, οἱ Ἕλληνες ἐπαγγέλλονται τὴν μετοικήσιν τῶν Ἀποδωντῶν αὐτῶν εἰς τὸν παραχωρηθέντα αὐτοῖς τόπον, ὁ νοτιότερος τῆς τότε μεσογῆρινῆς Ρωσσίας Ἑπταχώρος, ὁ πρῶτος μὲν Ἰστορικόου, τῶν ἐπιχειρήσεων ἐξέλιξιν, προηλαθῶν αὐτοῖς διάφορα ἐπιχειρήματα, δηλ. σημαντικὰς χειρμάτων ποσοτήτας, θέρματα κ. λ. Ἐγγαρε καὶ ἐν τῷ πρὸς αὐτοῦ ἐπιστολῆς ὅτι αὐτοῖς ὡς μεγάλαν τιμὴν τοῦ ναυτείας ἀρχαῖος καὶ διοικητικῆς τῶν ὀμοίων προσοχῆν ἐδίωκεν εἰς τοῖς ἀνήκει οὖς τοῖτους πολιμίας καὶ ὁ συνδιακόσῳ, ὡς μωρταροὶ μία περὶ αὐτῶν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων ἐθέσῳ τοῦ, ἧτις πρὸ ἱκανῶν ἐτῶν ἐξεδίθη διὰ τοῦ τύπου.

Τὸ μέγιστον τῶν Ἀλβανῶν (οὗτω γενικῶς ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν Ρώσων) διοργανώθη εἰς ὅκτω λόχους ὑπὸ τὰ ὀνόματα Σπαρτιατικῶν, Ἰππικῶν, Μυκεδονικῶν καὶ ἄλλων. Ἦμερον δὲ ὅρα ἐκείνους τῆς λόχους τοῦ πυροβόλου, ἧτις πρότερον ἦτο τὸ μόνον ἐπιθετικῶν ὄπλων, καὶ τὴν σπάραν καὶ ἐπειδὴ ὁ διοργανιστὴς τοῦ στρατοῦ ἐγένετο ἐν τῷ Ταγμαρχίῳ, ἑλλητικῆς τινὲς οἰκονομίας ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διέμειναν ἐκείσε.

Ἡ πρώτη πρὸς τὴν Ρωσσίαν ἐκδούλευσις τῶν νέων κατοικῶν τῶν Κέρτς (71) καὶ τοῦ Γενικῶς ἐγένετο περὶ τὴν σύμπραξιν αὐτῶν εἰς τὴν ἄνω μηνιομενηθεῖσαν μετατόπισιν τῶν Ταυροελλήνων ἐν τῆς χερσονήσου εἰς τὰ περὶ τὴν Μιαιώτιδα. Ἐκείσε δὲ τοῖτου κατέθεσαν εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος, ὅσον τῆς ταῖς, μίαν τῶν Τατάρων ἐνκοτήν τῶν Ρώσων σάσιν.

Ἦνδ πάντων ἡ κατὰ τὰ 1783 ὑποταγὴ τοῦ Ταυρικῶν Χανάτου ὑπὸ τῆς Ρωσσίας ἐξήλκεσεν ἄμωτον καὶ ἐπαυτέλη εἰς τῆς σχέσεις τῶν περὶ τὸν δόλον ἑλλήνων ἐπιθῶν. Αὐτῷ ὁ Ἰστορικός, κατὰ τὴν ἄρεσκον ἀνάγκην τοῦ ναυτείας ὑπολαθῶσι τὰ ἔνα τῆς παρὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τὴν ἐντολήν εἰς αὐτοῖς. Καταθέμεθα δὲ διὰ τοῦτο εἰς τὴν Μπαλακλάβαν, τὴν ἁπλοῦν γνωρίζομεν ὅση (72), καὶ ἡ πόλις αὐτῆ, ἁπλῶς μὲ τὰς κώμας Καδιάν, Καμάραν καὶ Καρῖνον, ἐπαρχωρήθη εἰς αὐτούς. Τὰ δὲ ἐκείσε γήπεδα

(71) Παράρ. ἀνωτέρω τὰ τῆς σημ. 16.
(72) Ἰδε τὴν σημ. 29 καὶ.

διανεμήθησαν οὕτως, ὥστε ὁ μὲν Ταγματάρχης Λιπόνης ἔλαθε 240, ἐκαστος δὲ αξιωματικὸς καὶ αἱ προεβέβηται τάξεις ἀπὸ 20 Ρωσικῶν στρατιωτῶν σύγχρονως ἀπελθόντων πάσης φορολογίας. (Ὁ πρῶτον πρῶτον ἀκριβῶς πωλεῖται τὸ στρέμμα κατὰ τὴν Ταυρικὴν παραλία, θίλει πιθανῶς ἐκτιμήσει ὀρθῶς τὴν μεγαλοδοσίαν αὐτῶν.

Ὁ ὅτος εἰς τὴν Μπαλακλάβαν καὶ τὰ περὶ αὐτῆς ἐπισταθμεῖων ἑλληνικῶν στρατῶν διακομῆσαι μὲν εἰς τὰς κατὰ 1787—1791 ἀναστασιαίας. Ὁ μὲν ὑπολειφθέντες οὐκ εἰς τὴν Χερσονήσον, ὡς περὶ τὸν τῶν αὐτῶν, ἐξήκοῦσθον τὴν τακτικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν. οἱ δὲ, ἐμμέλειοσθέντες εἰς τὴν τῆς ἐκθῶλος τοῦ Βορουθῆνους παραφυλάττοντα στολῆν, ἐπυρρόληται ἐκεῖ ταυρικὰ τινὰ πλοία καὶ ματέργον τῶν περὶ Κινδουρῶν καὶ Ουζακαθῶν νικῶν μετέπειτα δὲ ὑπερβῆσαν ἐν τῷ Ποντικῷ νητικῶ, τὸ ὁποῖον διέπρην εἰς τὰς παρὰ Κωνσταντίνου πόλιν. Ἀνάπη, Χαδζιόθι καὶ ἀλλαγὴ μάχα καὶ τῷ πολέμῳ αἰῶν πῆρας λαβόντος, τινὲς αὐτῶν, ὡς θάλει διαγεῖθι ἐν δέοντι, κατηκίθησαν εἰς τὰς νοτιότους χῶρας, οἱ δὲ πλείστοι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ταυρικὴν καὶ τὰς οἰκονομίας τῶν.

Ἐκτελούντες τὰ ἐπιθέματα ὄλιγον ἐπαυθὴ κατήκοντα τῆς ἀναταλαιῶν ἐν ταυτικῶν εἰλον ἐνκορῶν νὰ καλλιερῶσιν τὰ χωρία τῶν, εἰς τὰ ὁποῖα προστεθῆσαν εἰς τὴν δῖον. Τινὲς ἤρχησαν νὰ μετέρχωνται καὶ τὰ ἐμπόριον, πρὸ πάντων ἀπὸ τῶν παύσαντες τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν, ἔλαβον ἀδειαν νὰ κατηγροθῶσιν, οἱ ἀξιωματικῆς εἰς τὴν πρώτην, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὴν δευτέραν ἢ τρίτην τάξιν τῶν ἐμπόρων.

Ἡ οὐσιοδικτικῆ μεταρρυθμιστικῆ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Ἀυτοκράτορος Παύλου, τῆ 1797. Πρῶτον μὲν, μετανομάσθη, τότε τὸ ἑλληνικῶν τῆς Μπαλακλάβας Τάγμα. Δεύτερον, ὁ ἀρμῆς τῶν ἐνόπιων περιήρθη εἰς τρεῖς λόχους (σήμερον δὲ εἰς 4). Ἐλαβον καὶ τακτικὴν στρατιωτικὴν στολήν μὲ τὰ συνήθη ἄδη τῶν ἱματισμοῦ τῶν χῶματα, δηλαδή τὸ πράσινον καὶ τὸ κόκκινον. πρῶτον ταυρικῶν μισθῶν. Τὸν δὲ ὀπλισμὸν τῶν ἑσαν ὑπαγευμένοισι νὰ κατασκευάζωσιν ἐξ ἴδιον, ὡς καὶ πρότερον.

Κατὰ τὰ ἐπόμενα ἐτη ἀνεφαίνονται διάφορα περὶ τοῦ Τάγματος τοῖτου νέα σχέδια, ἀλλὰ χωρὶς νὰ προσζήσομαι σπουδαιοτέρων τινῶν τῆς καταστάσεως τοῦ τροποποιήσω. Εἰς δὲ τὴν αὐξήσιν τῆς πόλεως τοῦ συντέλεσε τὰ μέγιστα ἡ ἐξῆς περίστασις, εἰ ἐν τῷ 1807 ὁ λιμὴν τῆς, ὁ πρὶν φθῶν τοῦ λαθρομπορίου ἀπαγορευμένης ὄν, ἀπεκατέστη ἐν ἐνεργείᾳ πάλιν διὰ τὴν ἀποτολήσαν. διότι ὁ ἀσφαλῆστατος οὗτος κόλπος περὶ τοῦ ὀπιον ἀνωτέρω εἵπομεν τινὰ, παρέχει εἰς τοῖς ἐισπλέντας περιλήφτητον καταφύγιον ἐν κρηθῶν τῶν θελλῶν, αἵτινες κατὰ τὰ ὀνήθεις διεγείρονται περὶ τὸ νοτιοδυτικὸν τοῦ Κριμίου ἀκρωτήριον, τὸ ὑπὸ τῶν Ἰννοσιτῶν καὶ μέχρι τῆς σήμερον Κόποβιολέντας καλοῦμενον.

Τὸ Μπαλακλαβικὸν τῆγμα ἐν τῷ ταυρικῷ πόλεμῳ τοῦ 1806-1812 ἐκ νέου διεκρίθη, μέρος μὲν ἐν ταῖς ναυμαχίαις τοῦ Ποντικοῦ στόλου, μέρος δὲ ἐν τῷ

Ταυρικῷ, ὅπου ὁ στρατηγὸς αὐτοῦ Ρεβελιότης μὲ μικροτάτην δυνάμιν ἐπιφύρησε τὴν ὑπὸ Γάλλων στασιαστῶν μεταξὺ τῶν Τατάρων κινηθῆσαν ὄχλαγωγίαν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν πολεμικῶν ἀνδραγαθιῶν, οἱ ἐν Μπαλακλάβῃ Ἕλληνες ἔδωκαν καὶ ἄλλα μεγάλα, ἐκπνότερος τεκμήρια. Κατὰ μὲν τῆς ἐτῆ 1812 καὶ 1829, ὅταν ἡ πανάγλις, κατὰ δὲ τὸ 1830 καὶ 1831, ὅταν ἡ γολῆμα ἐμάχισεν τὴν Ταυρικὴν, ἐνταῦθα προεφύλαττον τὰ παραλία καὶ περιεπόλουν τὰ ἐμμελούμενα τῆς χερσονήσου μέρη.

Ἀφ' ἐτέρου δὲ ὁμοιοῦν ἐστὶ, ὅτι ἡ ἄρχεῖα, τὴν ὄπλιν οἱ ὀπλισμένοι αὐτοῖς γεωργοὶ παρείχαν τῆς Ρωσίας ἀνταρσίβη ἐπέξῃς. Ἰννορίζομεν ἤδη ἐν τῶν ἱστορικῶν μνημειογραφῶν, τὰ μέγιστα αὐτοῖς ἐπιβεβαιωθέντα πλειονατικῆματα. Πρὸς τοῖτους οἱ Ἀυτοκράτορες, ὅτε Ἀλέξανδρος καὶ Νικόλαος, αὐτοπροσώπως ἐδίασαν τρανώματα τῶν αὐτῶν ευχαρίστησαν καὶ εὐμέλειαν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν τῆγμα, ὅτε μὲν ἀξίωσαντες αὐτοῦς τῆς τῶν Ἀυτῶν Μεγαλειότητων ὀνομασίας, ὅσα ἑς ἐπισκέπτοντο τὴν Ταυρικὴν, ὅτι δὲ ἐπαυθῆσαντες τὰ γήπεδα καὶ τῆς μισθῶς τῶν, διορίζοντες δὲ αὐτοῖς φιλοδοξήματα, παράσημα, συντάξεις τῶν ἀπομύμων, ἀνερχομένων εὐργετικῶν κατασταμάτων ἐν τῇ Μπαλακλάβῃ, ὅσον ὀργανοτροπίου, πολιτικῶν σχολείων κ.λ. Τάλευσιον, ἀπὸ π.δ. δέκα ἐτῶν, ἐπιμείει τὸ Ἰστορικόου Μπορνδουζίου, ὅσοι ἀγροὶ τοῦ τάγματος διορίσθησαν νὰ σταθμεύωσιν ἐν τῇ τῆς Καυκασικῆς παραλίης φρουρίᾳ Νεορωσσίσιαν, ἢ τῆς Μπαλακλάβας πρὸς τὰ ἐνταῦθα ναυτικὴ ἐλαθε νῆαν τῶσιν.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἡ ἐταιρεία τοῦ τάγματος καταπέται 7 πλοίων τῆς πόλεως καίμενα χωρία, τῶν ὅποιον μόνον τὰ δύο (ταῦτα τὰ ἐν τῇ μεσογῆρινῇ Ρωσσίᾳ τόσον πολιτικῆ καὶ ἐκτείνονται εἰς 6000 Ρωσικὰ στρέμματα, οἱ ἀμπέλωνες εἰς 205, οἱ λευκῶνες εἰς 1050, οἱ ἄγροὶ εἰς 2000 καὶ αὐτῶν καὶ ἐξῆς.

Εἰς τὴν χῶραν αὐτῶν εἶνε ὀδομηθῆσιν καὶ τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἔχον τὴν τσούτων ἀσκητογραφικὴν ἐκείνην ἐπιθεσίαν ἐπὶ τῶ ἠψηλῶν προσοκίω τοῦ Κυζέλιου Πόντου, ἐρ' ἧς, ὡς διαβεβαιουοῖ τινες, ἴστατο πάλιν πατὴρ ὁ μυθολογούμενος τῆς ἀρετέματος ναῆς, ἐν τῷ ὀπιον ἄκουσα ἐράταται ἡ ἰρηνία τοῦ Ἀγαμέμνονος (73). Ἐκτὸς δὲ τοῦτο ἡ ἱερὰ καταγωγήν ἐνεκα πολλῶν λόγων ἐλακε τὴν προσοχῆν τῶν ἐγγυρῶν καὶ ξένων. Πρῶτον διὰ τὸν ὀβρισηστικῶν πρὸστατήμον αὐτοῦ, ὅστις εἶνε ὁ ἐν πᾶσι τῆς Ρωσσίας, ὡς ἀνὴρ φιλοκαχῆς καὶ λόγιος.

Μετὰ τὴν ἄνω γήπεδα αὐτῶν ἐκδομηθῆσιν καὶ τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἔχον τὴν τσούτων ἀσκητογραφικὴν ἐκείνην ἐπιθεσίαν ἐπὶ τῶ ἠψηλῶν προσοκίω τοῦ Κυζέλιου Πόντου, ἐρ' ἧς, ὡς διαβεβαιουοῖ τινες, ἴστατο πάλιν πατὴρ ὁ μυθολογούμενος τῆς ἀρετέματος ναῆς, ἐν τῷ ὀπιον ἄκουσα ἐράταται ἡ ἰρηνία τοῦ Ἀγαμέμνονος (73). Ἐκτὸς δὲ τοῦτο ἡ ἱερὰ καταγωγήν ἐνεκα πολλῶν λόγων ἐλακε τὴν προσοχῆν τῶν ἐγγυρῶν καὶ ξένων. Πρῶτον διὰ τὸν ὀβρισηστικῶν πρὸστατήμον αὐτοῦ, ὅστις εἶνε ὁ ἐν πᾶσι τῆς Ρωσσίας, ὡς ἀνὴρ φιλοκαχῆς καὶ λόγιος.

(73) Παράρ. ἀνωτέρω τὴν σημ. 11. Αὐτὸς ὁ σέβαστος ὀβρισηστικὸς μητροπολίτης Τυπιδῶς ἀσπάσεται τὴν γνήθειαν ἀπόσπασιν ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ τόπου, τὴν ὅποσαν ἠρώδη καὶ ἡ ἐγγρησὶ τῶν εὐργετῶν, τῷ Ἀυτοκράτορι Ἀλέξανδρῳ. Εἰς πολλὰ ἀσκητογραφῶν, ὅτι, καθὼς ἀρχειεῖται ὁ Προκόπιος, καὶ οἱ καὶ τῶν ἀπείλους ὁ ὀβρισηστικὸς ὀβρισηστικὸν, ἔτερον μὲν τῇ Ἀρτέμει, τὸν δὲ ἕλλον τῇ ὀβρισηστικῇ ἰρηνία, ἐν τῇ Ἀνατολῇ (παραρ. ἀνωτέρω τὴν σημ. 51) ἔχον ὀμοῦν τῆσαν καὶ Χριστιανικὴν ὀβρισηστικὴν περικύβηται, τὴν ὀβρισηστικὴν τὸν παραπάν ὀβρισηστικὴν μετὰ ἀπόδοτος.

ἀσφαλῆστατος Μητροπολίτης Ἀγαθὸς ἄγγελος Τυπιδῶς, ὅπου δὲ καὶ διὰ τοῦτο, ὅτι ἐκ τῶν ἐκείσε ἀδελφῶν ἐκλέρονται οἱ ἱερῆς τῶν πλοίων τοῦ Ποντικοῦ τῆς Ρωσσίας ναυτικοῦ. Ἰππῶν καὶ ἡ ἐξῆς ἐξ ἔθους διατήρωσι, ὅτι καὶ ἡ ἑσέραν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου πανθῶως καὶ μεγαλοπρεπῶς πανηγυρίζεται, τινὲς τοῦ ἑλληνικοῦ τάγματος ἀξιωματικοὶ ὡς αἰνῆσαι φύλακες, περιστοιχίζουσι τὴν ἀρχαιοτάτην τοῦ προπύλου ἁγίου σημάδιον, ἧτις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐξ ἀμνημονούτων χρόνων διατηρεῖται.

Αἱ ἀγαθῶτες τῶν ὄλων ὡς καὶ ἡ τερπνοτάτη θέσις τῆς Μπαλακλάβας εἰνε γνωστοὶ εἰς τὸς ἀναγνώτας μας, ἐξ ὅτων εἵπομεν, ὅτι ἐπείκειται περὶ τῶν ταυρικῶν ἰσχυρῶν τοῦ Μισαϊῶνος. Τὰ μνημονεύοντα τῶν ὀργημάτων λείψανα εἶλον ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ κερῶν εἰς κερῶν ἡσπὸν νὰ ἀπανορθώσῃ, ἀλλ' ἀπέβηλε πάλιν τὴν πρόθεσιν ταύτην. Κατὰ τὸ πᾶν ὁ πλειθισμὸς τῆς πόλεως, συνστάμενος ὅμοιος ἐξ ἑλλήνων, ἀνιθαίνει μῆλις εἰς 6000 ἀλλὰ τῶ ἔμα τινὲς γίνονται εἰς τὸν τόπον τοῖτων πολλοὶ ξένοι, οἱ τινες, περιηγούμενοι τὴν ἀξιοθέατον ταυρικὴν παραλίαν, εἰνε ἀρχονταὶ αὐτῶν τῆς ὀδοποιρίας εἰτε ἀποτελεῖσθαι αὐτῶν ἐκεῖ.

Ἡ ὀβρισηστικὴ τοπικὴ διαχείρισις τῶν δημοσίων τῆς πόλεως καὶ τῶν αὐτῆ ἀμνημονύων κωμῶν, συμπεριλαμβανομένων, ἐκτὸς τῶν 500 ὀλοφορῶν, περὶ τοῦ 20000 κατοίκους ἑλλήνων (ὅν τοῖς πλείοντος Ἀγιανισελήτις μεταναστάς, ἀλλὰ καὶ τινὲς τρυφωτικῶς τῆς ὀδοποιρίας, ὡς ἕτιομεν ἴδει ὀβρισηστικῶν, κατὰ τὸ 1820 διακλυθεῖς Μοίρας, καὶ ὀβρισηστικῶν ἐν τῷ τελευταίῳ ταυρικῷ πόλεμῳ, εἰτε ἀρχημῶν εἰτε αὐτομῶν) ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τάγματος (74), ὅπερ εἶνε ἐπιταγματικῆ ἢ πολιτικῆ ὀμοῦ καὶ στρατιωτικῆς διοικήσεως. Ἰπ' αὐτοῦ διορίζονται οἱ κατώτεροι διὰ τὴν ἐνεργῆ ἐπιστάτη. Οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ, σχηματίζοντας ἀμφὸθεν τι, διακρίνουσι προσακτικῶς περὶ τῶν διαφορῶν τῆς ἐταιρίας, κατὰ τὰ ἐπιτακτοῦντα ἔθιμα τῶν ἑλλήνων.

Μέχρις ἐνταῦθα τὰ ὑπόμνημά μας πραγματεύεται περὶ τῶν ἐν ταῖς νομαρχίαις τῆς ταυρικῆς καὶ τῆς Λικατεροισελήτις ἑλλήνων. Ἐπιπερῆχει δὲ ἡ λοιπὴ ἀσκητογραφικὴ Ρωσσία προσεῖτε ἑλλήνων τῆς γῆρας ταύτης σημαντικὴν μερίδα, δηλαδή τὴν κατωκίθεσαν ἑσῆς μεταξὺ Βορουθῆνους καὶ Λανουθῶν χῶρας, τῶν ὅποιον ὡς κέντρων εἰμπερῆ νὰ θεορεθῆ ἡ πόλις ὀβρισηστικῶν. Καθὼς αἱ δύο πρῶται συνομικῆς ἀπεινοῦσι τὴν προσοχῆν μας τὰ μέγιστα εἰτε ἐνεκα τῶς εὐθείας ἀπὸ τῶν ὀργημάτων Ποντικοῦ ἀνακαλοῦντα καταγογῆς εἰτε ἐνεκα τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἀνδραγαθιῶν, ἐπίσης καὶ ἡ τρίτη εἰνε ὀβρισηστικῶν, τὰ μὲν διὰ τὴν ὀβρισηστικῶν, τὰ δὲ διὰ τὰ πλείοντα καὶ τὴν ἐμπορῆν τῶν μετῶν τῆς.

(74) Ἰδὲ οἱ ἀρχοντες τοῦ τάγματος. Στέφανος Μυρομαγῆλης, Κωνστ. Ζαπόνης, Κωνστ. Τάνης, Ἀναστασίου Νικολάου, Χρίστου Κίρκας, Θεοδοσίου Ρεβελιότης, Λουκυῶν Καϊζόνης, ὁ αὐτοκατεργῆς Μανδ. Μαντῆς καὶ ἄλλοι.

ὡς πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν ἤδη πρόκειται ἐπαρχίας, εἶδόμεν ὅτι κατ' ἀρχάς τοῦ 10 αἰῶνος ὀλίγον ἐλείψθη ἀνακατασκευασθῆναι ὅπως ἵκλιον, κατὰ τὰς ἐπομένους ἐκπτωτικὰς ἀποκατασκευασθῆναι, καθὼς καὶ ἡ Τουρκική, ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τῶν Πατζινκίτων, Κομάνων, Τατάρων καὶ Τούρκων, μάλιστα ἐστράσαν εἰς εὐτοχεστῆρας τινὰ κατὰ τὰς ἐποχάς, ἐξ ὧν δὲ ἀναφέρουσιν ἐξέρχεται, ὅτι αἱ τῶν Ἑλλήνων μὲ ἀυτὰς συγκοινωνία δὲν ἐκασταν πώποτε καθ' ἑαυτὰς ἔχοντες. Ἐκτεὶς δὲ τούτου βλέπομεν ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἄλλων Κοζάκων (Μησολοβιτικῶν τινῶν φυλῶν, αἵτινες, παρῶν ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσιον κεραιροῖν, κατεσκευάσαν ἐν ταῖς ἀστυκίαις πρὸς ὄψιν καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Βορσθῆνου), ὅτι ἡ πικαιωτάτα περιθώριος αὐτῶν, ἀναίοντα εἰς τὴν 10 ἐκατονταετηρίδην, τοὺς ἀφορᾷ συνηγῶν τοῦ Βορσθῆνου Ἀυτοκρατορίας, καὶ προστιθετο, ὅτι εἶχον μεταξὺ τῶν καὶ πραγματευτὰς Ἑλλήνας καὶ ἱερὰς ἐκ τῶν μοναχισμῶν τοῦ Ἁγίου Ἰεροῦ.

Μολοταῖνα οἱ κρητοὶ ἴδωσαν ἐκ πολλῶν ἡν εἶχον μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπαρχίας δια τῶν εἰρημῶν χωρῶν. Αὐτοὶ ἐλάβον μόνον μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἐπὶ τῆς Αἰακτερίας Τουρκικοῦ πολέμου, κατὰ τὴν ἐν Κοιτσάκι Καίνουρδῆ ἀποκατασκευασθῆναι εἰρήνην, ἐλευθεροῦν πλῆθος ἐν τῷ Πόντῳ καὶ τὰ μέχρι τῶν ἐκείνων τοῦ Βορσθῆνου, ὅπου ἐκτίσαν τὴν Χερσῶνα (75). Ἐκτεὶς ἤρχισεν νὰ συναθροίζονται Ἕλληνες καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, τῆς Ρωσσίας. Καὶ εἰς πλείστον λόγῳ ἕτερον, ὅτι καὶ οἱ ἀυτόχθονες τῆς Νεορωσσίας ἱστοριογράφοι διαφῆδον ἀποδοῦσαι τὴν ἀναγνώσιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐξουθενωθείσης καὶ τῆς χώρας, κατὰ μέρος Ἑλλήνων. Αὐτοὶ συνετελεσαν, ὡς λέγει ὁ Κ. Μουζουκελίτζις (76), τὸ πᾶσιον εἰς τοῖστο αἱ δὲ πρὸς τῆς Σλαβονίας, ὡς Νεορωσσίας ἐπισκόποι, οἱ Κερκοναῖοι Εὐγενίος ὁ Βουλγαροῖ καὶ ὁ Νικηφόρος Βιστόκας, προσεληθέντες ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ κρῆτους. Οἱ δὲ πρῶτοι εἰς τὰ ἐκεῖνα κρητοὶ μετακλίσθη Ἕλληνες, καθ' ὅσον γινώσκω, εἴνε αἱ εἰς:

Ἡ πρώτη περὶ τῆς ἰδιαιτέρας τῆς Αἰακτερίας πρὸς ἑξῆς ἡ Χερσῶνα ἔχον μόνον τὸ ἄσπονδο, ἀλλ' οὐκ τὴν ἐπιδοθεῖσαν τῆς κρητοῦ, ὅτι καὶ ἐκεῖ ἔλαος τῆς Τουρκίας παρὰ τὸ Βορσθῆνον. Ἡ πρώτη δὲ γνωστὴν, τῆ Αἰακτερίας νὰ δοθῆ παλαιὰ Ἑλληνικὰ ὄνοματα τοῖς νέοις αὐτοῖς εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς τοῦ λαοῦ τούτου κατοικηθείσης χώρας ἰδρῶσαι, μολοντοί οἱ τότε ἀρχαιολόγοι σπουδαίως ἐπέχρουν νὰ ἀναγνώσιν ἀκριβῶς τὰς πρῶτας ἕτας, ὅπως ἐγεννήθησαν ἡ Βύσακος, ἡ Ὀλδουπολις, ἡ Ὀλδουπολις κ. κ. α.

(76) Ἴδε τὴν ἀρθρον αὐτοῦ περὶ τῆς τῶν Ἀρθροδίων ἐν τῇ Νεορωσσίᾳ ἱεραρχίας, καταχωρηθεῖσαν ἐν τῷ Κολοκοβίτῳ τῆς Νεορωσσίας καὶ Βασσαροῦ τῶν ἐτών 1818 σ. 372-382. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοῦ Εὐγενίου, ὁ Κ. Μουζουκελίτζις διαφέρει πρὸς μὴ ἐπισημασθῆναι τῶν Κ. Κοιτσάκι, ὅτι ἐν τοῖς φυλλάδιοις 21 καὶ 22 τοῦ πρώτου ἐτόμου τῆς Πανώρας ἐκκατασκευάσαν ἀθήλασιν τοῦ δικαστήριου τούτου ἀρχαιοτομικῶν βυζαντινῶν, ὅτι ἐν τῇ Ρωσίᾳ διακρούεται ἀρθρον 24 ἀνάδοτον γινώσκω ἐκ τῶν κατὰ Βασσαροῦ τῶν Εὐγενίου ἀθῶν ἴδε ἐκ τοῦ αὐτοῦ περιόδικου συγγράμματος τῶ φυλλάδι. Ο. Α. τῶν ἐτών. ἔτος.

πάντας Ἑλλήνας εὐμενεῖας διέπειν ἕως εἰς τὴν Κιὴ νόρκαν, ὅπου εὐρέθησαν τινες αὐτῶν, μεμειγμένοι μετὰ τῶν Ἱταλῶν. Οὗτοι λοιπὸν, τὸν ἀριθμὸν περὶ τοῦ 100, ὅτι ἡ νῆσος ἐκεῖνη κατὰ τὸ 1782 κατακτήθη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν, διευθύνουσιν εἰς τὴν Ἀυτοκρατορίαν ἀναφορῶν των, ἕνα διόση αὐτοῖς μονίμους ἐν τῇ Ἰταλίᾳ κατοικίας. Τούτου ἐχρηθῆντος, οἱ ἐκεῖτα διαπλοῦσαντες εἰς τὴν Χερσῶνα καταγράφονται, οἱ μὲν ἐν τῇ φρονῆσιν τῆς πόλεως τούτης, οἱ δὲ ἐν τῇ κατὰ τὴν κατὰ Βορσθῆνον Σουηδικῇ ἀποικίᾳ, ὅπουθεν βραχυτέρον μετακομίζονται εἰς τὰ ἐκδοτικά περὶ Βασιλοῦπολιν.

Ἰταλοὺθῆσαν ὄνομα, ἀλλ' ἐτεὶ μάλλον ἀξιοσημειώτατα συμβῆναι. Ἐκκατοχόνησας τὸ Τουρκικὸν ἐπιθετικῶν ἄρχων Καδὴ βελί καλούμενον καὶ κατασταθεῖς φροδάρχως ἐκεῖ ὁ ἐπιφανὴς Ἀσβασίος προσήλυσεν ἑλπίαν τὴν προσηλῆν του εἰς τοὺς Αἰακτεροκαλιτάς Ἑλλήνας, τοὺς συνεκτορατευθῆσαντες, ὡς εἰδόμεν πρὸς ὄψιν, ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ, καὶ ἐπεδύθη τούτους ἀγέμους περὶ αὐτῶν. Ὅτι δὲ κατὰ τὸ 1795 τὴν ἐρημίαν φροδῶν διὰ Ἀυτοκρατορικῆν διατάχματι, μεταβῆλθε τὸ ὄνομα καὶ εἰς πόλιν εἰρησπολίαν ἐπεβλήθη, ἡ βλαχίας τῶν κατοικῶν καὶ ἴσαν 900 Ἕλληνας. — τὸ δὲ ἔτερον τούτου ἴθρημα εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ ἡ σήμερον ἑμπορία, πλούτη καὶ καλλοπῆ ἀναρῶνται Ὀδησσῶς.

Οἱ ἐκταυθα πολιτογραφηθέντες Ἕλληνες ἐκ πρώτης ἀφορμῆς ἀνάδειξαν πολλὴν δραστηριότητα καὶ φελεργίαν. Καταχωρήματα εἰς τὴν εὐταξίαν τῆς πόλεως, ὁργάνωσαν Μοῖραν ἐκ 300 πεζικῶν καὶ εἰς μὲν τοὺς στρατιωτικοῖς ἐπισημασθῆναι νεώκτερος στρατιῶν εἰς δὲ τοὺς κατὰ τὴν ἐμπορίαν καὶ βιομηχανίαν ἐνεργοῦντες, ἐλευθεροῦν οἰκήματα. Πρὸς ἴδε ἐπισημασθῆσαν εἰς αὐτοὺς αἱ μεγαλήτερα εὐνοῖαι καὶ ἐνεργασίαι. Λιανερῆθη αὐτοῖς γὰρ ἐπὶ 1500 Ρωσικῶν στρατιωτικῶν μὲν ἄδειαν νὰ κατοικήσιν κατὰ εἰρημίαν ἐκτὸς ἢ ἐκτὸς τῆς πόλεως, προσδιορισθῶσαν καὶ ἄλλα δικαιοῦματα εἰς τούτοις ὁμοίους των, ὡς τὰ μέλισκα εὐταξίᾳ τελωνεῖα οἴνου καὶ τῶ ἄσπον, τὰ προνομία των ἴσαν τῶσον ὁπόση καὶ ἐπιφυλάξῃ, ὅτι οἱ Ἕλληνες, προσδοκῶντες πολλοὺς ἀλλοῦς ἀκόμη μετακινήσας, κατέστησαν τὴν ἕγουμένην αὐτοῦ ἐπιφυλάξῃ των Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν μετακινήσας. ἐν Ὀδησσῶ. φανίσταται ὅμοιος ὅτι ἐξήλυσαν τῶν ἐλπίδων, διότι εἰς κατὰ τὸ 1797 ὁ ἀρχὸς τῶν ἐν τῇ πόλει κατὰ Ἑλλήνων δὲν ὑπερέβαινε τοῦ 1000, ἀλλὰ σήμεροῦτον ἀγγελλόμενος, ὅτι μετὰ τὴν τούτων ἴσαν πολλοὶ ἐκκατάστατοι. Οὗτοι, μέγας μὲν ἐπιδείχοντες, μέγας δὲ ἑμποροὶ καὶ τραπέζιται, ἀπέκτασαν, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ὑποθέσεων των, τὸ ἴσον ἴσθον, ὅτι καὶ μὴ συνολοῦ τῆς πόλεως ὅπου ἴσαν καὶ εἴνε ἡ μερίστη κίνησος, καλεῖται Ἑλλήνων καὶ καὶ εἴνε αὐτῆ ἐξέτι ἡ καλλίστη των ἄλλων, περὶ ἀποκατασκευάσαν οἰκισμῶν οἰκήματα εἰς φεβ εἰπεῖν τὰ περὶ τῆς Πανώρας, Σαοῦρδῆ, Καντακουζηνῶν, Ἰφελάντι, Μαρασῆ, Παπούδορ κ. α.

Τὸ σχετικάς ἀναγράφημα των κατὰ τὸ 1797 τὴν Ὀδησσῶν κατοικούντων Ἑλλήνων αἰτιολογεῖ ἀρθρον

ἡος τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει γενομένην ἀκρόασιν πολλῶν ἐκ τῶν εἰς αὐτοὺς χαρισθῆναι πλεονεκτημάτων. Διότι ὁ Ἀυτοκράτωρ Καυκλῶς διέλιπε τὴν Βιαιτροπῆν, ὅπου καταργήσας καὶ τὸ στρατιωτικὸν αὐτῶν σῶμα ἀπέλασεν τὸς ἅλα τὰ ἐπιδημιολογικὰ πρὸς ὀφελὴν των ὑποστατικὰ, τὰ ὅποια αὐτοὶ, καταβάλλοντας τὴν φροντίδα εἰς ἐμπορικὰς ἐνεργασίας, σχεδὸν ἴσθον εἶχον ἀποκατασκευᾶν πρὸς ἀποκατασκευᾶν ἑλπίων ὅμως ἀλλὰ ὀλίγον ἀνωτέρω ἐν τοῖς περὶ τὴν Τυράσπολιν, ὅπου τινὲς τῶν ἀπογόνων των εἰσέτι διαζυγῶν οἱ δὲ πλείστοι κεραιοπολητικῶν ἐπανήλθον εἰς τὰ πρῶτα.

Διότι οἱ ἐν Ὀδησσῶ ὁμοσυνεῖς των, ἅμα ὁ Ἀυτοκράτωρ Ἀλεξάνδρος ἀνέθη τὸν θρόνον, ἐξαπέστειλαν εἰς αὐτὸν πρέσβεις, δέοντες νὰ ἀποδοθῶσιν αὐτοῖς τὰ προνομία των, καὶ τῶντι ἡ ἀιτῆσις αὐτῆ ἀπέτη κατ' ἐύχην. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ εἰρημῶν ἑπιφυλάξῃ τῶν μετακινήσας δὲν ἐτυσθῆ πλῆθος, ἀλλ' ἡ Μοῖρα ἀνανοῦται ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος Ἑλλήνων ἀγέματος, καὶ ὁ κατὰ τῆς αὐτοῦ συμβατικῆς ἀγορευθῆσας ἀναγρομένη ἀρχαίᾳ αὐτῆ. Ἐκκεῖθεν ἐπίσης τοὺς ἀγροῦς μὲ τὴν πρῶτον ἄδειαν τῆς ἀγορῆς. Ἰδρῶσαι τότε ἐκεῖ μίαν ἀποικίαν ὀνομασθεῖσαν Ἀλεξάνδρην. Τὸ μὲν τὴν ἐκεῖθεν διελθὼν τῶν 120, ὅτι τὰ περισσότερα μέλη αὐτοῦ μετῆγγοντο πολιτικὰ καὶ ἐμπορικὰ ἐπιγαγῆματα, τινὲς δὲ, ὡς προέπειον, μετέβησαν εἰς τὸν Μικρασιατικὸν στρατὸν. Ἡ δὲ ἀποικία ὑπάρχει ἀπετάχης, ἀπέγους αἰθῆρα χιλιόμετρα πρὸς ὄψιν τῆς Ὀδησσῶ. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον οἱ Ἕλληνες γαυνηθῶσαν ὡς ἔγγιστον μὲ τῆς Γερμανίας, δηλαδὴ μὲ τὴν μεγίστην καὶ ἀρῶν τούτων ἀποικίαν Ἀλεξάνδρην καὶ μανθῶσαν οἱ περ' αὐτῶν κατὰ μικρὸν μεθοδικωτέραν γενομένην.

Ἐν τούτῳ οἱ Ἕλληνες τῆς Ὀδησσῶ κῆρνον κατὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐμπορίαν ἀδιαλείπτως. Καὶ καταχωρήματα ἀρθρῶν, ὅτι δὲν περιωρίσθη εἰς τούτο τὸ πρῶμα διότι ἐκτὸς τῶν ἐκείνων ἐθερχέσαν καὶ ἄλλες γυναιδιώτερας ἀποικίαι, μαρτυροῦσας τὴν ἐντυμότητα των εἰς τὸ νὰ ὑπερτώσιν οὐδὲν ἴσθον τῇ πρῶτῃ ἢ τῇ δευτέρᾳ αὐτῶν πατριδί. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ἡ ἀιμνήσας τῶν φιλελλήνων ἑταιρεία, ἡ προεκατασκευάσας τὴν εἰς ἐλευθερίαν ὄδον τοῦ ἔθους, οὐκ ἴσθον εἶχε τὴν πρῶτην ἕραν αὐτῆς ἐν Ὀδησσῶ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἀνεφερίσθη εἰς τὴν πόλιν ταύτην, τυχῶσιν ἐκεῖ ἐνεργότατον μέλος, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἱγρίτιον. Τῶ δὲ 1812 κατακλυσθείσης τῆς Ρωσσίας Κισθίου καὶ Ποδολίας νομορχίας πρὸς βοξῆν, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, καθὼς ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, κατὰ μῆκος μερὸς κατωκομῆθη ὑπὸ Ἑλλήνων. Ὅσοῦτος ὁ μετὰ τοῦ ἀκαμπληθῆς στρατεύματος τοῦ Ναπολέοντος, καὶ τῶν ἑκείνων τῶν ἀλλοιωμένων νὰ καλλιεργῶσι τὰ ὄροσιν εἰς τὸ θεσιαστικὸν τῆς πατριδῆς, οἱ Ἕλληνας τοῦ Ὀδησσῶ κάτωθεν συνεσέρων 100,000 ὄροσιν ἀγορᾶς, οἱ δὲ Ρῶσοι, καὶ περ τὸν ἀριθμὸν ἐπικρατέστερον, μόνον 9000. Ἰδρῶσαι ἐξήλασται ἡ ὑπεροπῆ βῆβαι οὐκ ἔτις φιλοπατρίας, ἀλλὰ τῆς περιουσίας των.

Κατὰ τὸ τελευταῖον εἰρημῶν ἔτος ἡ μεσημβρινὴ Ρωσία ἔλαβε σημαντικὴν καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ λαοῦ

ἐπίδοσιν διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς Βασσαροῦ. Ἡ δὲ ἐπαρχία αὕτη ἴσθον, ὡς κασιγνώστων, ἐν τῇ Τουρκικῇ ἡδὴ περιούθῃ ἐκ πολλοῦ ἢ διαμονῇ τῶν ἡγεμονικῶν γενῶν τῶν Ἰφελάντων, τῶν Καντακουζηνῶν, τῶν Μουζουζιδῶν κ. λ. καὶ πρὸς τούτοις πολλῶν Ἑλλήνων κεραιοπομένων εἰς τὰς πόλεις Ἰσρακίλιον, Κιῦλαν, Ἀκκερμάνιον, Κιζιμεθίαν.

Καὶ δὲ καὶ τούτων μέρους, φυσικῶς τῷ λόγῳ, εἰς τὴν Ὀδησσῶν, ὡς εἰς κοινὸν νι συνεντευκτικῶν, μεσημῶν ζουτο. Ὅσοι λοιπὸν μεγαλήτερον οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες ἀπέκτασαν ὑπόληψιν, τοσοῦτοι ἐπικρατέστερον ἠθῶσαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐκπαιδευθῇ ἡ νεολαία των.

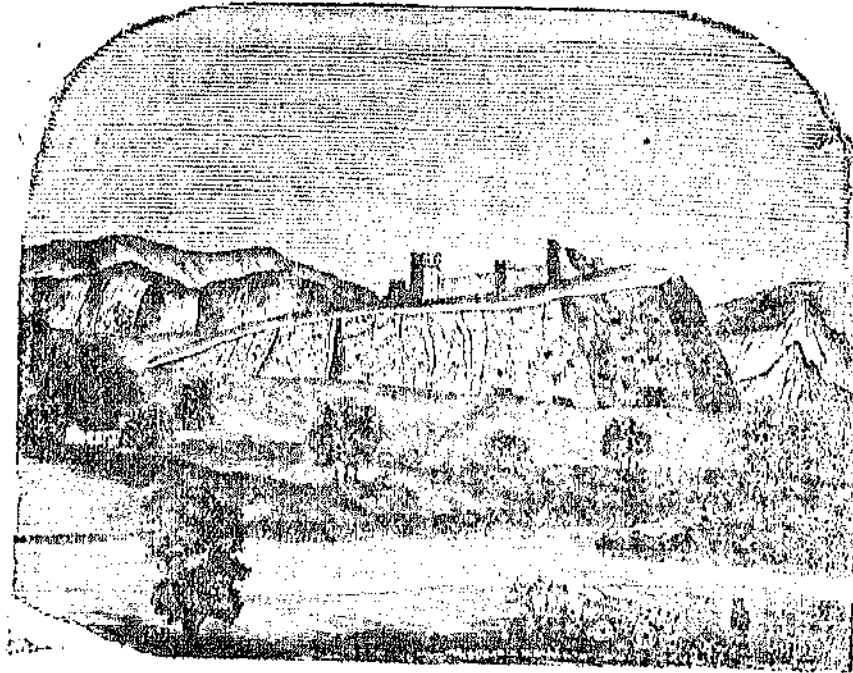
Ἐκστῆσαν διὰ τούτο, τῷ 1816, ἐμπορικῶν Ἑλλήνων ἐκπαιδευτικῶν, ὅπου μετὰ ταῦτα, διὰ πρωτοβουλίας συνεργείας τοῦ περιφανοῦς τῶν Ἀθηνῶν Γυμνασιάρχου Γενναδίου, μετεβλήθη εἰς Ἑλληνικὸν σχολεῖον, καὶ κατὰ τὸ παρὸν διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἐλλογιμωτάτου Κ. Μυχ. Παλαιολόγου.

Τέλος δὲ πάντων ἀπὸ ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτήσεως πόλεμος τῶν Ἑλλήνων ἐξῆρθη, πολλοὶ αὐτῶν διεσώθησαν ἐκ τῆς ἐκδικήσεως τῶν τούρκων, καταφυγόντες εἰς διάφορα μέρη τῆς Ρωσσίας. Κατὰ τὴν πολιτογραφίαν τῶ Σαλαβοβίκου — εἰς τὴν ὅποιαν χρωαστοῦμεν τὰς πλείστας ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ εἰδήσεις — προσεκοινοθήσαν, ἐν τῷ μεταξύ τῆς 10 Μαρτίου καὶ τῆς 18 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1822, 800 καὶ εἰς πρὸς τῆς Ὀδησσῶ. Ὑπεδέχοντο δ' ἐκεῖ φιλοφρονέτατα καὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἧτις οὐκ ἴσθον ἀνέφωσαν εἰς αὐτοὺς τὰ ἀνώτερα διδασκαλεῖα τῆς, τὸ τε Λύκειον τοῦ Ῥιςχελίου καὶ τὸ κατάστημα τῶν εὐγενῶν κορσίων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διατροφήν των ἐνδεστερῶν ἐξώθησε μεγάλην χρημάτων ποσότητα, τῆς ὅποιας μερὶς τις καὶ σήμερον ἀκόμη διανέμεται. Ἔκιοι τῶν φυγῶν ἐπέτρεψαν εἰς τὴν πατριδῆ των ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐνέκτασεν εἰς τὴν ὑπὲρ ἐλευθερίας πόλιν καὶ ἡ κενυγία τῆς διὰ τοῦ ἐνθρονισμοῦ τοῦ Παυλίους Ὁθωνος ἀποκατέστη, ἀλλοὶ δὲ δειμνῶσαν εἰς ἐν τῇ Ὀδησσῶ εἰτε ἀλλοχού τῆς Ρωσσίας.

Ἐἶδόμεν λοιπὸν πᾶσαν τὴν μεγάλην χώραν, ἧτις κεραινωμετὰς Ταναῖδος πρὸς ἀνατολὰς καὶ τοῦ Ἀκκρουβίου πρὸς δυσμᾶς, ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐκτείνεται εἰς τὰς τοῦ Βορσθῆνου, Πολτάσας, Κισθίου καὶ Ποδολίας νομορχίας πρὸς βοξῆν, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, καθὼς ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, κατὰ μῆκος μερὸς κατωκομῆθη ὑπὸ Ἑλλήνων. Ὅσοῦτος ὁ μετὰ τοῦ ἀκαμπληθῆς στρατεύματος τοῦ Ναπολέοντος, καὶ τῶν ἑκείνων τῶν ἀλλοιωμένων νὰ καλλιεργῶσι τὰ ὄροσιν εἰς τὸ θεσιαστικὸν τῆς πατριδῆς, οἱ Ἕλληνας τοῦ Ὀδησσῶ κάτωθεν συνεσέρων 100,000 ὄροσιν ἀγορᾶς, οἱ δὲ Ρῶσοι, καὶ περ τὸν ἀριθμὸν ἐπικρατέστερον, μόνον 9000. Ἰδρῶσαι ἐξήλασται ἡ ὑπεροπῆ βῆβαι οὐκ ἔτις φιλοπατρίας, ἀλλὰ τῆς περιουσίας των.

Κατὰ τὸ τελευταῖον εἰρημῶν ἔτος ἡ μεσημβρινὴ Ρωσία ἔλαβε σημαντικὴν καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ λαοῦ

του εμπορίου, εξημερώνον μόνον τών της Αυστρίας ύπηκόων. (77)

Η ΚΕΡΜΕΝΙΟΝ. (C)

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ.

— 0 —

Από το ΝΖ. φυλλάδιον της Ημερησίας εδαρμο- στήριον Κατάστασιν του κατά το 1851 έτους εμπορικού ναυτικού της Ελλάδος, μετ' ολίγον δε (Φυλλάδι. Β') και πίνακα καταδεικνύοντα εκ συγκρίσεως τας από το 1831 μέχρι το 1851 μεταβολάς ή μηλλον πρὸς τούτους. Κατὰ τὸ τελευταίον τούτου πίνακος ἐπισημασθήσονται ἐν τῷ διαστήματι δεκατριῶν ἐτῶν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1838, οὕτως σιῶσαι- τι ἀριεῖδωταρον περὶ τῶν εἰδήσεων, μέχρι τοῦ 1850, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑποστρατηλασισθῶν, καὶ ὅτι κατὰ πρῶτον τὸ 1831 συνῆλθε ἐλάττωσι 9000 τῶ-

(77) Δηλαδή ἐν τῷ ἐρημίῳ ἔτει ἐπέθεσαν ἐν τῇ με- σότηρ ἢ 2330 Αὐστριακοὶ ὑπηκοοί. Μετὰ τού- τος ἐν μεγάλῳ τῶν αὐτῶν διαγνώσαν δυνάμει ζῆλον ἢ τῶν 950 Ἴταλῶν.

(*) Περὶ τοῦ Ἰκερμενίου γίνονται πολλὰς λόγος εἰς τὸ μέρος τῆς πραγματικῆς αὐτῆς τῷ καταχωρηθῆναι εἰς τὸ προσημειωμένον φυλλάδιον. Εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ παρόντος φυλλάδιου εἴσεται ἡ διαγνώσις τῆς εἰκόνας τῆς Μπουα- κλάδος καὶ τοῦ Ἡλλογκοῦ Μπουακλάδος ἐγγράφου, πο- λὺ ἀκριβῆρα μετρητομένων.

νων, προσελθόντα ἐκ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων εἰς ἡς ὑπέπεσαν ἐν γένει τῆς Ευρώπης ἡ ἐμπορία.

Κοινοποιούντες σήμερον καὶ τὴν κατὰ τὸ 1852 ἔτος Κατάστασιν τοῦ ναυτικοῦ τούτου, ὅποιον φησὶ ἔχοντα αὐτὴν ἐκ τῶν εἰδήσεων εἰς ἐχορήγους πρὸς ἡμᾶς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ἀναγκαζό- μεθα νὰ καταδείξωμεν μετὰ πολλῆς Οὐλφειας καὶ νέαν ἐλάττωσιν 9000 τόνων καὶ ἐπίκεινα. Αὐτὰ δὲ ἀπο- δίδεται, ὡς καὶ πῆρσον, εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν, τὴν νέκρωσιν τούτῃ τῆς ἐμπορίας, καὶ εἰς δευτέραν ἄλ- λην ὅτις μὲν τυχαίαν δυνάμει ὅμως προβαλλούσαν τὴν ναυτιλίαν εἰς γένει, τὰς συνεχεῖς, λέγομεν, καὶ ἀμειλίχους τραυματίας τοῦ παρελθόντος χαμηλῶν.

Ἀποδίδεται πρῶτον καὶ εἰς τρίτην αἰτίαν, τὴν ὅποιον ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τῶν ἄλλων δὲ δὲν θέλοιν βεβαίως κατακρηθῆναι διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι οὕτω τὰ ναυαγία, οὕτω ἡ ὑφραῖς τῶν ἐμπορικῶν ἐπι- χεῖρων, οὕτω οἱ ἀποκλεισμοὶ καὶ αἱ ἀδικαιολόγη- ται κατασχέσεις τοῦ Πάρος ἐτραυματίσαν τῶν καὶ εἰς τὴν ἀνεξήγητον ἐξέλιξιν ἐγκλίσιον τῆς Γαλλι- κῆς κυβερνήσεως τὴν προσηλωσάντα τὰ ἀσφαλιστικὰ καταστήματα νὰ μὴ ἐξασφαλίζωσι τὰ ἐπὶ Ἑλληνι- κῶν πλοίων ἐμπορεύματα.

Καὶ τῶν τῆς ἰσχυρῆς αὐτῆς, γενουμένη ὑπὸ κυβερνήσεως ἐπιτήριον Κοράτους, προστάτης μάλι- στα τοῦ ἔθνους οὕτως ἡ ναυτιλία κατανεματί- ζετο οὕτω τῶν ἀτυχεῶν καὶ ἐκστασιασθῆσα διὰ τοῦ τούτου, δὲν ἐγένεσαν ὑποψίας, ἀλλ' ἐμάρτυρος

ἐμπορίας κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας παντοῦ ἔσοι ἐκυματίζετο, ἀπὸ τῆς Μαιώτιδος μέχρι τοῦ Πλάτα. Ἦτο δὲ καὶ ὅλος ἀδίκος, ὡς Θε- μελιωθῆσα ἐπὶ σποραδικῶν τινῶν ἀποπημάτων εἰς δὲ δὲν τὸ ἀρνούμεθα, ἐξώκειλάν τινες τῶν ἡμετέρων ναυτικῶν.

Ὁ ἐν Παρισίῳ ἐκιδιδόμενος Οἰκονομικὸς Μη- γίστρος, δυνασθεὶς παρὰ τῆς Ημερησίας τῆς δημο- κρησίας ὡς αὐτῆς εἰδήσεις, ἔλαβε τῶν (Φιλ. τῆς 22 Μαρτ. 1853) μετὰ πολλῆς εὐμενείας ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ ἀλλὰ ζητῶν νὰ δικαιολο- γῆται τὴν ἀσπιρότητα τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως, βέβαιον εἶναι εἰς τὴν αὐτῆς αἰτίαν ὁφείλεται ἢ ἐπὶ τὸ βέλτιον διαγράφεισιν τῶν ἐμπορικῶν ναυτι- κῶν κατὰ τῶν καταγρήσεων ΒΥΑΡΙΘΜΩΝ τινῶν γαλλοῦν — de quelques miserables — κ.τ.λ.

Καὶ ὁμολογούμεν μὲν ἀπειρον ἐγγυωμένην πρὸς τὴν Ἡμετέραν διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ναυτι- κῆς τύχης συστάσεις, ἀποδεκνόμενος τὴν ἐντιμὴν μεταμείλιαν τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως, δὲν παρα- δεχόμεθα ὅμως ἢ ἐπὶ τὸ βέλτιον αὐτῶν διαγρά- φων ὁφείλεται εἰς τὴν δικαίαν, ὡς λέγει, ἀσπι- ρότητα τῆς κυβερνήσεως ταύτης διότι ἡ δειπνοσα- τὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος νομοθεσία χρονολογεῖται καὶ ἐπινοεῖται ἀπὸ δεκαοκτῶ ἀποκαθάρσεων ἐτῶν. Τὸ 1836 ἐδραστηρίωμεν παρὰ τῆς Γαλλίας αὐτῆς τὴν πρὶ ἀσπιροσίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτικῆς νήσου, τὴν δαξάνοντα τὴν βασιλείαν Λουδοβίκου τοῦ 18', καὶ ἀντιληφθήσασμεν αὐτὴν ἀλλεπαλλήλους διὰ πολ- λῶν ἄλλων διατάξεων, καθὼς καὶ διὰ τῶν περὶ ναυ- ταπίας καὶ περὶ ναυτικῶν ὁμογενῶν νόμων, τὰ δὲ δικαστικὰ, ἕως εἰσομῶν καὶ πῆρσον, ἐπιμώρθησαν αὐτῆς τὰς προσαρτήσεις, καὶ μετὰ τὰ παραδείγ- ματα ταῦτα, οὐδὲν δόλιον ναυάγιον, οὐδὲν ἀθέ- ρητος πρῶτος ἐμῶν τὴν ἐμπορικὴν σημαίαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἐγγύμενοι μὴ καταλλήλοισι τοῦ λοιποῦ τὴν ἡμε- τέραν ναυτικὴν δυστοχίματα ὅποια τὰ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, ἐκφραζόμεν συγχρόνως τὴν πε- ποθῆναι ὅτι ἡ Κυβερνήτης δύναιται νὰ μεταρτίξῃ, πολ- λάκι δὲ καὶ νὰ θεραπεύῃ αὐτὴ καὶ διὰ πρῶτασίας ἄλλης τῶν μάλλον δραστηριοτέρων; καὶ αὐτῶν τῶν ἡμῶν, καθήσον ἢ ἐνέργεια αὐτῆς ὑπάρχει ἤσαν θεσι- μωτικῆ, ταχυτέρα καὶ ἡμετέρας ἐνοουόμεν δὲ τὴν πα- ραδοχὴν διατάξεων ἀμειλίχων νὰ πλαστουργῆσιν ἐμ- παρὶ ἡ, ἐπιχειρήσεις, αἷμα δὲ καὶ νὰ εὐαλύνωσι, καὶ νὰ πολλαπλασιάσωσιν αὐτῆς, δίδουσαι οὕτω τρο- φὴν σύντονον καὶ ἀδικαιωτὴν εἰς τὴν ναυτιλίαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων δύο εἶναι, καθ' ἡμᾶς, αἱ ὑπὲρ πλοίων ἄλλων ἐσφραζόμεναι νὰ παραγγίλωσι τοῦτο εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα ἢ ἐλευθερία λιμένων ἐκ τῶν ἐμπορικῶν τῶν, καὶ ἡ σίτισσις τραπέζης δυναστικῆς ἐπὶ τῶν ἡσῶν ἐνδεδεγται μετρίων.

Ἄλλ' ἴσως τῆς τραπέζης ἢ σίτισσις εἶναι δύσκολος ἐπὶ τοῦ παρόντος; ἂν καὶ φρονούμεν ὅτι, ὅσκις προ- κτα νὰ συντελεσθῇ ἡ ἐξουσία εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πλοίων, δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρῇ ἐνὸς οὐδὲν

μαῖς, οὐχὶ μόνον δυσκολίας ἀλλὰ καὶ θυσίας. Τί ὅμως ἐμποδίζει αὐτὴν νὰ κηρύξῃ ἐλευθερὸν τὸν λιμένα τῆς Σύρου; Ἡ ἀξιοσημείωτος αὐξήσις τῶν εἰσοδημά- των τῆς Ἀγγλίας ἢ ἐπελθοῦσα μετὰ τὴν κατάργησιν πολλῶν φόρων τὴν γενουμένην κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, δὲν ἀρκεῖ ν' ἀποδιώξῃ τοὺς ἀτόπους φό- βους αὐτῆς; (*)

Ἡ ναυτικὴ ἐμπορία εἶναι ἀναντιρρήτως ὁ βιο- ποριστικώτερος κλάδος τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν βιομηχανίας διότι, οὐχὶ μόνον εἰς τριάκοντα περὶ τοὺς χιλιάδας ναυτικῶν οἰκογενειῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς πολυάριθμους ἄλλας ναυπηγῶν, τεκτόνων, σιδηρουργῶν δίδει ἀρ- τον, παρέχουσα συγχρόνως ἀξιολόγους ὀφείλει καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κυρίως ἐμπορίαν. Ἄλλὰ καὶ ἄλλως θέλει εὐεργετήσῃ τὸ ἔθνος ἢ κυβερνήσις ζωογονοῦσα τὴν ναυτιλίαν, διότι θέλει ἐπαναδῶται εἰς αὐτὴν, κατὰ τὴν ἐνεστώσαν μάλιστα παραμέλησιν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, τὴν δύναμιν ἣς ἐδύνασε τὸ ἔθνος αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, καὶ ἣτις θέλει τὸ δαξάσει, δὲν ἀμφιβάλλομεν, καὶ πάλιν.

Πρὸς τὴν νέκρωσιν τῆς ναυτικῆς παρακολούθησε κα- τὰ φυσικὸν λόγον καὶ ἡ τῶν ναυπηγείων. Ἐν τῷ τῆς Σύρου, ὅπου κατανηλίσκοντο ἄλλοτε ἑκατομμύρια, ἐ- ναυπηγήθησαν τὸ παρελθὸν ἔτος τεσσαρῆκοντα καὶ ἐννέα πλοία τόνων 3675, καὶ ἑξαπενήθησαν δραχ. 375000. Περὶ δὲ τῆς ἀγῆς τοῦ ἐνεστώτος κατα- πνευζόντο ἄλλα εἰκοσιπέντε.

Ἰδοὺ ὁ καταστατικὸς πίναξ τῶν πλοίων, τόνων καὶ ναύτων τοῦ 1852, ἔτους:

Τὸ α. Τμήμα (*) περιέχει πλοία, α. μὲν κλά- σεως 1614, τόνων 9783, β'. δὲ 414, τόνων 69, 221, καὶ ναύτας 11354.

Τὸ β'. Τμήμα περιέχει πλοία, α. μὲν κλάσεως 428, τόνων 3715, β'. δὲ 585, τόνων 108160, καὶ ναύτας 9423.

Τὸ γ'. Τμήμα περιέχει πλοία, α. μὲν κλάσεως 362, τόνων 2316, β'. δὲ 183, τόνων 20366, καὶ ναύ- τας 3036.

Τὸ δ'. Τμήμα περιέχει πλοία, α. μὲν κλάσεως 121, τόνων 3882, β'. δὲ 193, τόνων 30308, καὶ ναύτας 3559.

Ἰσως, τὸ τέλος τοῦ 1852 ἔτους ἡ Ἑλλὰς εἶχεν ἐν ὅλῳι 4230. πλοία, τόνους 247751, καὶ ναύτας 23772.

Ἰσοῦ τὸ τέλος τοῦ 1851 εἶχε πλοία 4327, τό- νους 257093, καὶ ναύτας 27566.

(*) Τοσοῦτον ἀπεδείχθη ἐν Ἀγγλίᾳ ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῶν πλοίων αὐτῆς τὰ ἡμετέρας εἰσοδήματα, ὥστε τὸ μὲν ἐνε- στώτος ὑπουργεῖον ἐβύβηκεν εἰς τὸν προῦπολογισμὸν αὐτοῦ διακοσίων περὶ τοὺς ἑκατομμύριον ἐργασιῶν φόρους, ἢ δὲ γαλλικῆς τύπος καλεῖται σφοδρῶς τὴν κυβερνήσαν τοῦ αὐτο- κρητότερος εἶναι δὲν αὐτοῦ νὰ μνησθῇ τὸ σωτήριον τού- το παραδείγμα.

(**) Ἐν τῷ ΝΖ. φυλλάδιῳ εἶπομεν ὅτι ἡ μὲν λιμνίος διαίτησις τῆς Ἑλλάδος εἰσπράττει εἰς τέσσαρα τμήματα, τὰ δὲ πλοία εἰς κλάσεις δύο ὧν ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τὰ ὑπὸ 30 τόνων καὶ κατωτέρω πλοία, ἢ δὲ δεύτερα τὰ ὑπὲρ 30 τόνων, δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρῇ ἐνὸς οὐδὲν ἐξόντων τῶν πρὸς πρῶτον τόνους.

...βλάττωσις πρὸς ζῆλον τοῦ λήξαντος ἔτους, πλοίων μὲν 97, τόνων δὲ 9342 καὶ ναυτῶν 194.

Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτος θέλομεν ἀναγγεῖλαι ἀποτελέσματα κρείττονα μᾶλλον ἀνταξίως τὰς περὶ τῆς προόδου τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος ἐνδύμους μερίμνας τῶν ἀναγνωστῶν τῆς *Πανώρας*.

ΣΥΝΟΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΡΗΣΙΣ

τῆς γενικῆς ἐνωσιᾶς συνεδριάσεως τῆς ἐν Κοπενδάγη Β. εταιρείας τῶν Ἀρχαιολόγων τῆς Ἁρκτου.

Τὴν 21 τοῦ λήξαντος Μιχρήτιου Ν. ε. συνήλθε κατὰ τὸ σῆμα ἐν τῷ παλαιῷ τοῦ Χριστιανοδοῦρου ἢ ἐν Κοπενδάγη Βασιλικῇ εταιρείᾳ τῶν Ἀρχαιολόγων τῆς Ἁρκτου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μεγαλειστάτου Βασιλέως τῆς Δανίας Φρειδερίκου τοῦ Ζ'. Ὁ πολυμαθέστατος σύμβουλος τῆς ἐπικρατίας καὶ γραμματεὺς τῆς εταιρείας ταύτης Κ. Χριστιανὸς Ράφνος, ἀνεγὼν σύντημον ἐλάσει ἀρραβῶνα τὰς κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐργασίας καὶ τῆς παντοειδῆς προόδου αὐτῆς. Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐντυμον ἡμέραν διάφορα ἀντίτυπα τῶν περὶ τῆς εταιρείας ἐδοθηέντων περιδικῶν τε καὶ ἄλλων συγγράμμάτων, καὶ ἰδίως τὸν Η'. τῆρον τοῦ παρ' αὐτοῦ ταῦτο συγγραφέντος ἀξιολόγου ποιήματος· περὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς τοῦ Ρωσσίας καὶ Ἀνατολῆς. Ἐπὶ τέλους ἀνεγὼν σύντημον τινα διατρήσιν περὶ τῆς κατὰ τὴν Η'. ἐκατονταετηρίδος ἀπὸ Ἰταλῶν εἰς Ἱεροσόλυμα μεταβίβασις τοῦ ἱερέως Νικολάου, ἑλκόμενος πρὸ πάντων τῆν προσοχὴν τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῷ τοπικῷ ὀνομασίῳ, αἵτινα εὐρίσκονται ἐπίσης, τὸ μὲν ἐν ἑν τοῖς ποιήμασι τοῦ ἐκ Πάρισι τῆς σοφοῦ Ἰωάννου Ἀσπάρδου Κουάτου, τὸ δὲ ἄλλο ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκατονταετηρίδα ἀκμάσαντος Ραββίου Βενιαμίν.

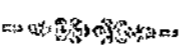
Παρουσίῳσι ἀκολούθησεν ἐμμελεῖον ἀρχαίου τινοῦ ἀρκτουῦ (runique) ἐπιτυχίου λίθου, εὑρεθέντος ἐσχάτως ἐν τῷ νεκροταφείῳ τοῦ ἐν Λονδίῳ Ἀγίου Πάυλου. Ὁ λίθος οὗτος φέρει ἀρχαίαν τινα δανικὴν ἐπιγραφὴν ἐναπόχου· μελετηρηνοθεῖται καὶ σχολιασθέντα περὶ τοῦ μνησθέντος Κ. Ράφνου, φρονιμότητος ἔτι αὐτὴ ἐξαρχαία περὶ τὰ μέτρα τῆς ἹΑ'. ἐκατονταετηρίδος, ὅτι ἐδίδοσαν τῆς Ἀγγλίας ὁ τότε βασιλεὺς τῆς Δανίας Κωνσταντὸς ὁ Μέγας.

Λαθὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ φιλόμουσος Βασίλειος ὁ καὶ πρόεδρος τῆς μνησθέντος εταιρείας, ὡς ὀλιγα μετ' ἐμμελεῖος πολυμαθείας περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν ἀρχαίων τύμβων, καὶ τῶν καλουμένων αἰθουσῶν τῶν μάγων (hoclestuer) τῶν καὶ

ἐκ μεγίστων λίθων ἢ πετρωμάτων ἐστεγασμένων. Ἦν τα παρῳσάσαν εἰς τὴν ἡμέραν ἐξ τεμάχια ἀρχαίου οὐκίτων τοῦ λίθου αἰδίου, μεταξὺ τῶν ὑποίων ὑψηλοῦς πολεμικῆς τις πέλεκυς φέρων μεταγενεστέρην ἐπιγραφὴν, καὶ αἰχμὴν στρατιωτικῆς τινος βακτηρίας κατασκευασμένης ἐκ κέρατος ἑλάφου, καὶ ἀνηκούσης εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ γαλκοῦ αἰῶνος.

Διαλυθεῖσας δὲ τῆς συνεδριάσεως ἐπευφήμισεν ἀπαντες τὸν φιλόμουσον καὶ σοφὸν αὐτῶν πρόεδρον τὸν καὶ περιπόθητον αὐτῶν Μονάρχην.

Ι. ΔΕΚΙΓΓΑΛΙΑΣ.

ΚΑΤΑΡΤΗΣΙΣ

τοῦ ἐπὶ τῶν ἀγγελίων φόρου ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἐκ τῶν προετίμων ἀναγκῶν τῶν πεπολιτισμένων κοινωνιῶν εἰναι σήμερον καὶ ἡ ἀνάγκησι. Ἐάν παρὲλθῃ τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν, οὐχὶ μόνον τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ τὰ χωρία αὐτῶν, θέλει ἀπαντῆσαι ἀναγκηστικῶς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ συγγράμματα καὶ ἀμεσῆλάτας, καὶ βουλοδύψας, καὶ ἀχθοφόρους, καὶ γυναικίους ἀνοικοῦτας ὀστεῖδια παρὰ τὰς πόλεις τῶν ζωνοδοχείων, καὶ αὐτὰς τὰς κλυτηρίας. Περὶ τῆς ἐκ τῆς ἀναγκῆσι τῆς ὁριεῖας τοσούτων ἐπέσθησαν καὶ αἱ τελευταῖαι τάξεις τῶν κοινωνιῶν ταύτων, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ βαναυσουργοὶ δὲν ἀμφοβῶνται πλέον ὅτι, καθὼς ὁ ἄρτος διατηρεῖ καὶ ἐκχυεῖται τὰς σωματικὰς δυνάμεις, οὕτω καὶ ἡ ἀνάγκησι τῶν χρησθέντων, ἐνοεῖται, καὶ ὁριεῖται συγγραμμάτων, ἀναπτύσσεται τὸν νοῦν, διαβροθίζονται τὴν καρδίαν, ἐξημεροῦν τὰ ἦθη, καὶ καθιστᾶται εὐχεστερῶν καὶ γλυκυτέρων τὴν συμπεριφορᾶν.

Θέλομεν πρόχειρον ἀποδείξει τῆς ἀληθείας ταύτης· ἂς παραβάσωμεν τοὺς καταίλους δύο πρωτευουσῶν κειμένων οὐχὶ μακρῶν ἀπ' ἀλλήλων, τῆς πρωτευούσης τοῦ μικροῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς τοῦ ἀπεράτου Κράτους τῶν Ἰθαλιανῶν. Ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν δυσκόλως ἀπνεύεται ἄνθρωπος οὐ τίνος ἢ ἡμελίας, οἱ ἐξωτερικαὶ τρίποι, αἱ σκέψεις ἀποδεικνύουσι παντελῆ ἑλλειψιν πεφροντισμένης κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἕττον ἀγωγῆς, ἐν τῇ δευτέρῃ, ἥτις μέχρι τοῦ 1821 ἔτους, ὑπῆρξεν ἡ ἐστία τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν πολιτισμοῦ, αἱ τοιαῦται συνκνήσεις δὲν εἰναι δυνατὰς. Αἰτία δὲ τῆς διαφοράς ταύτης δὲν εἰναι κυρίως ὁ πλειότερος ἢ ὀλιγότερος τῶν σχολείων ἀριθμὸς, ἢ αἱ μέθοδοι τῆς διδασκαλίας, διότι οἱ δὲν ἔχουσι τοὺς τρόπους τὰ φοιτῶσι εἰς αὐτὰ, ἀλλ' ὁ παροδικὸς τύπος, ὅστις, ἀναλαμβάνων τὸ κέρημα τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ φιλολογικῶν εἰδησῶν, με-

καθαίρει καρτερικῶς ὡς ἄλλος Ἀπόστολος· καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐργασίας, καὶ κρύου καὶ τῶν ἐνδεστέρον τῆς θύρας, εἰσέρχεται καὶ διαδίδει πανταχοῦ τὸ φῶς τῆς παιδείας καὶ τὸν ἔρωτα τῆς μαθήσεως.

Μεταξὺ δὲ τῶν κατὰ τὴν Κύριον ἐπιχειρηθῶν οὐδεμίαν ἐπέσθη τοσούτω περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης, ἢ τοὐλάχιστον οὐδεμίαν ἐνίσχυσε τοσούτω τὸν ἀνάπτωσιν τῆς ἀναγνώσεως ὅση ἡ Ἀγγλίς. Ἐκεῖ καὶ ἡ ἐξουσία, παρέχουσα μυστία· εὐκολίας εἰς τὴν εἶσιν καὶ συντρίβουσα πάντα δευτῶν, καὶ οἱ ἰδιώται οὕτως καὶ συνετρίβουσα πάντα δευτῶν, καὶ οἱ ἰδιώται συσταίνοντες ἐταιρείας, καὶ δι' ἑξοχῆς ἀναλωμάτων ἐκδίδοντες ἀλλεαλληλῶς βιβλία καὶ περιοδικὰ συγγράμματα, συναμιλλῶνται νὰ καταστήσωσι γενικωτέρην τὴν ἀνάγκησιν. Ἐκαστος σχολῶν στρατιώτης ἔχει μικρὰν ἰδίαν βιβλιοθήκην, καὶ παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κλῆσις ἐκάστου νεότερου πολέμου, βιβλίους ἀριθμῶν τινα βιβλίων ἐπισκοπορημένων.

Εὐχρηστίαι τι· γενομένη περὶ τὰς ἀρχάς τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀπριλίου ἐν τῇ βουλῇ τῶν κοινοτήτων, ἀποδεδεικνύει ἐνεργέστατα πύθον καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ πόλιται φροντίζουσι περὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀναγνώσεως. Ἦς γνωστὸν ἐν Ἀγγλίᾳ, καθὼς καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἄλλαχοῦ, αἱ ἐφημερίδες, τὰ περιοδικὰ συγγράμματα καὶ αἱ δι' αὐτῶν δημοσιεύμεναι παντοῖαι ἀγγελίαι, ἀποτίουσι φόρου. Ἦς μὴ νομίσῃ δὲ ὁ ἀναγνώστης ὅτι οἱ φόροι αὗτοι ἐθεσπίθησαν κατ' ἀρχὰς ἡμέρας ὁριεῖας τοῦ ταμεῖου· εἰς ἀναίτιας σκοπῆς καὶ μὴ ὑπῆρξεν, ὡς ὑπάρχει σήμερον ὑπερποτε ἐν Ἑλλάδι, νὰ ἐμποδισθῇ ἡ κυκλοφορία τῶν συγγραμμάτων ταύτων, νὰ περιορισθῇ ἔσον ἐννοεῖται ἡ ἐλευθερία ἐκφορῆσι τῶν ἰδίων, καὶ ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῶν λαῶν πᾶν μέσον προχρήσι καὶ ἰλιγγυδικῆσι διδασκῶν περὶ τῶν δικαιοσύνης καὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν. Ἐπὶ λόγῳ οἱ φόροι οὗτοι ἐθεσπίθησαν ὡς δευτῶν τοῦ νοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας συζήτησεως, καὶ διὰ τοῦτο προσφεύστατα ὡμῶσιν αὐτοῦσι ὁ λαὸς τῆς Μεγάλης Βρετανίας γύροισι ἐπὶ τῶν γῶραι.

Τὴν κατάργησιν λοιπὸν τῶν σκοτιστικῶν ταύτων φόρων προέτεινε βουλευτὴς τις ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, καὶ, εἰ καὶ δὲν ἐγένετο ἀμέσως ὁλοσχερῆς, διότι οἱ Ἀγγεῖλι συνεβίβουσι καὶ προσβίβουσι εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις βαθυτάτων καὶ μετὰ πολλὰς περιστάσεις, οἱ δὲ ὅμως συννοηολόγησαν προθύμως, καὶ ὑπουργοὶ καὶ βουλευταὶ πάσης μερίδος, τὴν ἀνάγκησιν αὐτῆς, καὶ ἐξέβησαν τὴν εὐχὴν τοῦ νὰ ἴδωσι καταβλαβόμενον ἴσχυος εἰς ἕλαρον πάντα φραγμῶν ἀντικεισασμένων εἰς τὴν εὐχεστερῶν διάδοσιν τῶν φῶτων.

Ἄλλ' ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ εὐχὴ αὕτη τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν βουλευτῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας δὲν σημαίνει δυστυχῶς πρὸς τὰ περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν σκεψῶν καὶ τοῦ τύπου γινόμενα ἐν τῇ Ἑπιταγῆσι. Ἦς διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ διοικεῖται ὑπὸ τῆν ἄμεσον ἐπιβῶσιν αὐτῆς ταύτης τῆς φιλελευθερίας ἀθρομήτως τοὺς ὄχτους δι' ὧν ἐρχόνται εἰς κωλύσις· οἱ καταβλάττοντες τῆς ἀφροσύνης διανοίσις, καὶ οὐχὶ μόνον δι' αὐθιχεῖτων προγραμῶν, καὶ ἄλλων ἀπνευμένων μηχανημάτων καταρῳθῆναι νὰ ἐπι-

βληθῇ εἰς τὸν τύπον αἰωπῆ, ἀλλ' ἐγένετο προσπάθεια νὰ δεσμευθῇ καὶ διὰ νόμων ὁριζόντων καὶ χρηματικῆς καὶ σωματικῆς πινῆς κατὰ τε τοῦ γραπτοῦ καὶ κατὰ τοῦ προφορικῶν λόγου.

Τὸ καθ' ἡμᾶς ἔχομεν τὴν πεποθῆσιν ὅτι ἐάν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, συγχειμένη μάλιστα σήμερον ἐκ τῶν ἐξοχότερον τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἀνδρῶν, ἐγνωρίζον ἀκριβῶς τὰς κακώσεις ταύτας, ἦθιλε βεβαίως σπεύσει ν' ἀποδοκιμάσῃ αὐτάς· διότι παρὰ τὴν προστασίαν τὴν ὑποίαν χορηγεῖ πρὸς τὰ φῶτα καὶ τὴν ἐλευθερίαν, τρέφει καὶ σέβας ὑπερῶν πρὸς τὴν κοινήν γνώσιν, ἥτις ἀποκορῶσι μετ' ἀγανακτήσεως πᾶσαν ἐπιβουλὴν κατ' αὐτῶν.

II. EN KYΠPO ΓΛΩΣΣΑ.

Ἡ πρώτη γλῶσσα, ἥτις ἐν Κύπρῳ ἐλαλήθη ἐκ τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, παραδέχεται ὅτι εἰναι ἡ τῶν φοινικίων. Οὗτοι τὰς πλείους τῶν νήσων τῆς Μεσογείου κατοικίσαντες ἐξῆλθον ἐκ ἐν αὐτῇ κτίσαντες πόλεις. Μετ' αὐτοὺς ἦλθον οἱ Ἀσσύριοι, ἐπ' ὀλίγον αὐτῆς ἐπικρατήσαντες χρόνον· ἀλλ' ὡς διέδωσαν εἰς τοὺς ὑποδουλομένους λαοὺς τὴν γλῶσσάν των ἢ οὐ, εἴθιλον. ἀναμέμνη ὅμως μετὰ πιθανότητος νὰ εἰπωμεν, ὅτι τὸ δευτερον συνέβη, καὶ διὰ τὸ ὀλίγον καθ' ὃ ἦσαν τὰς νήσους, καὶ διότι οἱ κατακτῆται οὐδέποτε ἀναγκηστικοὺς κατὰ τῶν ἐκτῶν νὰ δεχθῶσι γλῶσσάν των, τοῦ ἀδυνάτου ἕνεκα τῆς ἐπιτεύσεως, καὶ ἐπειδὴ ἄλλοις εἰναι ὁ τῆς κατακτῆσις σκοπός. Ἦνα διαδέχονται αὐτοὺς ἐν Κύπρῳ οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τὸ αὐτὸ συνέβη, ὅπερ καὶ εἰς τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ πολλὸ μᾶλλον εἰς τούτους, ἐπειδὴ καλῶς γνωρίζομεν τὸν ἰδιότροπον τῶν Αἰγυπτίων βίωσιν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τούτων ἤρχισαν καθ' ὅλην τὴν μικρῶν Ἀσίαν νὰ ἐξῆλθονταὶ ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, καὶ τοιαῦται ἐστάλαξαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Κύπρον, ἐξ ὧν ἐν γῶραι τῶν μεσῶν τῆς Ἑλλάδος, ἦτοι Αἰολεῖς, Ἴωνες, Δωριεῖς κατέβησαν τὴν νῆσον. Αἱ ἀποικίαι αὗται ἐπικρατήσανται τῶν πρώτων κατοικίων τῆς νήσου ἐδυνάθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἐπιβλήσωσι εἰς τοὺς ὑποδουλομένους λαοὺς τὴν ἰδίαν των γλῶσσάν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἕνεκα τούτου ἐπεκράτησε γλῶσσα, διατηρούνη ἐκαστῶν τῶν ἀποικίων τὴν ἰδίαν τῆς διαλέκτου. Μετὰ ταῦτα ὅμως, ἀπὸ τὰ μικρὰ ταῦτα ἔθνη ἦλθον εἰς κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλα, ἀβελίζον τὴν αὐτῶν γλῶσσάν, καὶ ἐσχισμάτῳ αὐτοῦσι εἰπεῖν τὸ πρῶτον ἐκείνοι, ὅπερ εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐθρομήτως τοὺς ὄχτους δι' ὧν ἐρχόνται εἰς κωλύσις· οἱ καταβλάττοντες τῆς ἀφροσύνης διανοίσις, καὶ οὐχὶ μόνον δι' αὐθιχεῖτων προγραμῶν, καὶ ἄλλων ἀπνευμένων μηχανημάτων καταρῳθῆναι νὰ ἐπι-

άνωτέρω ἀνεφέρμεν, περί τούτου ποιῆται μιν αὐτὸ ὁ ἱμέριος * τὴν Κύπρον οἱ ποιεῖται θεῶν Ἀφροδίτη χαρίζονται, ὡς περ τὴν ἄλκον Ἀπόλλωνι· ἢ γὰρ Κύπρος πόλις μεγάλη. Ἄλλοι τὴν γλῶτταν ἀκριβῶς ἑλληνικὴν ἢ ἐπὶ ταύτην πρέπει νὰ παραδειχθῶμεν ὅτι προσετέθησαν καὶ λέξεις ἐκ τῆς γλώσσας τῶν υποδοιολοθέντων φοινίκων. Ἐπι δ' ἐπειδὴ οἱ ἐν Κύπρῳ Ἕλληνες ἦσαν λαὸς ἐμπορικός, ἅμα καὶ ὅταν ἐξηλωθήσαν τὴν Μεσόγειον, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν Ἀσίαν μέρος, προσέθεσαν εἰς τὴν γλῶσσαν των καὶ νέας λέξεις.

Ὁ ἔμπορος παλλὰ ὀλίγον φροντίζει διὰ τὴν καθαρότητα τῆς γλώσσας, καὶ τὴν γλῶσσαν μεταχειρίζεται μόνον ὡς μέσον διὰ νὰ ἐκτελεθῇ τὰς ὑποθέσεις των καὶ ὅταν μὲν τὸ ἐμπόριον ἦναι μικρὸν, καὶ μικρὰ εἶναι ἡ διαφορά τῆς γλώσσας, ὅταν ὅμως μέγα, τότε, ἐπειδὴ ὁ ἔμπορος ἔχει ἀνάγκη πρὸς πολλοὺς καὶ διαφόρους ἔθνων ἀνθρώπους ν' ἀποκριθῇ, ἀναγκάζεται ἀπόσας αὐτῶν τὰς γλώσσας νὰ μεταχειρίζεται καὶ λέξεις μὲν μεταστέλλει πρὸς ἑκάστην εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἄλλαν, καὶ οὕτω καθίζει. Ἀλλὰ τότε ἡ ἴδια του γλῶσσα δανειζομένη ἐκ διαφόρων, καὶ αὐταὶ δανειζομένη, φθείρεται καὶ ἀπόλοι τὸν ἴδιον τῆς χαρακτῆρα.

Εἰς τὴν Κύπρον ἐκτὸς τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἡ φοινικὴ ἐλαβετο γλῶσσα, ὡς εἰς τὸ Κίτιον, τὴν μόνον ἐπὶ πολὺ μετὰ τὴν τῶν Ἑλλάνων κατακτάσιν ἐπικρατήσαν πόλιν. Ἀρσὺ ὅμως ἡ Τύρος, τὸ μόνον προπύργιον τοῦ φοινικικοῦ κράτους ἔπεισεν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῶν Περσῶν, καὶ αὐτὴ τέλος ἐξελληνίσθη. Ἐντυχία πολλὰ εὐρέθησαν φοινικικαὶ ἐπιγραφαὶ (Gesenius φοινικικὰ ὑπομνήματα)· ἀλλὰ καὶ ἑλληνικαὶ πολλὰ περισσώτεροι, πρὸς εἰς ἀκινδύνητον τὸν ἄλλων τῆς γλώσσας πόλεως. Αἱ πρῶται ἀκινδύνηται τῶν τῶν φοινίκων πρότερον κυριαρχίαν, εἰ καὶ δυνατὸν εἶναι καὶ μετὰ τῶν Ἑλλάνων ζῆσαι πολλὰ τῶν ἄλλων φοινικικῶν ἐν Κύπρῳ οἰκογενεῶν, ἢ ἐξωθεν ἐρχομένην, νὰ ἐλάουν τὴν γλῶσσαν των, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ ἐγράψαν καὶ ἐπιγραφάς. Τὸ αὐτὸ βλέπομεν εἰς Λάρισα τῆς Ἀσσυρίας (ἴσως τὴν ὑπὸ τοῦ Στερένου Λακαδαίμονα), ἠδὲ γλῶσσαν δὲ. Ἑλληνικὴν καὶ φοινικὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ Ἡτολεμαίου τοῦ φιλαδέλφου, ὅτε βεβαίως ἀπασα ἡ Κύπρος εἶχεν ἐξελληνισθῆ. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς φοινικικῆς καὶ ἄλλαι βεβαιότατα ἐξελληνιστὴ γλῶσσαι καὶ μάλιστα τῶν παρακειμένων Ἀσιατικῶν χωρῶν.

Ὅλαι αὐταὶ ἐφθείραν τὴν καθαρότητα τῆς γλώσσας, ἢν ἔφερον εἰς Κύπρον, οἱ εἰς αὐτὴν ἀποικισάντες Ἕλληνες. Ἀλλὰ πάλιν αὐταὶ οἱ εἰς τὴν Κυπριακὴν γλῶσσαν προσέθεσαν δὲν μᾶς ἀπομακρύνουσι τῶν τοῦ ἱμερίου λόγων, ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν Κυπρίων καὶ ταύτας λαβούσα ἔμεινεν ἑλληνικὴ ἀλλ' ἡ ὑπερστέρα τοῦ ἔθνους μέρος, ἢ εἰς τὰ γράμματα καὶ τὴν πολιτικὴν ἀσχολομένην, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀληθῶς ἔμποροι ἐπιμελῶς βεδικιότατα καὶ καθαρῶς τὴν ἑλληνικὴν ἢ ἐλάουν.

Ἐἶναι ἀληθές ὅτι κακὴν ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν εἰσέχθη φέρων ὅχι ἅπανα ἡ νῆσος, ἀλλ' ἐν τῶν αὐτῶν

κρατῶν, Σάλοι καλούμενον, ἀποικία Ἀθηναίων καὶ ὁ μὲν Σουίδας λέγει * Σάλοι Κιλικίας πόλις καὶ Κύπρου, ἀρ' ὅν ὁ σολοικισμὸς, βαρβαρίζοντος κατὰ τὴν ἰδίαν γλῶσσαν· ὁ δ' Ἀρμενιανὸς εἰς τὸ αὐτὸ ἐπιγράφεται, Ἀνθολογ. βιβλ. 2. τοῦ Κυπρίου Σάλους ὡς σολοικίζοντας θεωρεῖ.

Ἐπιτὰ σολοικισμὸς Φλάκιον τῷ βῆτορι δῦρον Ἡέμφας ἀντέλαβον πέντε διακοσίους, καὶ νῦν μὲν φησὶ, τούτους ἀριθμῶ σοὶ ἔμπεφα τοῦ λαποῦ δὲ μέτρα πρὸς Κύπρον ἀρχόμενος

Ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη καὶ ἡ ἔκφρασις σολοικίζω καὶ σολοικισμὸς, ἣτις ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς ἄλλας μεταδόθη τὰς ἑυρωπαϊκὰς γλώσσας. Εἰς πολλὰς δὲ αὐτῆς πόλεις καὶ μάλιστα εἰς τὴν Σαλαμίνα ἐπὶ τῶν ἐξαγέρου χρόνων τὰ μάλιστα ἡ Ἀττικὴ ἐπιμελεῖτο διάλεκτος, διότι πολλοὶ τῶν πεποικισμένων Ἀθηναίων, βίον ἀνετον ζητούντες, ἤρχοντο εἰς τὴν ἀλήν τοῦ βασιλέως τῆς Κύπρου.

Ἐκ τῶν λέξεων, αἷτους φέρονται ὑπὸ τὸ ὄνομα Κυπριακὰν παρατηροῦνται πολλὰ ὅτι ἀναττικὴν ἔχουσι τὴν καταγωγὴν ἢ λέξις λ. γ. Ἀνάβ, δι' ἣς ἐσθμινον οἱ Κύπριοι τὸν διδασκαλόν, κατὰ τὸν Πλάτων ἐκ τῆς Συριακῆς παλάσσει γλῶσσῃ. Ἀλλὰ δὲ πάλιν ἀρχαιότατα διατηρήθησαν εἰς τὴν γλῶσσαν των, ἐνῶς εἰς τοὺς ἐνδοξοὺς συγγραφεῖς τοὺς μετ' Ὀμηρον οὐδέποτε εἶναι ἐν χρῆσει.

Ὁ ἱστογράφος ἐν τῇ Ἰλιάδι περὶ τοῦ τ ἠμιλῶν, λέγει ὅτι κατὰ τὴν Ἡρακλείδην οἱ Κύπριοι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὰ κίρια ὄνόματα καὶ τὰ ὄνομαστικά προσθέτουσι τὸ τ ὡς Ἡτόλις, Ἡτόλιμος, Ἀπόλλωνος γέν. Ἀπόλλωντος· ἐπὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ὄνοματὰ τὰ λέγοντα εἰς ὅσον ἀρύττω, ἀρύτω, ἀρύω, ἀρύττω, ἀρύω, ἀρύω (α). Ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν ὁ ἑσπέρσιος σημεῖον (ε) ὅτι οἱ ἑσπερῶν καὶ Κίτιοι εἰς οἱ περὶ Κύπρον ὀλλάτταν ἔλεγον καὶ πίσσαν καὶ τσαῖα, ὅσα οὐδαμῶς Ἀττικὰ νομίζονται, ἀλλὰ τῶν γαιτόνων, φησὶ, Βοιωτῶν, τῷ μάλιστα Ὀμηρον, μίση παρακαλοῦς, μάλιστα Βουκευιδίαν ἢ Πλάτωνος κερμάθη αὐτοῖς. β'

Μεταξὺ τῶν διατηρηθεισῶν ὡς Κυπρίων λέξεων παρατηροῦνται οἱ φιλολόγοι τὴν λέξιν θάτες = θούλοι, ἣτις ἐκ τοῦ τίθημι παράγεται, ἢ τὴν αὐτὴν μετ' αὐτοῦ ἔχει βίξαν· αὐτὴ ἡ λέξις, λέγει ὁ Γισσὸ (γ), τὴν συγγένειαν φανεροὶ τῆς Κυπριακῆς γλώσσας μετὰ τῆς ἀσσυριακῆς. Εἰς αὐτὴν βλέπομεν ἐπὶ τὸ α τῆς ἀσσυριακῆς *dehhami* διατηρήθη, ὅπερ εἰς τὴν συνορισμένην γλῶσσαν δὲν εἶναι χρῆσιμον. Ἐπειδὴ ἡ λέξις τίθημι ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ παράγεται ἐκ βίξης θη ἢ θη, εἰς δὲ τὰ ῥήματα τὸ η ἐστὶν εἰς ε.

Ἐν αὐτῇ βλέπομεν ὑπέρχων εἰς χεῖρον καὶ τὸ Ἀιολικὸν δίγαμμα, καὶ οἱ μὲν Αἰολισμοὶ τῶν Κυπρίων ὠμοῖάζον μᾶλλον τοὺς τῶν ἑυρωπαϊκῶν Αἰολῶν Αἰολισμοὺς ἢ τοὺς Ἀεσβιοκούς καὶ Ἀσιατι-

(α) D. a. 36. §. 29. 9. 466 τόμ. B. 280. 41 231.
(β) Il. 40. 409. τόμ. B. 310.
(γ) Αἰολικὴ Διάλεκτος. 126.

βασίλους. Ὁ Ἡούχιος ἀναφέρει τὴν λέξιν γέγκαν ὡς Κυπριακὴν ἀντὶ τοῦ λάβω, ἥπερ μετὰ τοῦ Ὀμηρικοῦ γίγτω συμφωνεῖ· φαίνεται δ' ὅτι ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἀορίστου εἰ.λύμη, προσταχτ. εἰ.λύθ, τραπίσας ἐκ δασείας εἰς γάρμμα καὶ τοῦ λ εἰς γ, ὅπερ καὶ ἐπιπλακίσθη, ὡς γέγκαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ λέξις Πιθῆ, ἣτις εἰς τὴν ἑξῆς τοῦ Κουρίου ἀπαντᾷται ἐπιγραφῇ κατὰ τὸν περιόνυμον Κοίτχιον, Αἰολικὸν φέρει δίγαμμα, ἐκ τοῦ ἴδης παραχρημένα.

Ἐπειδὴ Ἡθουσι, τὸν συγγενὴ τῶν βετλίου, τὸν στρατηγὸν καὶ ὑπέρχων καὶ ἀρχιερεῖ, τὸν κατὰ τὴν ἡσσαν, Κουρίων ἢ πόλις, Ἀρεῖος ἔσκεν καὶ ἰσθίος τῆς εἰς βασιλεῖα Ἡτολεμαίου καὶ βασιλεῶν Κλεοπάτρων τὴν ἀδελφῆν, καὶ βασιλεύσαν Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα, Θεοῦ εὐεργέτης, (καὶ τῆς εἰς) αὐτὴν εὐεργέτης.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ Κόμιον Ἀργολικὴ εἶναι ἀποικία, ὡς Ἀργολικὸν αὐτὸν ὁ Βοίτχιος θεωρεῖ Αἰολισμὸν (δ).

Ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ νῆσος εἰς διακρίσις ὑποπεσοῦν ἀναμνήσας, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκινδύνουσα νὰ ἐρημωθῇ, τούτο δ' ἀνάγκασε τὴν ἐκ τῆς νήσου διαβαίνουσαν ἀγίαν Ἑλένην νὰ προσκαλέσῃ ἐκ τῶν μερῶν τῆς Ἰουδαίας, Κιλικίας, Καππαδοκίας καὶ Συρίας νέους εἰς τὴν νήσον ἀποίκους. ὧσται δὲ, οἱ ἐν Κύπρῳ ἀποικισάντες, ἔχον ἅπαντας Ἕλληνας, ἀποκαταστάνας εἰς τὰς γῆρας ἐκείνας πρὸς αὐτὰ μετὰ τὴν τῆς Ἀσίας ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου κατακτάσιν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἐφθεῖρεν εἰς τὴν αἰοφθὴν του, καὶ διέτρεχεν ὡς μέγας πρὸς ἅπαντα τὴν ὑφ' αὐτὸν ἐξελληνίζον αὐτὴν. Ὅθεν ἅπαντες οἱ νέοι οὗτοι ἀποικοὶ, οἱ τὴν Κύπρον οἰκίσαντες, ἔφερον ἐν ταύτῃ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, ἐν ἣ ὁ Κύπριοι ἐλάουν πάντοτε, ὅμως μετὰ τινῶν διαφορῶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ μεσαίνου, Ἄλλοινοί, Ἑβραῖοι, Γάλλοι, Γενουήσιοι, Ἰσπανοὶ καὶ τέλος ἡ πᾶς νήσου νῦν κατονομασθεὶς κατὰ τὴν Κύπρον, οἱ μὲν ὡς ἀρχονταὶ, οἱ δ' ὡς αὐτοὶ ὑπαρχονταί, ἐπίσης δὲ καὶ ἔμποροι ἔνεκα. Ἐκ τούτου ὑπερβαίνει καὶ Μαρτίνος ὁ Κροάσιος εἶπεν ἐν τῇ αὐτῇ Τουρκογραφίᾳ, ὅτι ἡ Κυπρία γλῶσσα ἦτο κρῆμα ἐπὶ τῶν αὐτῶν χρόνων Ἑλληνικῆς, Χαλδαϊκῆς, Ἀρμενικῆς, Ἀλβανικῆς, καὶ Ἰταλικῆς. Καὶ ὅτι μὲν ὑπέρχοντο εἰς τὴν τῆς Κυπριακῆς γλώσσας, πολλοὶ Ἰταλικῆς, Γαλλικῆς, Ἀλβανικῆς, κτλ. λέξις, περὶ τούτου οὐδεμίαν ὑπάρχει ἀμφοβολία· ἀλλὰ τούτο καὶ καθ' ὅσον συνέστην κυρίως Ἑλλάδα, ὅπου τὰ μάλιστα ἔμαρξεν ἡ ἑλληνικὴ.

Οἱ ἐν Κύπρῳ Ἕλληνες, ὑπὸ τοσαύτους ὑποπεσοῦντες τυράνους, καὶ τοσαύτους ὑποστάντες μεταβολὰς καὶ καταστροφάς, βεβαίως δὲν πρέπει νὰ παραδειχθῶμεν ὅτι διατήρησαν τὴν ἑλληνικὴν καθ' ὅλην αἰώνος τὴν ἀγνώτητα δέδοι ἅπαντες οὗτοι, ὅσοι ἦλθον εἰς Κύπρον κατὰ καιρὸς, συγκατήγαγον καὶ τὰ ἐθνικὰ αὐτῶν ἔθνη, καὶ τὴν ἑθρησκείαν των. Ἐκ τούτου δ' ἐπρέπει, ἢ ὅπως νὰ συμβῆ ἀφανισμὸς τῆς γλώσσας τῶν

κρατουμένων, ὡς πολλαχοῦ τούτο ἔγινε, καὶ νὰ παραδειχθῶσιν οὗτοι κατ' ὀλίγον τὴν γλῶσσαν τῶν κρατούντων, ἢ νὰ ζήσωσιν οὗτοι ὅπως χωρισμένοι καὶ μηδεμίαν πρὸς τοὺς κρατούντας ἔχοντες σχέσιν, καὶ οὕτω νὰ διατηρήσωσιν ἀνεπύφον γλῶσσαν καὶ ἥθη· ἢ τέλος νὰ παραδειχθῶσι τοσαύτον τῆς τῶν κρατούντων γλώσσας, ὅσον ἦτον ἀπολύτως ἀναγκαίον εἰς τὰ καθ' ἐκάστην μετ' αὐτῶν συναλλαγμάτων. Τὸ πρῶτον οὐδέποτε συνέβη, καὶ τούτο εἶναι ἐν τῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους γνωρισμάτων, ὅτι ἀείποτε, καὶ εἰς τὰς μεγίστας αὐτοῦ τρικυμίας, μετ' ἐπιμονῆς προσπαθεῖ νὰ διατηρήσῃ ἀγὰ τὰ πατρίω. Τὸ δεύτερον δ' ἐπίσης, διότι ἦτον ἀδύνατον νὰ χωρισθῶσιν ἐντελῶς τῶν κρατούντων. Μένει λοιπὸν τὸ τρίτον, ὅπερ συνέβη ὡς καὶ καθ' ἅπαν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, συνέτελεσε δ' εἰς τὴν τῆς ἑλληνικῆς διατήρησιν, πλὴν τῆς εἰς τὰ πατρίω εὐλαβείας ἑμμοῦς τῶν Κυπρίων, προσέτι καὶ ἡ εἰς αὐτοῦ· ἐν τοῖς πρώτοις ἐκ τῆς γένουσι Παλαιστίνης διάδοσις τοῦ τῆν ἑλληνικὴν ὡς ὀχρὸν παραδειχθῆναι χριστιανισμοῦ.

Ἐν ἐν Κύπρῳ ἐπικρατήσαντες διαφόρων ἔθνων ἔθνων οὐκ ὀλίγα τῶντοι ἔχθη ἐξαιρῶν ἐν τῇ γλώσσῃ. Οὕτως λέγουσιν εἰσέτι οἱ Κύπριοι γαλλίζοντες. Μὲ ἄλλως πλαισίον (plaisir) = εὐχαρίστησιν. Φέρει τὴν τσιέζα (= siego = καθισμα) κλειστο τὴν τσιέμπρα (chambre = δωμάτιον) κτλ. Ἰταλίζοντες δὲ ὁ ἄπικρος τρέχει πορτάντο (= βάδην) κτλ. Οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ τουρκοζοῦσιν, ὡς τούτοις δυστυχῶς συνέβη πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν αὐτῇ τῆς Ἀθηνῶν, αἰτίνας γῆς καὶ πρῶτον ἐλάουν ἀδύναστοι.

Αἱ δὲ κυρίως ἑλληνικαὶ λέξεις καὶ αὐταὶ πολλαχῶς καταστραφῆσαν καὶ ἐκλογισθῆσαν, εἰς τὰς δευτέρους καὶ αὐταὶ τῆς δουλείας ὑποκρίσασιν συνέβησι. Εἰπαυμέν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Κύπριοι ἔχον πολλοὺς Αἰολισμοὺς. Καὶ οἱ νῦν δὲ σώζονται πολλὰ καὶ ἀνεσπεριώτατα ἔχθη αὐτῶν. Τὸ ἐργαλεῖον τῆς ὑφαντικῆς, ὅπερ κοινῶς ἀρχαῖοι λέγουσιν, οἱ Κύπριοι καλοῦσι Βούφα, ὅπερ δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰ μὴ Βούφα, συγγενὴς τοῦ βούφ, ἥτις ἦσαν σιν, τὸ ὄνομα σημαίνει· καὶ τὸ ῥῆμα ὑφανῶ, ὑφαντικῶ ἰουδικῶς λέγουσιν. Τοιαῦτα ἄπειροι ὑπάρχουσιν εἰς τὴν Κυπριακὴν γλῶσσαν καταλήξις, ὡς ζυμονίσσας, πλ κίσιαι, ποχονίσσας, γινίσσασας κτλ. Εἰς τὴν ῥῆσαν λέξιν Βούφα — Βούφα — Βούφα, τὸ υ προέρχεται ὡς υ. Τοιαῦτα πολλὰ ἀπαντῶνται, ὡς σοῦ ἀντὶ σοῦ σοῦ τὸ λέγεις — σοῦ τὸ λέγεις σοῦ τὸ ἑκαμῆς μούτην ἀντὶ μύτην. Ἀλλὰ τούτοις ἔχουσι κοινὸν τὰς Πελοποννησιακῆς καὶ ἄλλοις ἑλλησι, οἵτινες λέγουσι παρ-θούρα ἀντὶ παραθύρα, κρούρα ἀντὶ τρούρα, κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἥτις καὶ αὐτὴ ἔλεγε κρούρα, λούρα, ἀντὶ κρούρα, λούρα. Πολλοὶ οἱ Κύπριοι προσθέτουσιν εἰς τὸ τέλος ὡς προσχηματισμὸν τὴν συλλαβὴν τη, εἰς τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας προσώπων, πρὸς μείζονα ἔμψασιν οἷον ἐσοῦνη ἐγώ η, ἀντὶ ἐσὺ ἐγώ. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα τῆς ἀρχαιοτάτης ἑλληνικῆς εἰσι λείψανα· καὶ τὸ μὲν ἐσοῦνη ἢ σοῦνη = σὺνη εἶναι αὐτὸ τοῦ Ἡσιόδου (ἔργ. καὶ Πμ. εἰς τριτομ.) τύνη, τὸ δ' ἕτερον καὶ αὐτοὶ οἱ ἄσπυροι ἐγών

(δ) Engel μονογραφία Κύπρου τόμ. α. σελ. 556.

λέγουσαν. Ἀξιοσημείωτον δ' ἐστὶ ὅτι τὸ υ τρέπεται πολυάκις εἰς μ, ὡς ἴαμεν = ἔλαμε, ἴαμεν γὰρ πᾶμε τὸ βονικόν σου = ἐλαμε τὸν ὄνον σου γὰρ πᾶμε, ὅπου καὶ δεύτερον εἰς τὴν λέξιν βονικόν (= Ὀνικόν = ὄνον) αἰολισμὸν βλέπομεν, γίμεν = γῆνε = γᾶνε, χαλάρονε, ἀρες γίμεν τὸ κενόν γὰρ γῆ, γᾶνε τον = ἀρες του. Ἐπίσης αἰολικὸν δίγαμμα ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ Γαῖμα = αἶμα τὸν βράχαιον γαῖμα.

Πολυάκις ὅμως τὸ δίγαμμα β τρέπουσιν εἰς π, οἷον ἀμπέπω = ἀναβλέπω, ὅπου καὶ συγκοπὴ τοῦ α τῆς ἀνὰ ἔγνε, ὡς καὶ εἰς τοὺς ποιητὰς γίνεται. Ὁ Ηέρας, ἀφῶ ἀπέθειεν, ὁ παιέρας τοῦ ἀμπέψε = ἀπέβλεψεν, εἶδε θεοῦ πρόσωπον καὶ ἐπὶ δένδρον, το δένδρον τοῦτο ἀμπέψε = ἔσπειραν δηλαδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἐξέβλε πομπόκηρα. Τὴν αὐτὴν ἐπέθε μεταβολὴν καὶ τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν ἀρχαίων τῆς νήσου κομποπύλιον, παρὰ τῆ Στράβωνι Βόσωνα, ἀπερ Πυσοῦρι γὺν καλοῦνται. Ἀλλὰ καὶ τὸ α ὡς ου προφέρεται εἰς τινὰς λέξεις, ὡς ἀδῶκα ἀντὶ λάκκος, ἀδῶλος ἀντὶ Μαλὸς, μιᾶ τῶν ἀρχαίων ἐπιστήμων αὐτῆς πόλεως. Ἐπίσης δ' Αἰολοδορικῶς λέγουσιν ἀφῶσιαι ἀντὶ ἀφῶσιαι, ἀδικῶ ἀντὶ ἀδικῶ κτλ. Παλὸ δ' ἐν τῇ Κυπριακῇ γλώσσῃ εἶναι ἐν γρησὶ τὸ ν, καὶ μάλιστα ἐν τελει τῶν οὐδετέρων διορισμάτων, ὡς τὸ νηλοῦν καὶ τὸ νῶμεν γρησὶ τὸν γρησὶ, ὅπου φαίνεται ὅτι ἦτο πρότερον χαλόμινον, τῶν κατ' ἀποκοπὴν τοῦ ο ἔμεινον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως τὸ ν, ἢ ἄλλως εἰ; αὐτὰς προστίθεται.

Περὶ τὸς εἶναι ἐστὶ καὶ ἡ ἀπαγγαλία τῶν διπλῶν γραμμάτων, ὅπου εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος διασώθη. Ἐν ταῖς λέξεσι πυλλὰ, κἀλλ-λίπα, λῶνκα, γρημ-ματα, Γάλ-λος, ὅπου σαφῶς τιν φωνήν, ὡς γίνεται εὐδιάκριτον ὅτι δύο εἶναι ἡμῖα σύμφωνα. Τὸ δὲ γ ὑγραίνουσι τρέποντες αὐτὸ εἰς γι, ἢ καὶ πολλοὶ ὅπως σχεδὸν δὴν τὸ ἀπαγγέλλουσιν ὡς, ἴω ἀντὶ ἐγὼ, ἴω δὲν ἔρχομαι ἀπόψε ες τὴν πατρίδα εἶναι δ' ὡς οἱ Πελοποννήσιοι τὸ τρέπουσιν εἰς μ, καὶ τότε εὐκρινὸς ἀμφότερα τὰ μ, ἀκούονται εἰς μ, καὶ τότε ἔξ ὅτων συντόμοις ἀμφότερα, εὐκρινὸς ἀποδοῖ κνται ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἔχει τὰ αὐτὰ στοιχεῖα, οἷα καὶ ἡ πάλαι Κυπριακὴ κατὰ τοὺς διακρίτους σχολιαστὰς καὶ ὑπερνηματιστάς, ἤτοι Ἴωνισμοῦ, Δωριεσμῶς, Αἰολισμοῦ, κλίνει ὅμως πρὸς τὰς δύο τελευταίας διαλέκτους, καὶ διὰ τούτου ὡς Αἰολοδορικὴν δινοῦμεθα γὰρ τὴν θεωροῦμεν.

Τούτων προσηγηθειῶν τῶν γενικῶν παρατηρήσεων, ἐναπολείπεται ἡμῖν γὰρ διεξέμεν ὅτι ἡ Κυπριακὴ γλῶσσα περιέχει πλούτον λέξεων, αἰτινες οὐδόλως διατηρήθασαν οὐ μόνον εἰς τὰς προκείμενάς νήσους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος, ἢ παλαιῶν. Θέλουμεν δὲ ολίγους ἀναφέρει ἐνταῦθα ἐπισημασμένους ἄλλοις καὶ ἄλλας συναρθροῦντες γὰρ δημοσιώσαμεν, ἵνα μὴ λαθῶν ἀπολεσθῆ καὶ ἐνταῦθα ὁ περιηλωσόμενος ἀρχαῖος γλωσσικός θησκαρός. Ἀναρθροῦν λέγουσιν οἱ Κύπριοι φυτόν τι, μέγα ἔχον ἄνθος ὀρθῶδες καὶ στερογγύλον ἐν εἶδει ἡλι-

τροπίου, καὶ φύλλα ὅμοια τῷ μαράθῳ. εἶναι δὲ βραχαιοτάτα τούτο ἢ νάρθηξ τῶν ἀρχαίων, ἢ ἀναρτήρι ὁ Δισχυλὸς ἐν Προμηθεὶ Δεσμότη, Ναρθηροσπ. ἤμωτον λέγων, καὶ ὁ Ἡσίοδος (ἔργ. καὶ Ημέρ. στίχ. 52), ἔδων ὅτι ὁ Προμηθεὺς ἐν κοίλῳ νάρθηκι ἐκλεψε τὸ πῦρ. Καὶ νῦν οἱ Κύπριοι δι' αὐτῆς ἀπτουσι πῦρ, πυροδοιοῦντες ἐν τῷ ἐσχημένῳ κανυθῷ τῆς, ἀφῶ διὰ μαγαριδίου καυλώσασιν αὐτόν, ὅπως δέχεται τὸν σπινθηρῶν. Ἐξ αὐτῆς δ' ἐστὶ κατασκευάζουσι καὶ μικρὰ καθήματα. εἶναι ἄρα αὕτη ἡ νάρθηξ, νάρθηξ, νάρθηκα, καὶ προσθήκη τοῦ α, ἀναρτηρόδες πλεοναστικῶς, ἀναρθηκά.

Νῦν ὁμοίως γλυκάδα, εὐχαρίστησις παρὰ Κυπρίοις, πάντοτε ὅμως πηδῶν ἐπὶ κικυῶν γὰρ οὐδὲν ἴσμεν μᾶλλον καὶ γὰρ ἐστὶ τὸ νόστον. Ἐ, εἶδες τὸν νόστον; κατὰ τὴν γλυκάδα καὶ φαίνεται γὰρ εἶναι σικκιότις τῆς Ὀμηρικῆς λέξεως νόστος (= ἐπανάσις), νοστῶν κτλ. Ἐκ τούτου καὶ γὰρ ἡμέτερα νόστιμον, νοστιμάδα.

Μᾶλλον αὖτις λέγουσιν οἱ Κύπριοι τὸ ἐκαστῶν φέμα, καὶ ὁμοίως οἱ Πάριοι. Ἰδοε τὸ μᾶτε του, τὸ ἡμῶν τῶν του) γὰρ τὸ γρησῶν.

Ἄγρια καὶ ἄγρη, ἔλα ἄγρη γὰρ διδοῦμε τί κάρμυρι, — ἔλα γὰρ ἰδοῦμε κτλ. ἄγρη γὰρ πᾶμε.

Ἄγρια — ἡ αἰξὶ παρὰ Κυπρίους, τὸ δ' αὐτῆς κρητῶν, ἔγρη καὶ γρησὶ ὀνομαστικῶς λέγουσι.

Κρητὸ καὶ κρησὶ κρητῶν — ἔλα τὰ οὐκαστὰ κρησὶ καὶ αὐτὰ τὰ κρησὶ, ὅπου καὶ κρησάδα εἶναι.

Θωρῶ ἢ θεωρῶ ἰσχυρότερον τοῦ βλέπω ἢ μὲ θεωρεῖς εἶσι; τ' ἄλλοις ἢ γὰρ γὰρ θεωρῶμε εἰς ἀνοτηρίαις μου ἀπερ ἀλλοκῶτα καὶ Δισχυλὸς Προμ. Λερ. ἢ θεωρῶμεν τὸν τῆς ἄρξαις.

Κανὴ — κανεῖ — εἶναι ἀριστόν κανεῖμε τοῦτο καὶ ἢ ἰδοῦμε. Πρᾶσι δὲ γὰρ σημασιώσαμεν ἐνταῦθα ὅτι οἱ Κύπριοι πάντοτε θέτουσι τὴν προσωπικὴν ἀντωνομένην ἢ δικαιοκλήν μετὰ τὸ βῆμα, ὡς χαρῆτον γὰρ ἔβη τὸ βῆμα γρησὶ. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀπαντάται εἰ καὶ σπανιότερον.

Χαλόμινον — ἡ χαλόμινον, ἢ ὕδρορροῦσα ὅπου πάλιν πρᾶσι γὰρ σημασιώσαμεν ὅτι οἱ Κύπριοι προσθέτουσι τ, καθὼς καὶ εἰς τὴν λέξιν πέτται, ὡς καὶ οἱ ἀρχαῖοι αὐτῶν πρόγονοι.

Ἄλλο μὲν καὶ εἶναι τὸ ἀλλὰ μὲν που, ἔστι καὶ ὁ Ἴωνισμὸς ἐπὶ τοῦ καὶ φιλᾶται, ὅτι πᾶρ ἄλλο μὲν καὶ γὰρ ἔστι.

Κανὴ δὲ ἢ ἀκατοῦ εἶναι ἢ τοῦ Κυπρίου ποιήτης μᾶλλον, δι' ἧς συλλαβῆσαι πρόσθετα, ἢν ἡ λοιποὶ μαγαρίσκῳ ἢ βραβῶνι κλησῶμεν. εἶναι λοιπὸν τὸ ταχυπῶδες τῶν ποιημένων.

Ἐλα δὲ, — εἶναι τὸ παρ' ἡμῶν ἔλα δὲ ἢ ἔλα, ὅπου ἐκ τῶ ὡς παράγεται.

Διαρτίαι — πλάττω τὸ ψῆμα, μαζεύω τὴν ζῆμην εἰς ψῆμα, Ἑλληνικωτάτη λέξι. Διαρτίαι τὰ ὄμοια. Ἐξ αὐτῶν διαρτίαι — τὸ πλάττω, καὶ διαρτίαι — ἡ σάνις, ἐπ' ἧς πλάττωσι τὴν ζῆμην.

Τροσῶ, — ἡ τροσῶ, τὸ καταπάτε τοῦ μῦθου ἢ ἔλαιον, ἢ μοῖρα.

ἔλα — ὁ κορμὸς τῆς ἀμπέλου, τὸ παρὰ Πελοποννησίων.

Ἐνταῦθα ὡς ἀπο σκοποῦ δὴν φωνὴ γὰρ προσθετοῖσι τελευτᾷ τινε δημοτικῶν ἀσμάτων, οὗχι βεβαίως ἠρωτικῶν, διότι νοσιώται οἱ Κύριοι, δὲν ἔχουσι κρητῶν τὰ ὄρη, ὅπου γίνονται ἀνδρῆκαὶ πράξεις καὶ φηλλονται ἀνδρῆκα φηματα. Ἀλλὰ καὶ οἱ δὴ ποτε, δὲ τῆς γλώσσης τὴν ἐποψὴν εἰσὶν οὗχι ἀδιάρροα.

Δὲ περιεστὴ κατὰσπρα ε' τ' αὐτὰ τους καθοριμένα ἔσθων καὶ μυρολογῶν, κλαίει, παραπονιούται. Ἦ ἀροσικὸ τοῦ θελοκοῦ γρησὶ καὶ τοῦ λέει, Ἔλα κλωσῶν γοναῖα μου κατὰσπρα περιεστὴ; Νὰ κάρμυς ὀλειε ἑμορρα κατὰσπρα περιεστὴ; Κρημᾶ χαναιε τοῦς κήπους σου καὶ λῦπες θεὶ γὰρ ἐβρης. Δὲν ἰδοῦμαι τί παλῆς ε' τὴν ἄλλον τὴν κλωσῶν σου; Ἦλα καὶ μόνον ἔκαμες τὰ γρησὶ καὶ τὰ τῆλα. Τὸ γὰρ τὸ πῆρον ἄγρη γρησὶ πεινασμένου, Καὶ τ' ἄλλα ε' αὐρην κρησὶ ε' τὸν ποταμὸν γὰρ πῆρον, Καὶ μὲ τὸ δίκτυον τὰ πῆσαν, τί γρησὶς δὲ τὰ φᾶσαν; Σῆμα, σῆμα καὶ μὴν κλωσῶν, γὰρ μὴ μᾶς ὀρησὶς πόνους, Ἦλα εἰ ποῖος ἔσθου ἕστερα καὶ τοῦς ἕτα ὅλα γένουσι.

Καὶ ἔσθου.

Ποῖος ἐν' καλῶς τῆς μέσος μου γὰρ πῆ γὰρ πῆ δύο λέγεται; Μαῖρα ποῖα ποῦ ἐβρης ε' τὰ σύννεφα καὶ πᾶνον, Ἦλα καὶ κατὰ φᾶτε με κ' ἀφῆσι μου τὴν γλῶσσαν, Ἦλα ποῖον ἀπὸ εἰσῆς τῆς μᾶνας μ' ἔλα τὴν πῆρη. Ἦ τὸ παραθῶρον τὸ μικρὸν γὰρ πῆ γὰρ τὴν κρησῶν; Ὅσας προῦδ' ἢ μᾶνα μου ε' τὴν ἐκκλησίαν γὰρ πῆρη. Νὰ τῆς φωνῆς ἢ γλῶσσά μου ἀπὸ τὴν παραθῶρον. Γανού ὅ γρησὶ τὴν ἐκκλησίαν ἑμορρα συλλομένη; Καὶ τοῦ ἰανησίου τὸ κορμῖν μῆλα ε' τοῦς κρησῶν; Χωρὶς ψυχὴν χωρὶς καλὰ κορμᾶται ἀνοτιώμενον; Ἦνε λαῶνον κᾶμε του καὶ γρησὶ του κρησῶν, Ἦ ἄρται ε' τὸ κρησῶν του μερῶν κρησῶν καυτῶν. Τὰ κρησῶν του μορᾶσε ἔλα φωνῆς τῆς γρησῶν. Νὰ κλαίει κ' οἱ ἐπῶροι μου, γὰρ κλαίει κ' ἀκατοῦ Νὰ κλαίει κ' ἡ μαυρομάκη ἢ ἀραπητικῆ μου.

Καὶ ταῦτα μὲν δὲν στεροῦνται παντάπασι ποιητικῆς γρησῶν,

Σῶνται δὲ πολλὰ κρησῶν, ἔτινα, ὡς καὶ αἱ λέξεις, πρᾶσι γὰρ συναρθῶσιν εἰς πλουτιωμένην τῆς ἡμετέρας φιλολογίας.

Ἀθανάσιος Α. Σκελλῆριος.

ΟΡΝΙΟΤΡΟΦΙΑ.

Ἐν τῷ ὈΒ', φυλλαδίῳ τῆς Πανδύρας ἐπιλήσασμεν ἐν ἐκτάσει περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ Ἰαλλίαν κτηνοτροφίας διαλαβόντες καὶ περὶ ὀρνιθοτροφίας. Περὶ τῆς ἀγωγῆς ἰδίως τῶν Ἰνδικῶν μελεκρησῶν εἰπομέν ὀλίγα τινὰ καὶ ἐν τῷ ὈΒ'. φυλλαδίῳ, καὶ ἐξεφέσαμεν τὴν ἐσχῶν τοῦ γὰρ ἔσθου τὴν ἐπιτάμην τῆς κτηνοτροφίας, ἀε μὴ διατάσσωμεν γὰρ τὴν ὄνομα-

σῶμα ὅπως, ἐπιστήμην, ὡς ἐμάθωμεν, παρέχουσιν τροφήν ὑγιειντέραν καὶ ἐχυμωτέραν εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὰ βαλάντια, καλλιστροφουμένων καὶ παρ' ἡμῖν.

Ἐπιθυμοῦντες γὰρ συμπληρώσωμεν τὰς πραγματείας ἐκείνας, γὰρ κυρίως τῶν γεωκτημῶνων καὶ γεωργῶν τῆς Ἑλλάδος, προσθέτομεν καὶ τὰς ἐφεξῆς περὶ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀγωγῆς τῶν ὀρνίθων εἰδήσεις.

Ἐίς ἐσχάτως οἱ Ἄγγλοι ὀλίγον ἀσχολοῦντο εἰς τὴν ὀρνιθοτροφίαν, διότι εἶχον τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν ὅτι τὰ ἐξ αὐτῆς κέρδη ἦσαν μέτρια. Ἀλλ' ἀφῶ ἐξεδῶθησαν οἱ εὐεργετικοὶ ἐκείνοι περὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐμπορίας νόμοι, καὶ ἤρχισαν γὰρ εἰσάγονται ἐξωθεν καὶ ἑκατομμύρια πτηνᾶ καὶ ὡς, οἱ ἐγγυῶσι κερδοσῶσι ἐνόησαν τὴν ἀπᾶσταν τὴν. Ἦδῶντε δὲ πρὸ πάντων τὰς κερδοσκοπικῆς αὐτῶν ἐλπίδας ἢ εἰσαγωγῆ γένου τινὸς εἶδους ὀρνίθων ὀνομαζομένου τῆς Cochinchine. Αἱ ὀρνίθες αὐταὶ εἶναι εἰς ἄκρον ὠστοκοί, οἱ δὲ νεοσοὶ τῶν ἔχουσιν ἀνάστημα γιγάντειον. Οἱ Ἀγγλοὶ, οἷτινες εἶναι οἱ ἰκανότεροι τῆς οἰκουμένης λογισται, ὑπολογισθέντες ἀμείους τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν ὠσῶν καὶ τὸν ὄγκον τῶν ὀρνίθων τὰς ὁποίας ἐμελλον γὰρ πορισθῶσιν ἐκ τῆς νέας ταύτης φυλῆς, ἐπεξεργάσαν πρώτην ἀπόπειραν. Τότε ἀνετύχθη τεραστείως παρ' αὐτοῖς ἡ ἀξιοσημείωτος ἐκείνη ἀμύλλα δι' ἧς διακρίνονται οἱ Βρεταννοὶ ὀσῶσι γίνεται ἐφεξῆς τις ἢ ἀνακαλύπτεται νῦν τις μέθοδος, ἀμύλλα ὀνομαζομένη, παρὰ κρησῶν κρησῶν, καὶ ἡ ὀρνιθοτροφία ἐβῆσεν εἰς τὸν ὑπικτον βαθμὸν τῆς τελειότητος. Αὐτὴ ἡ βασιλεία ἐκέρχθη προστατίς καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ οἱ ἰδιῶται πρᾶττουσιν ἢ, τι δὲν τολμᾶ γὰρ πράξῃ οὐδ' ἡ Κυβέρνησις παρ' ἡμῖν αὐτοὶ διαπανῶσι, καὶ αὐτοὶ παράγουσι πᾶσαν ἐπιχειρήσιν. Ἰδιῶται λοιπὸν συνεκρότησαν ἀμείους ἐταιρείαν κρησῶν ἔχουσιν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὠσῶν τῶν ὀρνίθων ἢ δὲ ἐταιρεία τις ἀρθμῆ μετὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν καὶ δοῦνας, καὶ κρησῶν, καὶ μαρκεσίους ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐνομοθέτησαν ἐκθεσιν ἐναυσίαν ὀρνίθων ἐν Λουδίῳ, συναγωνισμὸν καὶ βραβεῖα.

Ἢ πρώτη ἐναυσία ἐκθεσῶν ἐγένετο περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος δεκεμβρίου, καὶ ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε μεγίστη, διότι ἐντὸς μῆος μόνης ἡμέρας ἐπεσεῶθησαν τὸ κατάστημα αὐτῆς διώδεκα πηλῶν γρησῶν περιεργῶν, ἐξ ὧν ἕκαστος ἐπλήρωσεν ἀντὶ δικαιοῦματος εἰσόδου σελίνιον ἐν ἡ δραχμῆν μίαν καὶ λεπτὰ τεσσαράκοντα. Τὰ κέρδη τῆς ἐταιρείας ὑπῆρξαν ἄξια πολλοῦ λόγου.

Οἱ κλωσῶν, χίλιοι ὡς ἐγγίστα, ἦσαν τεταγμένως κατὰ δύο σειράς. Ἐκατόσιοι αὐτῶν περιεργῶν ὀρνίθες, πενήκοντα χίνας, νήσας καὶ μελεκρησῶν ἰνδικῶν, δικαιοσῶσι πενήκοντα περιστεράς καὶ πενήκοντα λαγωούς. Ἀποροῦμεν δὲ διὰ τί καὶ τὰ τετραπόδα ταῦτα κατατάχθησαν μετὰ τῶν ὀρνέων!

Ἐπειδὴ πολλὰ ὀρνίθες ἐγένον ἐν τῷ ἐπισκεπτόντο τὸ κατάστημα οἱ περιεργοὶ, καταβλήθητο μεγίστη

σκευήν ἀσθέτου, καὶ ἐστὶ ἀνατολικώτερον ὁ ἐπὶ
 νοῦ καὶ κάτω Παρασπύρος, ἔκτασις ἀμπελόφυ-
 τος, ἀργιῶδες, καὶ μετὰ πολλὰ ἀπολιθώματα ὀστρεῶν
 ἰδίων. Μένοντις ἐπ' ὀλίγον ἐν τοῦ καὶ ὡς ἀπὸ κέντρου
 πάλιν, ὡς ὀρίσμεν τινὰ τῶν περὶ ὀνομάτων. Τὰ
 δυτικὰ τοῦ Παρασπύρου ὠνομάσθησαν ἤδη. Πρὸς βο-
 ρῶν δ' αὐτοῦ κεῖται εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἡ Φιλιακοτή,
 ὅπου εὐρεθῆσαν τέσσαροι ἀργαῖοι, μετ' ἀργαίων καὶ χρυ-
 σῶν κοσμημάτων, ἐστὶ δὲ βορειώτερον τῆς Φιλιακοτῆς ἡ
 Κορκιὰ, ὅπου οἱ κατὰ τὰς πρώτας βροχὰς ἐξερχό-
 μεναι σαλιβάροι, κοχλιοὶ καλοῦνται ἐνοπίως, καὶ
 εἶναι μεγαλειότερον τῶν σπηλαίων. βορειοανατολικῶς
 τοῦ Παρασπύρου, Ἁγιάσματα, τοποθεσία μικρὰ ἐστὶ
 ἀνατολικώτερον ἄγιος Ἀναργύρου, ἐκ τοῦ ἠμωνίου
 ἐκκλησιῶν ἐπικληθεῖσα, ἔκτασις οὐ μικρὰ πρὸς
 δυσμὰς δὲ τῶν ἄγιων Ἀναργύρων, τὸ βόημα Φα-
 ραγγί, ὅπου ἐξορύσσονται αἱ μολύβδευσαι, ἡ μύλαι ἢ
 μολύβδες τῶν ἀρχαίων, (πῶς δ' ἐξορύττονται παρα-
 κατιόντες θέλωμεν εἰπεῖν) καὶ ἐστὶ ὀλίγον ἀνατολι-
 κώτερον τοῦ βόηματος, κεῖται τὸ Καρλίγιον, θέσις
 κρημνώδης, μὲν, θεσιῶχος δὲ (ὡς κατοίτητος περὶ
 οὐσίου). Πρὸς ἀνατολὰς δὲ τοῦ Παρασπύρου κατ' εὐ-
 ρείαν, τὸ Πουραδί, λόφος ὑψοῦ τὴν ἀνατολικὴν πλευ-
 ρὰν ὁ Κασσάρης, μικρὰ ἔκτασις, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν
 πρὸς ἀνατολὰς αἱ Ἀργυλαίς, ὑψόμενα ἀμπελόφυτον
 καὶ τερπνόν. Ἐστὶ δ' ἀνατολικώτερον τούτων ἡ Κώμια,
 ὅπου σώζονται λείψανα τινὰ ἀρχαίως ἐλληνικῆς πό-
 λεως, καὶ ἡ μὲν ἀριστερὰ πλευρὰ τούτης, ἧτις καὶ
 περὶ κλίμα, καλεῖται Παχεῖα ἄμμος, τὰ δὲ δεξιὰ αὐτῆς
 καλοῦνται Πούδια, ἔκτασις καλῶς καλλιεργημένη.
 Ἐν ταῦτα ὑπάρχει καὶ γῶμα, ὅπου πιθανότατα εἶναι
 ἐπιτήδειον εἰς κατασκευὴν πινακίων ἐκεῖ δὲ πλησίον
 ἐστὲρ θέσις Καστανῶς καλουμένη, ἔχει ὄσιον, καὶ τὰ
 Τρίζα πηγάδια ἐκλήθησαν ἐκ τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων
 τριῶν φρεάτων. Ὑπὸ δὲ τὰ Πούδια κεῖται ἡ θέσις Πο-
 λωνία. Αἱ δύο ὀνομασίαι Κώμια καὶ Πολωνία ἔχουσιν
 ἀνευ ἀμφιβολίας τὴν καταγωγὴν των ἐλληνικὴν, ἢ
 μὲν ἐκ τοῦ Κώμη, δωρικῶς Κώμα, Κώμια, ἢ δὲ
 ἐκ τοῦ Ἀπολλωνία.

Πρὸς νότον τοῦ Παρασπύρου ἐξτείνεται τὸ πεδῖον
 Ἀδάμας, μέχρι τοῦ Ν. ἀνατολικῶς μέρους ὅπου κεῖται
 τὸ Μαυροπόρι, ἔκτασις μικρὰ. Τὸ πεδῖον τοῦτο ὀρίζε-
 ται πρὸς νότον ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Πρὸς δ' ἀνατολὰς
 εἰς τὴν παραλίαν εἰσὶ τὰ Βουβρίαι, μικρὰ ἔκτασις,
 κεκαλυμμένη ἀπὸ τὸ φυτὸν τὸ καλούμενον ἐνοπίως
 βουβρίαι. Ἐκεῖ πλησίον εἶναι καὶ τὰ Ἡγηαδίκαια,
 θέσις οὕτω καλουμένη ἐκ τῶν ἐκεῖ δύο μικρῶν
 φρεάτων. Ὀλίγον πρὸς τὰ Ν. ἀνατολικὰ τῶν Βουβ-
 ρίων ἢ πρωτοθάλασσα, ὅπου ὑπάρχουσι μετελ-
 λεία οὐσίου. Ὑπὲρ αὐτὴν δ' ἐκτείνεται ὁ Κάμπος, δη-
 λὰ τὸ πεδῖον τῆς Μήλου, ἐν ᾧ κεῖται ἡ Βυζαντινὴ
 πόλις Ζεφυρίον. Ἐκ ταύτης ὡς νέου κέντρου ὡς ἐξε-
 τάσσωμεν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν τοποθεσίας. Πρὸς
 βορρῶν αὐτῆς ἡ Αγαγγάδα μικρὰ κοιλάς, ἔχει με-
 ταλλεία οὐσίου πρὸς δυσμὰς ἢ Ἀλική, μέρος τοῦ Κάμ-
 που ὀνομασθέν οὕτω ἐκ τῆς ἐκεῖ ἄλικης (περὶ ἧς ἐν τῇ
 περὶ ὀρυκτῶν). εἶναι δὲ θέσις τελεματώδης, καὶ συνε-
 πέλασεν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς Ζεφυρίας νοτι-

ώτερον δὲ τοῦ Κάμπου τὰ Καρνέρια, μικρὰ κοιλάς
 ἀμπελόφυτος, καὶ παρ' αὐτὴν ἡ θέσις καλούμενη ὁ
 Στυρὸς ὡς ἐκ τοῦ ἠμωνίου ἐκκλησιῶν ἐνταῦθα
 ἀρχεῖται ὁ Προβάτας εἰς ὃν δὲ ὄδηγησα τὸν ἀνατολι-
 κῆν, ἀρ' οὐ ὀνομάσθη ἠμῶς καὶ τὰς πρὸς τὰ Ν.
 Α. καὶ Α. τῆς Ζεφυρίας τοποθεσίας, αἵτινες εἶναι, ὁ
 ἄγιος Παντελεήμων, λόφος ἐκ τοῦ ἠμωνίου ἐκ-
 κλησιῶν κληθεῖς. Ἀνατολικώτερον δ' ἐστὶ τὸ Πα-
 λαιοπόρι, ὅπου φαίνονται ἀμυδρῶς εἰπέτω τινὰ τὰ
 φων ἀργαίων, καὶ λέγεται ὅτι εὐρεθῆ ἐκεῖ ἐν τοῖς
 τάφοις καὶ χρυσίς. εὐρίσκονται δὲ καὶ μεταλλεῖα
 οὐσίου, καὶ ἱμακτικὰ ὕδατα, περὶ ἃν κατωτέρω. Ἐστὶ δὲ
 τοῦ Παλαιοπορίου ἀνατολικώτερον ὁ Στόλοι, κοιλάς
 μικρὰ, καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ὑψοῦται ὄρος ἱκανῶς ὑψηλόν,
 καλούμενον Κόιλαιμος εἰς ὃ θελομεν ἐπιπέσει λα-
 λῶντες περὶ ὀρυκτῶν καὶ ἰδίων περὶ οὐσίου.

Ἐπανερχόμεθα ἤδη εἰς τὸν Προβάταν. Οὗτος εἶναι
 λαμῆς χωρίζων τὴν Μήλον εἰς δύο μέρη, καὶ ἔχον
 ἰδιαίτουσαν σύστασιν. Ἐπ' αὐτοῦ κεῖται ἡ Χαβαδο-
 λιμνη, λίμνη ἀλμυρὰ, τρέφουσα ἐκ τῶν διδύρων ὀστρεῶν
 τὰς καλουμένας Ἀχινάδας. Ἐν ταῦτα, κεῖται καὶ
 οἱ Λάκκοι, ὡς ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς θέσεως κη-
 θέντες, διότι μικροὶ καὶ πολλοὶ λοφίσκοι προέχοντες
 ἀφίστανται μεταξὺ καλιώματα, ἐν οἷς κείνται καὶ ἕτερα
 ἡ Χαμίνια ἀσθέτου. Τέλος δ' ἀπολήγει εἰς τὸ ἀκρω-
 τήριον ὁ Κήπος. Ὁ λαμῆς οὗτος, ὡς λέγεται, ἔστι
 ἄπας ἀμπελόφυτος, καὶ τούτου φαίνεται καὶ ἀπὸ πι-
 νας συκῆς περιστεριζομένης, καὶ ἀπὸ περιστεριζομένης
 ἀμπελων. Τὸ πρὸς νότον μέρος τοῦ Προβάτα, ὅπου κε-
 ῖται εἰς τὸ Κρητικὸν πελάγος, χρῆσιμοίς ὡς ἐμῶν
 μὴ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ τοῦ βορείου ἀνέμου. εἶναι
 ὁμοῦς ἐπισηπλή, διότι ἐκεῖ πλησίον κεῖται ὕψος,
 καλούμενη φυρῆς Πάλακα, εἰς ἣν πολλὰ ἐναύτησαν
 πλοῖα. Τὸ δ' ἐπίλοιπον μέρος τῆς Μήλου καλεῖται
 ἐν γένει Χάλαξ, καὶ πιθανὸν ἐστὶ ἡ λέξις αὕτη πα-
 ρήχθη ἐκ τοῦ γαλλοῦ, διότι εἶναι πολλὰ χαλκώδης τὸ
 τμήμα τοῦτο.

Μετὰ τὴν Χαβαδολιμνην, τὴν παραθαλασσὴν ἀ-
 κολοῦθούνην, εὐρίσκαμεν τὰ Πατριεῖα, ὅρμον ἐντὶ
 τοῦ λιμένος, ὑπ' οὐδενὸς προσεχόμενον ἀνέμου καὶ
 τοσοῦτον ἀσφαλῆς διὰ τοῦτο, ὥστε δύναται πλοῖον
 νὰ ἴσταται ἐν αὐτῷ ἀνευ ἀγκύρας ὑπὲρ δὲ τὰ Πα-
 τριεῖα εἰς ἱκανὸν ὕψος πρὸς τὰ Ν. Α. κεῖται ὁ Γύψος,
 καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὑπάρχει ἄλλη τοποθεσία ὀνομα-
 σήμαντος, ὅπου ἐξορύττονται τὴν γύψον. Πρὸς δυσμὰς
 δὲ τοῦ Γύψου κεῖται ἡ Ἁγία Μαρίνα, θέσις τερπνὴ
 ἐλασφύτος μετ' ὕδατα δροσερώτατα, ἐπονομασθεῖσα ἐκ
 τῆς ἠμωνίου μονῆς. Ὑπὲρ δὲ ταῦτα πρὸς νότον μὲν
 εἶναι ὁ ἄγιος Γεώργιος Χάστας ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ μο-
 νῆς, ὑπὲρ τούτων δὲ τὸ Μέγα ὄρος ὁ Προφήτης Ἡ-
 λίας, ἐκ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ παρεκκλησιῶν. Πρὸς τὰ Ν.
 Α. τῆς Ἁγίας Μαρίας ὑψοῦται τὸ Μικρὸν ὄρος ἢ
 τοῦ Κύρ Ἱερνοῦ. Τὰ δύο ταῦτα ὄρη ἔχουσιν ὕ-
 ψος οὐχὶ εὐκαταφρόνητον, καὶ οἱ πρόποδες των εἶναι
 κατάφυτοι ἀπὸ ἀργεολεῖας. Ὅπισθεν δὲ τοῦ Κυρη-
 ναννύλη πρὸς Ν. Α. ἡ εὐστοκριαθὴς, ἔκτασις περὶ-
 χουσα πολλὰς βουκάς, πρὸς δὲ τὰ Αὐτ. ὁ ἄγιος Ἰωάν-
 νης ὁ Σιδεριστὸς, θέσις ἐκ τῆς μονῆς κληθεῖσα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΚΑΙ ΜΟΝΑΙ.

Ἡλυσίον δ' αὐτοῦ εἶναι ἡ Σπηλιὰ, μία τῶν ὠραιότε-
 ρων καὶ ποιητικώτερων τοποθεσιῶν. Προσερχόμενος
 τις ἐν πλοικεῖ ἀπαντᾷ βράχον ὑψηλὸν καὶ εὐρύον, οὗ
 αἱ βράσεις εἰσὶ διάτρητοι. Εἰσερχόμενος δὲ διὰ μιᾶς
 τῶν ζοφρῶν ὀπῶν, κατ' ἀρχὰς οὐδὲν βλέπει πλὴν
 τῆς θαλάσσης, ἢν σχίζουσα ἢ κόπη συνταράτ-
 τει τὴν σιγὴν τὴν προσθέτουσαν εἰς τὸ μεγαλεῖον
 τῆς φύσεως, δι' ἀνεπὶ πλάτασιμον, μυριάκις ἀν-
 τεκλιωμένου, ἐν τῷ μεγίστῳ σπηλαίῳ. Συγγέεται
 δὲ τῆς κόπης ὁ ῥόχθος μετὰ τῶν μελιδίων τῶν χε-
 λιδῶν, ὧν χιλιάδες κατὰ τὸ ὄρος ἐκλέγουσι τὸ
 σπηλαίον εἰς τερπνὸν κατοικητήριον των, ἐνίοτε δὲ
 μίγνυται εἰς τὴν ποικίλην ταύτην ἀρμονίαν καὶ ἡ
 πένθος φωνὴ τοῦ ἐποπος, ἧτις φαίνεται ὡς τοῦ ἄλ-
 λου κόσμου πρόσκλησις ἐκ τοῦ ζόφου ἐξερχομένη. Μετ'
 ὀλίγον δὲ τὸ ἠλιακὸν φῶς εἰσδύον οὐχὶ κατ' εὐθείαν
 ἀλλὰ δι' ἀντανάλασσας, προσεῖ εἶδος λυκαυγῆς,
 δι' οὗ φαίνονται ὡς ἐν σκηνογραφίᾳ οἱ μὲν τοῖχοι τοῦ
 σπηλαίου κεκοσμημένοι ὑπὸ καπάρους κρεμῶσης τοῦς
 κλῶνας τῆς ὡς σφρικὰ παραπτύσσεια κατάστικτα
 μετὰ λευκὰ ἄνθη των, εἰς δὲ τὸ βάθος σικη μεγα-
 λοπρεπῆς, ἧτις ἐκτείνουσα τοῦς κλῶνας τῆς, καλύ-
 πτει μικρὸν ἀμυδρῶς μέρος, καὶ προετοιμάζει ὡς δρο-
 σερὸν λουτρῶνα διὰ τὰς ὕμφας τοῦ ὕδατος. Πρὸς
 βορρῶν τοῦ Μικροῦ ὄρους κεῖνται τὰ Πλακωτὰ, θέσις
 ὑψηλὴ, ὅπου κατοκοῦσι δύο οἰκογένεια, καὶ, χρι-
 σμῆμα ὡς σταθμῆς εἰς τοῦς ἀνερχομένους αὐτὰ.
 Πρὸς δεξιὰ κατὰ τὸν λιμένα κείνται αἱ θέσεις αἱ κα-
 λούμεναι τοῦ Βασιλίου, ὅπου ὑπάρχουν καὶ ἀργαῖοι
 τινες κλοῖι, καὶ Ἐμπορεύ' πρὸς Ν. δὲ εἰς τὸ ἄλλο
 μέρος τῆς θαλάσσης Τριάδα, χαράδρα κατάφυτος ἀπὸ
 ἀργεολεῖας, πρηνούς καὶ διάφορα ἄλλα δένδρα πλη-
 σίον δὲ τὸ Βουλίσμα, μέρος κατὰ πρὸς τὸν εἰσορ-
 καὶ ἤδη κατάφυτον ἀπὸ σκύνουσις μεγίστου. Ὀλίγον
 δὲ βορειώτερον τοῦ Βουλίσματος τὸ Ἀρωιτῆρι,
 γλῶσσα μικρὰ τεινοῦσα πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐστὶ
 βορειώτερον τούτου τὰ ἄπαιρα Γαλιούδα, παρα-
 θαλασσίον ἐπικληθέν οὕτως ἐκ τοῦ χρώματος των πε-
 τραμάτων του. Ὑπὲρ αὐτὰ δὲ κεῖται ἡ Χοντράδα, ἧτις
 ἀποτελεῖ τὴν ῥίζαν τοῦ δυτικῶ ἀκρωτηρίου τοῦ σχη-
 ματίζοντος τὸ στόμιον τοῦ λιμένος τῆς Μήλου, καὶ
 μετὰ ταύτην ἀρχεῖται πρὸς βορ. ἡ Αχινάδα, εἶδος
 λαίμου ἐνοήτου τὴν Χοντράδα μετὰ τοῦ τελευταίου
 ἄκρου τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου τοῦ καλουμένου Ἰέρ-
 ρου ἢ βάνι, πετρωδωτάτου δ' ὄντος καὶ ἀγρίου εἰς
 τοσοῦτον, ὥστε οἱ ἐξορχόμενοι τοῦ λιμένος διὰ τὸ
 διαβαίνουσι, ῥίπτουσι ἄρτον διὰ τὴν φάγγ τὸ βάνι.
 Εἰσερχόμενοι δ' εἰς τὸν λιμὲν εὐρίσκομεν τὸ κοι-
 τῆρο, θέσιν κερκηφόρον καὶ ἐλεόφυτον μετὰ τοῦτο δὲ
 τὰ μαροῦλα, θέσιν κρημνωδιστάτην, μετὰ ταῦτα
 τὸν κάθον τῶν καριμαρῶν, ἀκρωτηρίου εἰς δ' ἀλίσσου-
 σιν τευθίδας, καὶ μετὰ τὸ ἀκρωτήριο τοῦτο τὸν ἀ-
 γιον Δημήτριον, ὅρμον μετ' ἠμωνίου ἐκκλησιῶν, μετ'
 αὐτῶν δὲ τὸν κάθον τοῦ Μαχαίρα, ἀκρωτηρίου, καὶ
 τὸν ἄπαιρον κάθον, καὶ μετ' αὐτῶν τελευταῖον τὸν
 Ἐμπορεύον. Ἐν τῇ περιβόλῃ ταύτῃ ὑπάρχουσι καὶ
 τινες ἄλλαι ὀνομασίαι, ἀλλ' ὅλως ἀσημανταί.

Παρεκκλησίων δὲ ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν ὑπάρχει εἰς
 τὴν Μήλον μέγα πλῆθος, μάλιστα ἐκ τῶν πρώτων.
 ἀναφέρωμεν δὲ μόνον τὰ κυριώτατα.
 Εἰς τὴν πόλιν τῆς Μήλου διαπρέπει ἡ Κορραΐτισσα,
 ἐκκλησία διὰ τὴν νῆσον ἀξιόλογος, ἧς τὰ σκευῆ με-
 τεκομίσθησαν ἀπὸ Ζεφυρίας, ἐκλήθη δὲ οὕτω διότι,
 ὡς λέγεται, εὐρέθη εἰς τὸν Κάργον εἰκὼν τῆς Πα-
 ναγίας ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης φερομένη, ὅ-
 ταν ἤκρινεν εἰσεῖτι ἡ Ζεφυρία, ὅτε καὶ κατασκευά-
 σθη ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ἐκκλησία λαμπρὰ καὶ μεγα-
 λοπρεπεστάτη. Εἰς τὸ Κάστρον ἡ Θαλασσίτριά, βοη-
 θουσα τοῦς πλεόντας, νέα ἐκκλησία πρὸ 8 ἢ 10 ἐτῶν
 μολὶς ἀνακτισθεῖσα, εἰς ταυτήτην περίστασιν. Τῆσ-
 ρε καὶ πρὶν ἐκκλησίαν ἐνταῦθα μικρὰ μετ' ἀρίστη βυζαν-
 τινῶν, ἧτις ὅμως παλαιωθεῖσα κατέβη, καὶ ἔμεινον
 οὕτω ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μέχρις οὐ ἐνεσκήψην εἰς Μῆ-
 λον εὐρυλγία, ἧτις καταβύριζε ἀπαντας, γυναι-
 κας καὶ παῖδια καὶ ἄνδρας. Μήλιος τις τότε εἶδε
 κατ' ἄνω τὴν Θαλασσίτριαν ὑπὸ μορφῇ γυναικός,
 ἧτις τῷ εἶπεν ὅτι διὰ τὰ παύσασιν αἱ ταλαιπωρηταί,
 πρέπει νὰ κτίσωσιν οἱ Μήλιοι τὴν ναὸν τῆς καὶ ἄμα
 θεμελιωθῆντος αὐτοῦ, τῶντι ἢ νόσους ἐκόπικεν. Εἰς
 τὸ μέγα Κάστρον ἡ Στρατιώτισσα λαβούσα τὸ ὀ-
 νομα ἐκ τοῦ ὅτι ἀνηρέθη κατὰ παράδοσιν εἰς τὴν
 θέσιν ὅπου ἐνότος σχοῖνου εὐρέθη εἰκονισμάτων, μα-
 ρον, μὲν πλὴν χαρακτῆρα ἑμβαλίστου Ζωγράφου οὐχὶ
 εὐκαταφρόνητου. Τοῦτο μετακομίσθη εἰς Ζεφυρίαν,
 ἀλλ' ἐκεῖθεν ἀνεχώρησε πάλιν πρὸς τὸν σχοῖνον του,
 καὶ πάλιν μετακομίσθη, ἐπέστρεψεν αὖθις, καὶ μά-
 λιστα κατ' ὄδον ἠπέλιπε τοῦς μετακομίζοντας, ὅθεν
 ἠναγκάσθησαν νὰ κτίσωσι τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸ μέ-
 γος ὅπου ὑπάρχει. Ἐστὶ εἰς Τρουπητὴν ἄγιος Νικόλαος,
 εἰς Τριοβασάλαν ἄγιος Σπυρίδιον, καὶ ἄγιος Γεώργιος
 προπέρουσι κτισθεῖς ἐπὶ εἰς τὸν Λαδάμνατα ἄγια Τριάς,
 καὶ αὗται εἶναι αἱ λειτονογοῦμεναι ἐκκλησίαι. Κατὰ
 ὄρους τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄπαιρα ἐξοκλήσια, ὧν
 τὰ ἐπισσημότερα τὰ ἐξῆς.
 Ὑπὸ τὴν πόλιν ὁ ἄγιος Ἰλλίας, ἐπὶ τῆς ἀκροπό-
 λεως τῆς ἀρχαίας Μήλου, ὅπου σώζονται πρὸ τῆς θέ-
 ρας του δύο κίονες ναοῦ ἐποχῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκ μαρμα-
 ρου κυανοῦ. Ὁ ναὸς οὗτος ἦτον πατὴρ μόνη. Ὑπ' αὐτὸν
 παρὰ τὴν θάλασσαν εἶναι ὁ ἄγιος Νικόλαος, καὶ ὁ ἄγιος
 Γεώργιος τοῦ Τραχηλίου εἰς τὸν Τραχηλόν, συγχό-
 τата ὑπὸ τῶν κατοικῶν ἐπισκεπτόμενοι, καὶ μάλιστα
 πρὸ δύο ἐτῶν δευδῶθη ἐστὶ εὐρέθη καὶ ἀγλασμα εἰς πα-
 ροκαίμενον αὐτῷ σπηλαίον. ἄγιος Νικόλαος τοῦ τρα-
 χήλου παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ αὐτός. Ὑπὸ τὴν Τρου-
 πητὴν πρὸς τὴν ἀρχαίαν πόλιν ἡ Ἁγία Παρασκευὴ
 καὶ πλησιέστερα πρὸς τὸν Ἀδάμαντα εἰς τὴν ἀνω-
 τέρην Στρατὴν ἡ ἁγία Στήλανη, περὶ ἧς ἐλέχθησιν
 τινὰ ἤδη εἰς τὸν Παρασπύρον ἢ Παντριεῖα τοῦ Σωτή-
 ρου, ἐνθα γίνεται ἡ πανήγυρις εἰς τὰ τέλη τοῦ Ἀγρο-
 στοῦ, ἔχει δὲ καὶ ἐρείπια κελίων τινῶν, ὅθεν φαίνεται,
 ὡς τὸ λέγει καὶ ἡ παράδοσις, ὅτι ἦτον μόνη· πολὺ δὲ
 μακρύτερα τούτων πρὸς τὰ Β. Α. οἱ Ἀναργύροι εἰς δὲ
 τὴν Ζεφυρίαν ἡ Τουριζαργὴ, ὁ ἄγιος Χαρακίμοις, κτι-

σθεις ἐπὶ τοῦ μεγάλου λοιμοῦ τῆς πόλεως ταύτης ἡ Μονομερίτισσα καὶ ἄλλαι πολλαί, ὧν ἐρείπια σώζονται. Ἄνω πάλιν τῆς Ζαφουρίας ὁ ἅγιος Παντελεήμων, ἐνθα τελεῖται ἡ πανήγυρις· πρὸς τὰ Ν. Α. τῆς Μήλου ἡ Ἁγία Κυριακή· εἰς τὸν Κάλακα ἡ Ἁγία Μαρίνα, μονὴ μεγίστη καὶ πλουσιωτάτη ποτὲ, ἧς ἡ ἀνάγκαις σώζεται μεταξὺ τῶν κατοίκων ὡς λαμπροῦ καταστήματος ἐστὶ καὶ νῦν, δεικνύει δὲ καὶ σημαία πολλὰ τῆς ἀρχαίας πολυτελείας τῆς. Τροσούτου δ' ἔτροφε μνηαχού· καὶ ὑπερέστα, ὥστε ἐχρηάσθη νὰ σκευομαθήτῃ ἴδιον μύλον μόνον πρὸς ἴδῃν χρῆσιν. Ὑπὲρ αὐτὴν ἐπὶ λοφίτου ὁ ἅγιος Γεώργιος, εἰς λυπηρὰν κατάστασιν ἐρημώσεως· πρὸς τὰ δυτικά τῆς νήσου ὁ ἅγιος Ἰωάννης, ὁ Σιδεριανός, οὗ τὸ εἰκόνημα εἶναι ὑπαιθέτατον, καὶ ἀποδεικνύει γραφίδα οὐχὶ ἐπι καταρῆνικτον· ἀνομάσθη δὲ Σιδεριανός διότι, ὡς ἡ παράδοσις, τελομένης ποτὲ πανηγύρεως, ἣ τις καὶ σήμερον ἐστὶ τελεῖται μετὰ τῶν πανηγυρίζοντων εἰσέφρουσεν καὶ λητταί· ἄμα δ' οἱ πανηγυρίζοντες ἐνύνησαν τοῦτο, εἰσώρμησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἧς αἱ θύραι ἀθρομήτως ἐκλείσθησαν. Μιάς μάλιστα γυναικὸς τὸ ἐνδύμα συνελήθη μεταξὺ τῶν συγγενισθέντων θυρωμάτων. Τότε εἰς τῶν ληστῶν, ὁ πολυμυρύτερος, ἀναβὰς εἰς τινα τοῦ θαλασσογυμνῆν, θέλησε δι' αὐτῆς νὰ πυροβολήσῃ κατὰ τῶν ἐγκεκλεισμένων· ἀλλ' ἡ χεὶρ του ἐξηράνθη πάραυτα, καὶ σώζεται ἐτι τὸ πιστολιον ὑπερ κατέπεσαν. Δεικνύουσι δ' ἐτι εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην καὶ ἐν ζεῦρος παλαιῶν σανδαλίων, ἅτινα ἐταξέ τις ποιῆν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ ἔπειτα ἐν ὑπερβολῇ εὐσεβείας τῷ προσέφερε νέα σάνδαλα. Ἀλλ' ὁ ἅγιος λαβὼν αὐτὰ, ἔδειξε τὸν προσφέροντα, εἰπὼν ὅτι θέλει τὰ ταχθέντα, καὶ οὕτω τῷ προσέφερον ὁ ποιῆν τὰ παλαιοποιήσασα του. Σώζεται ἐνταῦθα καὶ ἕτερον, ὑπερ χάριν αἰδοῦς δὲν ἀναφέρω.

ΔΗΜΟΙ.

Οἱ δῆμοι τῆς Μήλου εἶναι δύο, ὁ τῆς Μήλου καὶ ὁ τοῦ Ἀδάμαντος· εἰς τὸν ἄ ἀνάκουσιν ἅπαντες οἱ Μήλιοι, ἐκτὸς οὐκείθμων τινῶν Κορητίων, τὸ πολὺ ἔως 15· εἰσι δὲ 350 οἱ ψηφοφόροι. Εἰς δὲ τὸν ἄλλον ὑπάγονται ὅλοι οἱ Κορητῆς, ἐκτὸς 2 ἢ 3 αἰτινας Μήλιοι εἰσι. Ὁ δῆμος Ἀδάμαντος συνίστη ἐπὶ τῆς ὑπουργείας Κωλέτου, καὶ ἔχει μὲν πολλοὺς δαμότας, ἀλλ' ἄλλοι διαρκῶς κατοικοῦσι εἰς τὸ χωρίον. Πολλοὶ δὲ τῶν Μηλίων λείπουσι ἔξω, καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν νέων.

Κοινορικαὶ εἰδήσεις καὶ βίαι αὐτῶν.

Βί· τρεῖς τάξεις διηροῦντο, καὶ διαιροῦνται εἰσάτι οἱ Μήλιοι·
 α) Εἰς τὴν τῶν προγόντων, εἰς ἣν ὀλίγοι τινὲς ἀνήκουσιν, ἐκ παλαιῶν μεγάλων, ὡς διίσχυρίζονται, καταγόμενοι οἰκογενειῶν. Ἀῦτη, ἀνωτέρω τῶν λοιπῶν, σπανίως ἀσχολεῖται εἰς ἔργα βιοπρασιτικά.
 β) Βί· τὴν τῶν Πρωσίων, οἵτινες ἴδιοι ἀνεξαρτήτως κατοικοῦσι τὸ Κάστρον, ὡς σκοπίαν ἀμφοδύαν πρὸς τὸ παραμονεῖν τὰ πλοῖα. Ἔχουσι δὲ οὗτοι τοῦ ἐπαγγέλματός των νόμους ὅλως ἰδίους, καὶ ἐκ παραδόσεως, μεταβιβαζόμενους.

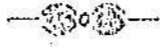
Κατὰ τοὺς νόμους τούτους, ὁ πρῶτος ἴδιον πλοῖον πρέπει νὰ τὸ διακονῶντῃ εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα εἰς τὴν θύραν τοῦ Κάστρου, καὶ τότε ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑπάγῃ μετὰ τὸ πλοῖον.

Ὁ δεύτερος διακονῶσας εἰς τὴν θύραν τοῦ Κάστρου, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συνοδηγήσῃ τὸ πλοῖον, καὶ ἂν θέλῃ δύο προαρεῖς αὐτῷ, ὡς συχνάκις συμβαίνει, λαμβάνονται οἱ δύο οὗτοι· ἂν δὲ δὲν τὸ ἴδῃ τις δεύτερος, λαμβάνει ὁ πρῶτος τὸν πρῶτον ἢ ἡμελεν ἀπαντήσαι.

Ἐν γένει δὲ ἡ τάξις αὐτῆ τῶν προκείνου εἶναι πεπεραικιμένη μετ' ἐμνήμην εὐρείαν, καὶ περκατηρήσεως ὀξυτάτης, καὶ ἐμκαθιστάτη εἶναι καὶ πολὺ γλωσσῆς, πολλὰ δὲ μάλιστ'α εἰς τὴν γνώσιν καὶ τῶν ἐλαχίστων ὑφάλλων τῆς μεσορείου, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὀλίγον ἄσασται.

Τρίτη ἔπεται ἡ τάξις τῶν χωρικῶν, τάξις εὐρωστος, φιλεργῆς καὶ ὀλιγαρκῆς, διεραμένη εἰς βουκόλους καὶ γεωργούς, καὶ διασώζουσα πολλοχού, μάλιστ'α δ' εἰς τὸ χωρίον Πλάκα, ἧθα ὀλιγ ἀγγαῖα, καὶ ἄξια νὰ ψυλλῶσιν ἀπὸ τὴν λύσαν τοῦ Θεοκρίτου.

(Ἀκολουθεῖ.)

Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὰ ἄμωσ αὐτῆς περίγωνα τζαμία μικρὰ καὶ μεγάλα συμποσόνται εἰς 377. Ἐκ τούτων 4 ἔ μεταβλήθησαν ἀπὸ χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν εἰς Μωσιμαθικὰ προσκυτήρια κατὰ τὸν κατάλογον τοῦ Ἁμμερ· εἶναι δὲ τὰ ἑξῆς·
 1) Ἡ Ἁγία Σοφία. 2) Ἐγγεμενί-Τεμισσι Μισοιδί. 3) Ἐντι Ἁμμερ Μισοδ. 4) Ἀχμέτ Πισσ Μισοδ. 5) Ουαλάρ Μισοδ. 6) Βοδρῶμ Τζαμισι. 7) Ἡελθαναγά Μισοδ. 8) Περμάε Κεπουλι Μισοδ. 9) Χαϊδεργανέ Μισοδ. 10) Χαμζαπασά Μισοδ. 11) Χόζι Χαϊδεδδιν Μισοδ. 12) Σιζιτ Τζαμ. 13) Σιζιτ Τεμισσι Μισοδ. 14) Σαυδανδῆ Μισοδ. 15) Σεργάνθασ Μισοδ. 16) Σινάν Πισσ Τζαμ. 17) Σεργάνθασ Μισοδ. 18) Σουχιδά Μισοδ. 19) Σιζι Σαυλεϊάν Μισοδ. 20) Σιζι Μουραδ Τζαμ. 21) Τουκ'ιδεδέ Μισοδ. 22) Ἀραβιτζι Βαγιζιτ Μισοδ. 23) Ἀτζέμαγα Μισοδ. 24) Φετιγέ Τζαμ. 25) Φεναζι Ἰσα Μισοδ. 26) Κχογιέ Τζαμ. 27) Κόδσα Μουσταφᾶ Πισσ Τζαμ. 28) Καλενδεργανέ Τζαμ. 29) Κόδσα Μουσταφᾶ Πισσ Τζαμ. (ἕτερον τοῦ ὁμονόμου ὑπ' ἀριθ. 27.) 30) Τὸ τζαμίον τοῦ Μεδισσέ Κεμανκίς Μουσταφᾶ Πισσ 31) Κεφελι Μισοδ. 32) Γαλιούλ Τζαμ. 33) Κιλισσέ Μισοδ. 34) Κουτσούκ Ἀγία Σοφία Τζαμ. 35) Μοχμουτ-πισσ Τζαμ. 36) Μωχαμμέτ πιασ Τζαμ. 37) Μιραχῶρ Τζαμ. 38) Μοκαστιρ Μισοδ. 39) Γιλδία Τεμισσι Μισοδ. 40) Μοναστιρ Μισοδ. (ἕτερον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 38.) 41) Κεμανκίς Μουσταφᾶ πιασ Τζαμ. 42) Γαλατᾶ Σεράι Μισοδ. 43) Καδῆι Χωε Μισοδ. 44) Βαλιδῆ Τζαμ.—Μισοδιδ ὀνομάζονται τὰ μικρὰ, καὶ Τζαμι, τὰ μεγάλα προσκυτήρια.

